

ANSVAR FÖR
KUNDERNA

ANSVAR FÖR
PLACERINGAR

ANSVAR FÖR
PERSONALEN

VÅR
UPPFÖRANDEKOD

KEVAS NYCKELTAL FÖR HÅLLBARHET
2021

INNEHÅLL

Verkställande direktörens översikt:

Hållbarhet genomsyrar all vår verksamhet 3

Erkännande från externa intressenter 3

Vi deltar i debatten och lyssnar på våra kunder 3

Våra kunder står i centrum för undantagssituationen, bristen på arbetskraft och vårdreformen 4

Vi utvecklade nya tjänster och tillhandahöll information 4

Kraftig påverkan 4

Koldioxidneutralitet i fastighetsplaceringar som mål 4

Anseendet som arbetsgivare uppstår till följd av arbetstagarupplevelsen 5

Det andra coronaåret var belastande 6

Läs mer i vår verksamhetsberättelse 6

Vår ansvarsfulla grundläggande uppgift 7

Ansvar för utkomsten för hundratusentals finländare 8

Kevas hållbarhetsmål och mått 9

Ansvar för kunderna 12

Digitala tjänster ger bättre service 12

Vårt mål är att trygga en oavbruten utkomst 12

Påverkan på invalidpensionering 13

Tjänster och samarbete som stöd för strategisk arbetsmiljöledning 15

Privat- och arbetsgivarkunders kundupplevelse och rekommendationsvilja 16

Ansvar för placeringsverksamheten 18

Placeringsdirektörens översikt 19

Intervju med biträdande direktören för ansvarsfulla investeringar 22

Placeringar i noterade aktier 24

Kapitalplaceringar 28

Företagsobligationer 29

Investeringar i statsobligationer i tillväxtländer 31

Fastighets- och infrastrukturinvesteringar 32

Hedgefondplaceringar 35

Sampåverkan 35

Påverkan i branschen och medlemskap 38

Offentliga åtaganden om ansvarstagande i Kevas investeringsverksamhet 38

Deltagande i forskningsprojekt 38

Ansvar för personalen 39

Förändring i omvärlden 39

Keva tog hand om personalens välbefinnande under undantagsförhållandena 39

Ny vardag och nya försök 40

Rättvis lön för personalen 41

Främjande av jämställdhet 41

Bra arbetstagarupplevelse byggs upp 42

Mindre sjukfrånvaro under coronaåret 44

Vår uppförandekod 45

Höga etiska krav på förfaranden 45

Kostnadseffektivitet som mål 45

Avståndstagande från bestickning och korruption 46

Politiskt inflytande 46

Hållbar upphandling 46

Riskhantering och beredskapsplanering 47

Intressenterna förväntar sig att dataskyddet och informationssäkerheten ska utvecklas 48

Miljöpåverkan av Kevas kontorshus 49

Dialog med intressenterna stärker förtroendet 50

Skatteavtryck 59

GRI-INNEHÅLL 65

Verkställande direktörens översikt: HÅLLBARHET GENOMSYRAR ALL VÅR VERKSAMHET

Jag började i min uppgift som Kevas verkställande direktör i början av november 2021. Definitionen av Kevas hållbarhet och det systematiska arbetet för att främja hållbarhet tog stora framsteg under den tid min företrädare Timo Kietäväinen var vd på Keva. Kietäväinen utsågs till Kevas verkställande direktör 2016, och under hans tid förbättrades också Kevas anseende som en arbetspensionsaktör och intressenternas uppfattning om Keva som en pålitlig och ansvarsfull aktör betydligt.

Senast under min företrädares tid blev det klart att hållbarhet är ett av de viktigaste fokusområdena och val som styr arbetspensionsförsäkrarens verksamhet. Vårt anseende och rykte beror i hög grad på vår hållbarhetsimage och tvärtom.

Våra kunder, beslutsfattarna, arbetsmarknadsparterna, vår personal och hela samhället förväntar sig hållbar verksamhet av oss, och varje intressegrupps förväntningar har lite olika inriktning.

Vi har inlett uppdateringen av vår strategi. I strategiarbetet har vi som mål att infria intressenternas förväntningar på arbetspensionsförsäkrarens ansvarsfullhet. Den reviderade strategin kommer under de följande åren att styra vår verksamhet och våra hållbarhetsmål.

Målet är att strategin ska vara reviderad senast på sommaren 2022 och att den ska styra målsättningarna för kommande år.

Erkännande från externa intressenter

Keva har redan i flera år mätt utvecklingen av sin image med hjälp av undersökningar. Enligt T-Medias undersökning Luottamus&Maine 2021 Q2 som genomfördes i fjol ansåg den så kallade stora allmänheten att Keva är den mest pålitliga aktören i arbetspensionsbranschen. Vårt anseende har blivit bättre på alla undersökta delområden sedan 2014 och svarspersonerna litar i synnerhet på Kevas ekonomiska kunskande samt värdesätter verksamhetens öppenhet och tjänsternas kvalitet. Å andra sidan uppger allmänheten att de känner Keva sämre än de största arbetspensionsbolagen.

Min företrädare Timo Kietäväinen kommenterade undersökningen Luottamus&Maine med att hela arbetspensionssektorn ännu har mycket att utveckla för att stärka förtroendet. Det lyckas bäst genom öppen verksamhet och genom att främja öppenhet i hela pensionssektorn.

Vi deltar i debatten och lyssnar på våra kunder

Som en del av stärkandet av vår image publicerade vi 2021 vår första undersökning som gällde kommunala beslutsfattare. Denna enkät hade kommunernas fullmäktigeledamöter och medlemmarna i kommunstyrelserna som målgrupp och den tog upp det oroande faktum att antalet sökande till alla kommunernas lediga tjänster inte är tillräckligt. Enligt enkäten är bristen på kvalificerad arbetskraft störst

Verkställande direktör Jaakko Kiander

i social- och hälsovårdssektorn och inom bildning, och debatten kring de framtida arbetstagarna i dessa branscher fortsätter.

Keva fäste finländarnas uppmärksamhet på det viktiga arbete som utförs i den offentliga sektorn samt fortsatta karriärer och arbetsförmåga som ett fenomen genom multimediekampanjen "Me pidämme huolta". Så gott som 30 000 besökare bekantade sig med temana på kampanjens webbplats under året. Debatten var också livlig på sociala medier.

I början av hösten deltog vi tillsammans med närmare 350 andra aktörer i Sitras Upptäck ditt kunnande-veckor. Under veckorna publicerade Keva för allmänt bruk arbetsboken Kompassi som ursprungligen hade planerats för internt bruk. Arbetsboken hjälper att åskådliggöra den egna kompetensen och den laddades upp flera hundra gånger på nätet.

Våra kunder står i centrum för undantagssituationen, bristen på arbetskraft och vårdreformen

De anställda i den offentliga sektorn har tagit stort ansvar för konsekvenserna och hanteringen av coronaepidemin som fortfarande pågår, vilket bland annat har ökat belastningen i social- och hälsovårdssektorn, inom utbildning, undervisning och i säkerhetssektorn.

Förändringen i kundernas omvärld och deras behov styr fortfarande Kevas serviceutveckling och kundarbete. Vårt mål är att erbjuda information,

sakkunskap och genomslagskraftiga tjänster till arbetsgivare och främja deras beredskap att förutse och förebygga risker för arbetsförmågan.

Vi utvecklade nya tjänster och tillhandahöll information

Vi betjänade våra privatkunder och arbetsgivarkunder på nätet och per telefon under året. Under hösten och allteftersom mötesbegränsningarna lättade inledde vi fysiska kundmöten inklusive bland annat regionala nätverksträffar, tills vi i slutet av året när coronaläget försämrades åter övergick till att ordna träffarna och mötena online.

Vi fortsatte att utveckla arbetsgivarnas digitala tjänster och kompletterade Inlärningsmiljön, spelet Vägar till arbetsförmåga och enkäterna med nytt aktuellt innehåll. I bruktagandet och utnyttjandet av tjänsten Nyckeluppgifter backades upp genom nya anvisningar.

Utvecklingsnätverken för arbetsmiljöledning fortsatte sin aktiva verksamhet och antalet medlemmar i dem fortsatte att öka. Arbetslivsutvecklingsprojekt runt om i Finland och i organisationer av olika storlek finansierades genom arbetslivsutvecklingspengar till ett belopp om totalt 500 000 euro.

Kraftig påverkan

Keva är en aktiv ägare. Vi har lagt ut förvaltningen av en betydande del av våra placeringstillgångar till vårt internationella kapitalförvaltnätverk. Vi genomför

ägarstyrning både direkt genom kapitalförvalterna och tillsammans med andra investerare.

Röstning på bolagsstämmor är ett av de främsta sätten att påverka. År 2021 var röstningsdeltagandet nästan 100 procent, vilket betyder drygt 125 000 enskilda röstningar på cirka 9 000 bolagsstämmor världen över.

Utöver röstning påverkar Keva genom målmedvetna påverkansprojekt på placeringsobjekten som kan pågå i flera år. I fjol hade Keva över 1 500 pågående påverkansprojekt. Av dem gällde cirka en tredjedel miljön såsom koldioxidutsläpp och övrig miljöpåverkan i fråga om produkternas hela livscykel samt hållbarhetsrapportering.

Vi har redan i tio år systematiskt kartlagt kapitalförvaltarens syn på hur ESG-temana utvecklas och genomförs i våra placeringsobjekt. Arbetet fortsätter och intensifieras ytterligare.

Vi påverkar också genom internationella samprojekt i vilka grupper av investerare har som mål att påverka företagen. De viktigaste av dessa är CDP som uppmuntrar till rapportering, Climate Action 100+ som har minskning av utsläpp som mål och IIGCC i fråga om påverkan av stater.

Koldioxidneutralitet i fastighetsplaceringar som mål

Keva stöder starkt den utveckling som eftersträvas genom Parisavtalet vars syfte är att hålla den globala medeltemperaturhöjningen helst under 1,5 grader

jämfört med förindustriell tid. Målet är att nå koldioxid-neutralitet, alltså en balans mellan växthusgasutsläppen och absorbering av koldioxid till kolsänkor före 2050.

Keva har i enlighet med Finlands klimatmål förbundit sig till att senast 2030 uteslutande använda energi som producerats med låga utsläpp i sina placeringsfastigheter. Vårt mål är att halvera koldioxidutsläppen av fastigheternas energianvändning före 2025 och nollställa dem före utgången av 2030.

Koldioxidutsläppen har i jämförelse med början av vårt klimatprogram alltså år 2018 redan minskat med drygt 51 %, vilket innebär att vi uppnådde delmålet för år 2025 rejält i förtid. Den snabba utvecklingen främjades av energibesparing och fastighetspecifika energiproduktionsåtgärder samt i synnerhet av anskaffning av förnybar elenergi.

Vi ingick med norska Statkraft ett tioårigt avtal i april 2021 som ska säkerställa tillgången till kolneutral elenergi i alla våra bostads- och lokalfastigheter. Avtalet omfattar byggande av en vindkraftspark i Norra Österbotten.

De första Keva-bostäderna kopplades till jordvärme i Kuopio i september. Jordvärme minskar förbrukningen av köpt energi och ökar andelen förnybar energi utan att glömma boendekomforten. Investeringar i jordvärme är också ekonomiskt lönsamma och stöder på så sätt säkerställandet av förmågan att betala ut pensioner på lång sikt.

Anseendet som arbetsgivare uppstår till följd av arbetstagarupplevelsen

Vi tror att Kevas anseende som en arbetsplats dit proffsen gärna söker sig grundar sig på ett gediget och hållbart sätt på de nuvarande Kevaanställdas erfarenheter från arbetsplatsen. Ryktet sprider sig. Därför formulerade vi ett arbetsgivarlöfte som uppger vad Kevaanställda eller de som söker jobb hos oss kan förvänta sig. Vi utarbetade också hörnstenarna för ett gott ledarskap. De sammanfattar kärnan av ledningen på Keva och vad var och en kan förvänta sig av sin chef.

Arbetet fortsätter 2022 med utarbetandet av hörnstenarna i expertarbetet. De definierar hurdant ett gott expertarbete är på Keva, vad vi kan förvänta oss av våra arbetskamrater och vad som förväntas av var och en av oss.

År 2021 var vi Oikoties partner i kampanjen Vastuullinen työnantaja (ansvarsfull arbetsgivare), och i Finlands största undersökning om hållbarhet som hänförde sig till kampanjen kom vi på en tredje plats bland stora arbetsgivare. Vårt starkaste delområde i undersökningen var "arbetets betydelse och utveckling i arbetet". År 2022 är vi huvudsamarbetspartner i Oikoties kampanj och hoppas att partnerskapet ska stärka vår hållbarhetsimage såväl internt som externt.

De regionala motionsorganisationerna beviljade Keva i fjol certifikatet Finlands mest aktiva arbetsplats för främjande av personalmotion och utveckling

Kevas anseende som arbetsgivare utgörs starkt och hållbart av de nuvarande Kevaanställdas upplevelser.

av verksamheten. Vi fick fulla poäng för hur vi har anordnat motionsmöjligheterna. Övriga starka sidor var "stöd för motion till personalen" och "kommunikation om motion". Utvecklingsobjekt var "personalens motionsaktivitet" och "motionens ställning, ledning och resurser".

Det andra coronaåret var belastande

Coronapandemin belastade arbetsplatserna och finländarna nästan under hela 2021. Majoriteten av de Kevaanställda jobbade på distans och ledningsgruppen följde upp pandemiläget och fattade beslut om skyddsåtgärder nästan varje vecka.

Pandemin satte också fart på utvecklingen av arbetsätten på Keva. Teamen och enheterna såg över sina egna förfaranden och arbetsätt efter semestersäsongen. Utgångspunkten för diskussionen var målen och behoven för varje team och enhet, och på hela Kevas nivå fattades beslut endast om vissa

gemensamma villkor såsom verktyg. Vi övergick till hybridarbete som betyder att arbetet utförs på plats eller på distans beroende på arbetet och arbetstagarens behov, men där enbart distansarbete inte är möjligt.

Då arbetet huvudsakligen utfördes på distans ledde det till belastning av hälsosäkerheten och rutinerna på arbetsplatsen samt tärde på samarbetet, innovationerna och gemenskapen. Vi ersatte de fysiska träffarna i vardagen bland annat genom att ge de Kevaanställda möjlighet att förbättra sina personliga färdigheter för växelverkan genom utbildning som bestod av en nätkurs samt diskussioner och videor på Teams. Därtill ordnade vi bland annat på valborgsmässaöften och julen interaktiva och gemenskapliga virtuella fester på nätet. Allt som allt klarade sig personalen enligt olika mätningar relativt bra av coronaåret.

Läs mer i vår verksamhetsberättelse

Denna publikation, Kevas nyckeltal för hållbarhet, utgör Kevas hållbarhetsrapport för 2021. Rapporten kompletterar bokslutet och verksamhetsberättelsen som Kevas styrelse godkände 2.3.2022. För att undvika överlappningar hänvisas i denna rapport till den statistik och de övriga uppgifter som redan har publicerats i verksamhetsberättelsen.

De uppgifter som ingår i Kevas nyckeltal för hållbarhet följer delvis måtten enligt det internationella regelverket Global Initiative Reporting, GRI. Publikationen omfattar de centrala ämnesområden inom hållbarhet som ansågs vara viktigast i den interna väsentlighetsanalysen 2017 och det arbete med hållbarhetsprogrammet som avslutades 2019.

Jaakko Kiander

Verkställande direktör

VÅR ANSVARSFULLA GRUNDLÄGGANDE UPPGIFT

Syftet med Kevas verksamhet och Kevas grundläggande uppgift är att trygga arbetspensionerna efter lönearbetet för de personer som arbetat i den offentliga sektorn. Till arbetspensionsförsäkrarens grundläggande uppgift hör därtill att investera pensionsmedlen på så sätt att de kan användas för att finansiera en del av de pensioner som betalas ut efter år och årtionden.

Keva sköter handläggningen av pensionsansökningarna och utbetalningen av pensionerna i kommunerna och kommunsektorn samt ansvarar med sina medlemssamfund för finansieringen av pensionerna. Finansieringen grundar sig på pensionsavgifter och placeringsintäkter. Keva sköter därtill pensionsansökningarna och utbetalningen av pensionerna för anställda hos staten, den evangelisk-lutherska kyrkan, FPA, Finlands Bank och Finansinspektionen.

Uppgiften genomförs genom att erbjuda arbetsgivarna tjänster som stöder arbetsmiljöledningen och förebygger risker för arbetsförmåga.

Minskning av risken för arbetsförmåga i den offentliga sektorn är Kevas lagstadgade uppgift. Keva stöder sina arbetsgivarkunder i deras arbetsmiljöledning och verksamhet för att förebygga arbetsförmåga. Keva, Kevas arbetsgivarkunder och Kevas försäkrade har som gemensamt mål att stärka arbetstagarnas arbetsförmåga, förebygga riskerna för arbetsförmåga och därigenom stödja fortsatta yrkeskarriärer.

Kevas nyckeltal

	2019	2020	2021
Lönesumma för Kevas medlemssamfund, mn euro	18 126	18 487	19 462
Betalningsandelar för Kevas medlemssamfund, mn euro	5 127	5 252	5 489
Antal försäkrade hos Kevas medlemssamfund 31.12*	544 942	541 239	560 145
Antal löpande pensioner för Kevas medlemssamfund 31.12	413 084	418 696	423 827
Utbetalda pensioner för Kevas medlemssamfund, mn euro	5 488	5 728	5 915
Placeringar enligt verkligt värde 31.12, mn euro	56 166	58 009	66 857
Placeringarnas avkastning enligt verkligt värde	12,8 %	4,7 %	15,8 %
Årlig realavkastning på placeringarna från fonderingens början 1988 (kapitalviktad)	4,0 %	4,0 %	4,4 %
Årlig realavkastning på placeringarna från fonderingens början 1988 (utan kapitalviktning)	5,2 %	5,2 %	5,5 %
Verksamhetskostnader, mn euro	82,2	76,6	79,9
Antal anställda, ordinarie 31.12	513	496	485
Statens löpande pensioner, antal 31.12	246 874	242 145	237 008
Statens utbetalda pensioner, mn euro**	4 761	4 857	4 879
Den evangelisk-lutherska kyrkans löpande pensioner, antal 31.12	19 469	19 509	19 573
Den evangelisk-lutherska kyrkans utbetalda pensioner, mn euro**	212	217	223
Folkpensionsanstaltens löpande personalpensioner, antal 31.12	5 942	5 958	5 965
Folkpensionsanstaltens utbetalda personalpensioner, mn euro**	105	106	108
Finlands Banks löpande pensioner, antal 31.12			1 404
Finlands Banks utbetalda pensioner, mn euro**			29

* Principerna för beräkningen av de försäkrade har uppdaterats för 2020: försäkrade utan inkomster ingår inte i de personer som saknar ett arbets- eller tjänsteförhållande. Jämförelseåret 2019 har beräknats retroaktivt enligt de uppdaterade beräkningsprinciperna.

** Dessa betalningar har ingen resultat inverkan på Kevas bokslut.

Verkställigheten av Finlands Banks pensioner började på Keva 1.1.2021.

Ansvar för utkomsten för hundratusentals finländare

Keva är Finlands största arbetspensionsförsäkrare som betjänar omkring 1 100 arbetsgivare i kommunsektorn, 584 statliga arbetsgivarkunder, 270 kyrkliga organisationer samt Finlands Bank och FPA.

Antalet privatkunder är 1,3 miljoner, varav nästan 424 000 har gått i pension från kommunsektorn, över 237 000 från staten, nästan 20 000 från den evangelisk-lutherska kyrkan och cirka 6 000 från FPA. Finlands Banks pensioner betalades ut till 1 400 personer. I kommunsektorn arbetar 560 000 personer med arbetspensionsförsäkring från Keva.

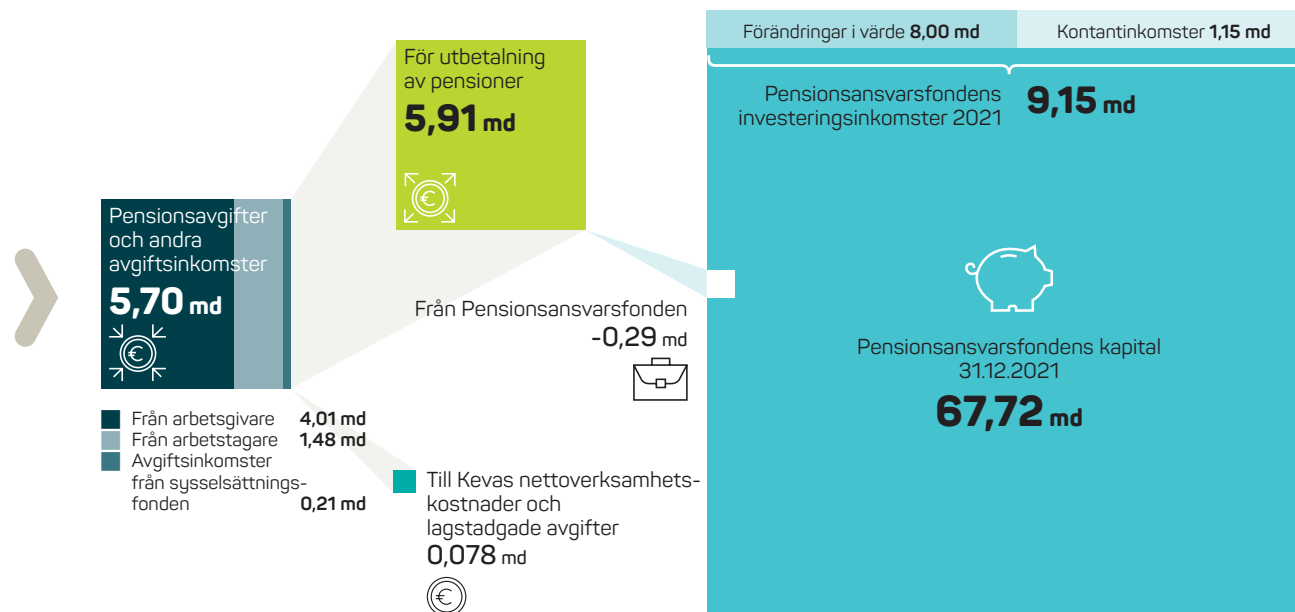
Cirkulering av arbetspensionspengar

Merparten av pensionerna betalas med avgifter som tas ut av arbetsgivarna och arbetstagarna. Avgifter togs ut till ett värde av ca 5,5 miljarder euro av Kevas medlemssamfund, alltså aktörer i kommunsektorn och deras anställda år 2021. Sysselsättningsfondens bidrag till utbetalningen av pensionerna var cirka 0,2 miljarder euro.

I kommunsektorn betalades 5,9 miljarder euro ut i pension. Skillnaden mellan pensionsavgifterna och övriga avgiftsinkomster samt utbetalda pensioner, cirka 0,3 miljarder euro täcktes med Kevas placeringar och pensionsansvarsfonden som samlats av avkastningen på dem.

Under de kommande åren kommer skillnaden mellan pensionsavgifterna och pensioner som betalas

Cirkulation av Kevas medlemssamfunds arbetspensionspengar 2020

ut att öka och en allt större del pensionerna betalas ut med pensionsansvarsfondens placeringar och deras avkastning.

Finansieringen av pensionerna för staten och kyrkan och därtill hörande placeringsverksamhet är inte på Kevas ansvar utan sköts av Statens pensionsfond och kyrkans pensionsfond.

Närmare information om Kevas kunder finns på sidorna 7–8 och om avgifterna på sidan 12 i verksamhetsberättelsen.

Hållbarhetsprogrammet styr enheternas verksamhet

Kevas hållbarhetsarbete omfattar åtgärder och utveckling på fyra områden: ansvar för kunderna, personalen, placeringarna och Kevas uppförandekod.

Ledningsgruppen godkände hållbarhetsprogrammet i december 2019. Enligt det utvecklas hållbarhetsarbetet i Kevas enheter, funktioner och processer.

En del av genomförandet av strategin

Missionen enligt Kevas strategi som godkändes i mars 2019 är "hållbart pensionskydd och stöd för arbets-

livet” medan hållbarhetsprogrammet hjälper att svara på frågan ”vad betyder hållbarhet inom Keva”.

I programmet fastställts målen för de fyra områdena för åren 2020–2022. I programmet ingår också riktlinjer för utvecklingen inom de respektive delområdena under de följande åren. Målet är att integrera mätningen av resultaten av hållbarhetsarbetet som en del av Kevas strategimått.

Enheterna och funktionerna bär ansvar

Målen sätts upp och närmare planer och åtgärder för att uppnå målen upprättas och bedöms i enheterna, funktionerna och processerna. Enheterna står också för planeringen och budgeteringen av de åtgärder som behövs för att de ska uppnå sina mål.

Enheternas arbete koordineras av en hållbarhetsgrupp som kommer med initiativ till enheternas, funktionernas och processernas verksamhetsplanering. Hållbarhetsgruppen följer bland annat upp intressegruppernas förväntningar och främjar utvecklingen av de Kevaanställdas hållbarhetstänk.

Kevas hållbarhetsmål och mått

Målen för Kevas hållbarhetsarbete är en del av Kevas strategiska mål, och därför använder också Kevas styrelse och ledningsgrupp huvudsakligen samma mått för att följa upp hur strategin och hållbarheten genomförs. Så gott som alla mål och mått finns tillgängliga på intranätet där alla Kevaanställda har möjlighet att granska dem.

Kevas hållbarhetsmål och mått 2021

	Mål för 2021	Mål för 2021
Ansvar för kunderna		
Invalidpensionsfrekvens	0,83	0,85
Servicenivå för pensionsbesluten	91,2	94,3
Privatkundernas upplevelse av servicens smidighet	85	86
Arbetsgivarkundernas nöjdhet med servicekanalerna/NPS	72	71
Ansvar för placeringsverksamheten		
Placeringarnas kumulativa realavkastning	4,4	6,6
Fastighetsplaceringarnas miljömål:		
Minskning av CO ₂ -utsläpp		
före utgången av 2025 -50 %		
före utgången av 2030 -100 %		-51 %
Ansvar för personalen		
Personalens beredskap att rekommendera Keva som arbetsplats, index eNPS	20	Ingen mätning
Personalens sjukskrivningar	Under 2,5 %	2,0 %
Vår uppförandekod		
Omkostnadsprocent	54,2	50,1
Antal anmärkningar på grund av klagomål	0	1
Intressenternas bedömning av öppenheten	75 %	Ingen mätning
Dataskyddsincidenter	10	9
Keva-husets energiförbrukning och avfall	Under nivån 2019	Uppnåddes

Beskrivning av måtten

Måttets namn	Riktning	Beskrivning av måttet
Invalidpensionsfrekvens	Mindre bättre	Antalet personer som för första gången gått i invalidpension från sin anställning i proportion till antalet försäkrade. Endast försäkrade i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande granskas.
Servicenivå för pensionsbesluten	Större bättre	Andelen beslut (%) av alla beslut där handläggningstiden är kortare än en månad eller där beslutet har meddelats innan pensionen börjar eller beslutet har meddelats på kortare tid än 3 månader och senast inom 30 dagar från det pensionen börjar.
Privatkundernas upplevelse av servicens smidighet/CES	Större bättre	Sammanfattande tal av serviceupplevelsen via olika servicekanaler (telefonjänst, tjänsten Min pension). CES (Customer Effort Score) mäter nivån av kundens ansträngning: "Hur mycket behöve du anstränga dig för att få önskad tjänst?" Beräknas genom viktning av besöksvolymen i servicekanalerna.
Arbetsgivarkundernas nöjdhet med servicekanalerna/NPS	Större bättre	Sammanfattande tal av serviceupplevelsen via olika servicekanaler (kundbesök, webbtjänsten, deltagarnas respons på evenemang, respons på telefonsamtal). Mäter viljan att rekommendera på grundval av enskilda serviceupplevelser. Frågas på skalan 0–10 "Hur sannolikt skulle du rekommendera Keva/vår tjänst?" Räknas ut genom att dra av kritikernas (0–6) andel från andelen personer som rekommenderar (9–10) Keva. Resultatet kan ligga var som helst mellan -100 och +100. Talet är medelvärdet av NPS-talet för alla kanaler.
Placeringarnas kumulativa realavkastning	Större bättre	Placeringarnas kumulativa realavkastning är skillnaden mellan den nominella avkastningen på placeringarna under de tio senaste åren och inflationen. Placeringarnas nominella avkastning beräknas som en genomsnittlig årlig avkastning för de vid varje tillfälle senaste tio åren och divideras med inflationspåverkan för motsvarande period.
Miljömålen i fastighetsplaceringarna	Mindre bättre	Klimatpåverkan för energianvändningen i fastigheterna, alltså CO ₂ -utsläppen har identifierats som den mest betydande miljöpåverkan av direkta fastighetsplaceringar. Det långsiktiga målet är att nollställa dessa utsläpp före utgången av 2030. Ett delmål är att halvera utsläppen före utgången av 2025 (jämfört med nivån 2018). Måttet är specifika utsläpp, kgCO ₂ /vånings-m ² /år, jämfört med utsläppsnivån 2018.
Personalens beredskap att rekommendera Keva som arbetsplats, eNPS	Större bättre	eNPS beräknas med formeln: personer som rekommenderar sin arbetsplats (betyg 9–10) – kritiker (betyg 0–6)/alla svarspersoner.
Personalens sjukskrivningar	Mindre bättre	Utvecklingen av personalens sjukfrånvaro genom att sätta antalet sjukdagar i kalenderdagar i proportion till antalet anställda i slutet av varje månad.
Omkostnadsprocent	Mindre bättre	Måttet för kostnadseffektivitet beräknas på motsvarande sätt som omkostnadsdelen som avses täcka affärskostnader i ArPL-bolag exkl. koncernstruktur. Kostnaderna för placeringsverksamheten, kostnader för upprätthållande av arbetsförmågan och lagstadgade avgifter ingår inte i den andel som finansieras genom omkostnadsdelen. Affärskostnaderna i förhållande till omkostnadsdelen vittnar om effektivitet: ju mindre förhållande, desto effektivare verksamhet.
Antal anmärkningar på grund av klagomål	Mindre bättre	Antal sådana anmärkningar som riksdagens justitieombudsman eller någon annan myndighet som utövar tillsyn över Keva har lämnat på grund av klagomål till denne.
Intressegruppernas bedömning av öppenheten	Större bättre	Andelen sådana svarspersoner i intressegruppsundersökningen som anser att Kevas verksamhet är öppen och transparent.
Dataskyddsincidenter	Mindre bättre	Vid behandlingen av personuppgifter har en avvikelser från bestämmelserna gjorts i samband med vilken en personuppgiftsincident har skett.
Keva-husets energiförbrukning	Mindre bättre	Keva-husets el- och fjärrvärmeförbrukning under året.
Keva-husets avfall	Mindre bättre	Keva-husets bio-, metall-, glas- och blandavfall i kilogram under året.

- Invalidpensionsfrekvens
- Servicenivån för Kevas pensionsbeslut
- Flexibilitet i privatkundernas skötsel av ärenden CES
- Arbetsgivarkundernas rekommendationsvilja NPS

- Placeringsintäkter på lång sikt
- Förbättring av mekanismer för aktivt ägande
- Miljömålen i fastighetsplaceringarna

KEVAS HÅLLBARHETSARBETE

- Personalens beredskap att rekommendera Keva som arbetsplats
- Personalens sjukskrivningar

Vi handhar kostnadseffektivt ett pensionsskydd som sträcker sig över generationer och en hållbar finansiering av pensionerna. Vi utvecklar arbetslivet för att förlänga yrkeskarriärerna.

God förvaltning och öppenhet styr vår uppförandekod.

**Vi arbetar hållbart och långsiktigt.
Vi beaktar livsmiljön vid beslutsfattandet.**

- Omkostnadsprocent
- Antalet klagomål och anmärkningar på grund av dem
- Intressegruppernas bedömning av öppenheten
- Dataskyddsincidenter
- Keva-husets energiförbrukning och avfall

ANSVAR FÖR KUNDERNA

De försäkrade och pensionstagarna samt arbetsgivarna i den offentliga sektorn är kunder hos Keva. I sista hand existerar Keva för att ta hand om privatkundernas arbetspensionskydd. Den sammansatta kundrelationen hos arbetspensionsanstalten innebär att Keva också bär ansvar för arbetsgivarna i den offentliga sektorn och förstår att fortsatta yrkeskarriärer kräver långsiktigt arbete för att främja välbefinnandet i arbetet i den offentliga sektorn.

Arbetspensionsförsäkrarnas beslut grundar sig på lag och principerna för god förvaltningssed. Kevas ansvar för kunderna inbegriper rättvis, likvärdig och jämlik behandling av kunderna. Keva gör också sitt bästa för att kundernas dataskydd ska garanteras och för att trygga datasäkerheten vid handläggningen av pensionsärenden.

Keva är en offentlig aktör som följer offentlighetslagen. Keva talar för öppenhet och transparens i all sin verksamhet så långt som det är möjligt utan att individens integritetsskydd äventyras.

God förvaltningssed innebär till exempel att till privatkunderna beviljas alla förmåner som hör till dem på en gång. Kunden hörs vid behov och Keva inhämtar på eget initiativ de uppgifter som saknas.

Information om rättelseyrkanden som gäller Kevas pensionsbeslut och om besvärinstansernas avgöranden finns på sidorna 17 och 34 i verksamhetsberättelsen.

Digitala tjänster ger bättre service

Keva utvidgade de digitala lösningarna i kundtjänsten: Under 2021 togs chattbotten Ilona utöver webbplatsen Keva.fi och tjänsten Min pension i bruk också i ansökningstjänsten. Chattbotten betjänar på finska och svenska i nättjänsterna och på svenska på Keva.fi.

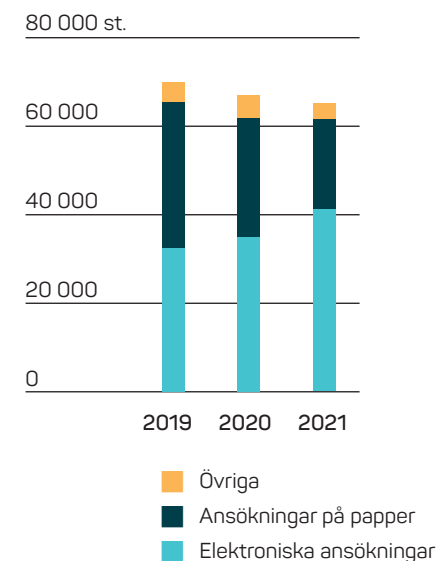
Keva vill erbjuda sina kunder lätt och smidig skötsel av ärenden i alla frågor kring pensionskyddet. Keva förnyade tjänsten Min pension 2021 och kompletterade den med nya tjänster, såsom sidor över utbetalning för pensionstagarna. Med pensionskalkylatorn i nättjänsten kan man kolla hur mycket pension som tjänats in av arbete hittills. Via tjänsten Min pension kan man också söka pension och göra ändringar i utbetalningen av pensionen, till exempel ändra kontonumret.

Keva stöder såväl arbetsgivarnas arbetsmiljöledning som uträttande av ärenden genom digitala tjänster. Innehållet i de digitala tjänsterna för arbetsmiljöledning utvidgades och antalet användare ökade år 2021. Arbetsgivarkundernas uträttande av ärenden underlättades genom att man utvecklade digitala kanaler för ärendena, och arbetsgivarna kan dra nytta av utvecklingsarbetet från och med 2022.

Vårt mål är att trygga en oavbruten utkomst

Den lägsta åldern för ålderspension stiger med tre månader varje år. Till exempel för personer födda 1958 är den lägsta pensionsåldern 64 år. Målet för

Antal inkomna ansökningar enligt källa 2019–2021

hela arbetspensionssektorn är att höja den lägsta pensionsåldern till 65 år och förlänga yrkeskarriärerna.

För att utkomsten inte ska avbrytas förutsätts att registeruppgifterna för den kund som söker pension är korrekta och uppdaterade och att kunden söker pension i tid innan pensionen ska börja. Keva påminner kunderna om att kontrollera registeruppgifterna för att pensionshandläggningen ska gå så snabbt som möjligt och för att utkomsten inte ska avbrytas. I bästa fall kan kunden få beslut om ansökan på mindre än ett dygn.

I fråga om pensioner och förmåner som beviljas efter prövning är det viktigt att ansökan görs i rätt tid och att de utredningar som hänför sig till ärendet, såsom läkarutlåtande B skickas samtidigt som ansökan. Detta säkerställer att ansökan kan handläggas snabbt och att utkomsten inte avbryts.

Kontinuiteten i utkomsten följs upp med Kevas servicenivåmått.

Ökad användning av e-tjänster

Keva rekommenderar att man söker pension i tjänsten Min pension eftersom e-kommunikation påskyndar handläggningen av ansökningarna och säkerställer att utkomsten inte avbryts. E-tjänsten hjälper kunden att fylla i ansökan korrekt direkt och att skicka behövliga bilagor.

Andelen elektroniska ansökningar ökade ytterligare 2021 och de utgjorde över 57 procent av alla ansökningar (52 % år 2020). Över 81 procent av

ålderspensionsansökningarna (78 % år 2020) och över 92 procent av ansökningarna om partiell förtida ålderspension (91 % år 2020) kom in elektroniskt. Av alla invalidpensionsansökningar skickades 36 procent elektroniskt (30 % år 2020).

Trots den kraftiga ökningen av e-kommunikation garanterar Keva möjlighet till utträttande av ärenden och personlig rådgivning också för de kunder vars möjligheter att använda elektroniska tjänster är begränsade.

Påverkan på invalidpensionering

En väsentlig del av Kevas hållbarhetsverksamhet går ut på att stödja fortsatta yrkeskarriärer och en strävan att förebygga förtida utträde ur arbetslivet på grund av arbetsförmåga.

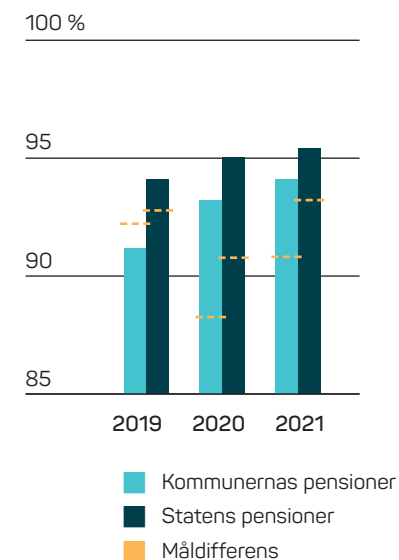
Det är en stor förändring på en rent mänsklig nivå då en arbetstagare drabbas av arbetsförmåga. Alla invalidpensioneringar går inte att undvika. Därför finns arbetspensionsskydd som tryggar utkomsten också vid arbetsförmåga.

Med hjälp av yrkesinriktad rehabilitering kan man arbeta längre

Keva stöder både arbetsgivar- och privatkunder vid förlängning av yrkeskarriärerna. Keva stöder arbetsgivarna vid strategisk arbetsmiljöledning. I fråga om enskilda privatkunder söks lösningar för nedsatt arbetsförmåga genom åtgärder inom arbetsmiljöledning.

Om arbetstagarens arbetsförmåga är betydligt

Servicenivå 2019–2021

Servicenivån är andelen beslut (%) av alla beslut där handläggningstiden är kortare än 1 månad eller där beslutet meddelats innan pensionen börjar eller beslutet meddelats på kortare tid än 3 månader och senast inom 30 dagar från det pensionen börjar.

nedsatt och åtgärderna på arbetsplatsen inte längre är tillräckliga kan yrkesinriktad rehabilitering vara en möjlighet för att fortsätta i arbetslivet. Åtgärder inom yrkesinriktad rehabilitering är till exempel arbetsprövning och utbildning.

Psykisk ohälsa har blivit en betydande riskfaktor för arbetsförmågan. Därför inledde Keva hösten 2021 ett försök som går ut på att man stöder kontakten till arbetslivet för personer som på grund av depression blivit arbetsoförmögna.

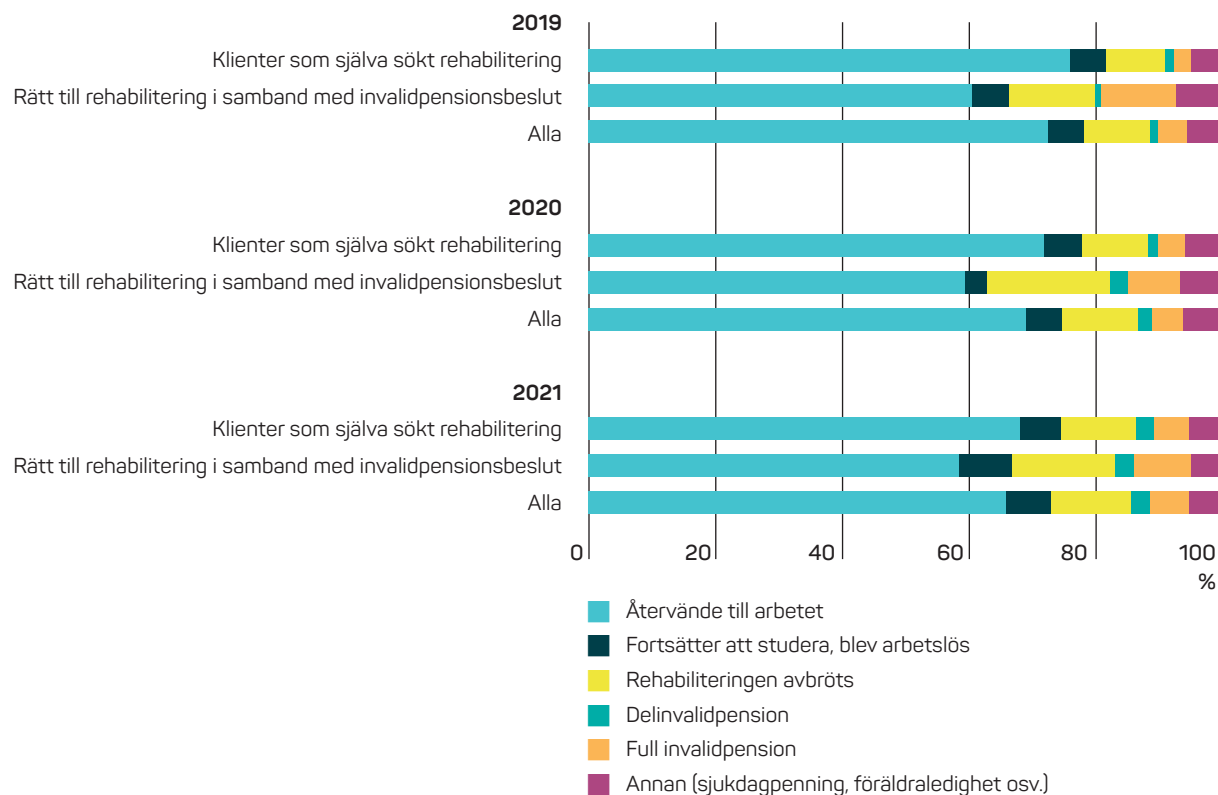
Keva hjälper sina klienter att göra upp rehabiliteringsplaner som gör det möjligt att fortsätta att arbeta så länge som möjligt. Vid behov erbjuds en extern serviceproducenters hjälp vid planeringen.

Delinvalidpension kan vara rätt alternativ om fortsättning i arbete är möjligt genom att man minskar personens arbetsmängd. Om dessa åtgärder inte är tillräckliga tryggas arbetstagarens utkomst genom lagstadgat pensionsskydd och av alternativen inom invalidpension, alltså delinvalidpension och full invalidpension.

Goda resultat

Keva har lyckats mycket väl med yrkesinriktad rehabilitering jämfört med andra arbetspensionsförsäkrare. I den offentliga sektorn har man traditionellt gjort arbetsplats- och arbetstidsarrangemang för att arbetstagarna ska kunna fortsätta att arbeta. Arbetstagarnas arbetsuppgifter har ändrats och möjligheterna till omplacering har varit goda.

Kevas rehabiliteringsklienter som återgått till arbetsmarknaden 2019–2021

Tjänster och samarbete som stöd för strategisk arbetsmiljöledning

Keva erbjuder arbetsgivarkunderna forskningsdata, statistik, utbildning och tjänster för att stärka arbetsmiljöledningen på ett långsiktigt och proaktivt sätt. Tjänsterna bidrar för sin del till en resultatrik och proaktiv ledning av personalens arbetsförmåga. Som ett resultat av en lyckad arbetsmiljöledning förbättras arbetstagarnas och arbetsgemenskapernas välmående och produktivitet, och kostnaderna för arbetsförmåga sjunker.

I organisationerna i den offentliga sektorn inverkar arbetslivets kvalitet också på att konkurrenskraften på arbetsplatserna inom kommunerna, kommunkoncerner och kommunala aktiebolag, staten, kyrkan, Finlands Bank, de nya välfärdsområdena och FPA

bibehålls och att bristen på arbetskraft delvis kan åtgärdas genom att yrkeskarriärerna fortsätter. Dessutom förbättrar utvecklingen av arbetslivets kvalitet också kvaliteten och effektiviteten i den offentliga sektorns serviceproduktion.

Tillsammans och i nätverk

Coronapandemin var en utmaning för Kevas kunder och deras verksamhet fortfarande år 2021. Keva erbjuder både arbetsgivarna och arbetstagarna kundorienterat stöd och hjälp för utmaningarna under coronatiden. Utöver coronan gällde kundernas utmaningar beredningen av välfärdsområdena, tillgång till och behållande av arbetskraft, utformning av hybridarbetet i den nya vardagen samt, i anslutning till dessa, frågor kring risken för arbetsförmågan och

pensionsförsäkring i svåra förändringssituationer.

Arbetspensionsförsäkraren höll aktivt kontakt och samarbetade med sina kunder via flera olika kanaler genom kommunikation, tjänster för förebyggande av risken för arbetsförmågan samt rådgivning och handledning i fråga om pensionsförsäkring. Kevas centrala tjänster var dels många evenemang, dels nätverken som ger arbetsgivarna möjlighet till ömsesidigt lärande i anslutning till stärkande av arbetsförmågan och samutveckling.

Forskning och kompetens

Keva stöder sina arbetsgivarkunder vid arbetsmiljöledning genom mångsidiga digitala tjänster. Tjänsten Nyckeluppgifter ger kunderna information om hurdana kostnader arbetsförmåga förorsakar

organisationen, vilka företeelser som ligger bakom kostnaderna och hur man kan påverka kostnaderna. I tjänsten kan kunderna också göra olika enkäter som organisationerna kan utnyttja vid utvecklingen av personalledningen. I början av 2021 kompletterades tjänsten Nyckeluppgifter också med arbetsgivar-specifik pensionsstatistik. Enkäterna utvidgades till att omfatta chefsarbete och arbetshälsaledning.

Innehållet i tjänsten Inlärningsmiljö stöder genomslagskraftig arbetsmiljöledning och 2021 publicerades sex nya innehållsavsnitt i den digitala tjänsten. Också användningen av det digitala spelet Vägar till arbetsförmåga utökades och innehållet i spelet utvecklades.

Forskningsrön om arbetshälsan i den offentliga sektorn samt om kostnaderna för arbetsförmåga och organisationernas arbetshälsoenkäter publicerades i webbverktyget Keva tutkii. I mars publicerades en undersökning om arbetshälsan i den offentliga sektorn som genomfördes i samarbete med företrädare för arbetsmarknadsparterna i den offentliga sektorn. År 2021 intensifierade Keva forsknings-samarbetet i synnerhet med Arbetshälsoinstitutet och Tammerfors universitet.

Den aktiva arbetsgivar-kommunikationen fortsatte och arbetsgivarna fick varje månad en sammanfattning av Kevas aktuella ärenden, tjänster, evenemang och utbildningar, undersökningar, statistik och pensionsavgifter. Till medlemmarna i utvecklingsnätverket för arbetsmiljöledning skickades månatligen information om kommande evenemang och de ämnen

som kommer att diskuteras.

År 2021 beviljade Keva igen totalt 500 000 euro i arbetslivsutvecklingspengar till projekt inom kommun-sektorn och den evangelisk-lutherska kyrkan. Antalet ansökningar om utvecklingspengar var 51 och 21 organisationer beviljades stöd. Vid valet av mottagare av utvecklingspengar säkerställs att utvecklingspengar beviljas till organisationer av olika typ och storlek och som är i olika skeden av utvecklingsarbetet med arbetsmiljöledning.

Ta närmare del av arbetslivstjänster och stöd av yrkeskarriärer på sida 8–10 i verksamhetsberättelsen och på vår webbplats.

Arbetslivstjänster

Privat- och arbetsgivar-kunders kundupplevelse och rekommendationsvilja

Keva samlar in och utnyttjar kontinuerligt respons på både privatkundernas och arbetsgivarernas serviceupplevelser. Kundnöjdheten är Kevas strategiska mått som rapporteras till Kevas styrelse.

Keva följer upp både privat- och arbetsgivar-kundernas upplevelse om utträttande av ärenden i olika tjänster. Privatkundernas nöjdhet mäts med upplevelsen om hur väl ärendena kunde utträttas (CES = Customer Effort Score) och måttet viktas med antalet besök i olika kanaler. Också arbetsgivarerna

Arbetsgivar-kundernas nöjdhet och beredskap att rekommendera Keva

	2019	2020	2021
Allmän bedömning av Kevas verksamhet (procentuell andel av de arbetsgivare som i den årliga kundnöjdhetsundersökningen gett betyget bra eller utmärkt alltså 4 eller 5 på skalan 1–5)	75	79	80
NPS	Inte jämförbart	63	71

Privatkundernas upplevelse av servicens smidighet

	2019*	2020	2021
CES (Customer Effort Score) %-andel av de svarspersoner som bedömer smidigheten med betyget 4 eller 5 (skala 1–5). Resultatet är viktat enligt volymen i olika servicekanaler.	-	85	86

* Sättet att mäta privatkundernas nöjdhet har ändrats och jämförelseuppgifter före år 2020 finns inte.

bedömer olika situationer där de uträttar ärenden och måttet är NPS-tal (NPS = Net Promoter Score).

Både CES- och NPS-talen har utvecklats jämnt under de senaste åren. År 2021 var NPS-talet 71 (en ökning med 8 från året innan) och CES-talet 86 (en ökning med 1 från året innan).

Utöver kontinuerlig uppföljning genomfördes i augusti–september 2021 en kundnöjdhetsenkät bland arbetsgivarna. Enligt undersökningen har nöjdheten med Kevas verksamhet blivit bättre jämfört med året innan. Nu bedömde över 80 % av svarspersonerna att Keva har betjänat dem väl eller utmärkt. Också NPS-talet utvecklades positivt. Enligt undersökningen var arbetsgivarna synnerligen nöjda med tjänsternas användbarhet och med hur samarbetet löpte.

Projekt som fått arbetslivsutvecklingspengar 2021

Asikkala kommun (10 000 euro):

Asikkalan työhyvinvoinnin sankarit -hanke

Karlö kommun (15 000 euro):

Yhteisölliseksi osajaksi vahvuuksien voimalla

Hollola kommun (20 000 euro):

Hybridityöllä hyvinvointia

Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy (40 000 euro):

KAMKn voittamisen polku – Coaching kulttuurin rakentaminen ammattikorkeakouluun

Kauhajoki stad (20 000 euro):

Yhteistoiminnalla työhyvinvoinnin kasvuun yli toimialarajojen

Kemin Satama Oy (10 000 euro):

Työkyvyn kehittämistä ketterästi

Mellersta Finlands sjukvårdsdistrikt (10 000 euro):

Huolesta hyvään ja turvalliseen arkeen

Laihela kommun (10 000 euro):

Ennakoivan työkykyjohtamisen toimivat mallit käyttöön

Lappo stad (30 000 euro):

Työelämätaitojen osaamismerkit – Lapuan kaupungin malli

Lappo domkyrkoförsamling (20 000 euro):

Elinkaaripalvelulla asiakasarvoa ja työhön uutta yhteistä kipinää

Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä (15 000 euro):

Hyvinvoiva osaja organisaation voimavarana

Uleåborgs stift (10 000 euro):

RatKee -ratkaisukeskeinen, ennaltaehkäisevän konsultoinnin hanke

Uleåborg Stadsteater Ab (30 000 euro):

Kulisseista parrasvaloihin: työhyvinvointia teatteriin

Samkommunen för social- och hälsovårdstjänster i Norra Karelen, Siun sote (50 000 euro):

Hyvinvoiva siunsovelainen – kriittinen menestystekijä

Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy (10 000 euro):

Ohjelma ikääntyvien työntekijöiden tukemiseksi

Seinäjäki församling (30 000 euro):

TyKillä voimaa ja iloa työhön

Siun työterveys Oy (15 000 euro):

Virtuaalinen oppimisympäristö uuden työterveyshoitajan osaaamisen kehittäjänä

TeeSe Botnia Oy Ab (15 000 euro):

Vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta työkykyjohtamiseen

Nylands förbund (75 000 euro):

Maakuntien liitot: Yhdessä oppien ja kehittyen

Vanda stad (45 000 euro):

Kestävä työkyky – mielen hyvinvoinnin palvelujen edistäminen

Viitasaari stad (20 000 euro):

Tietoa, taitoa ja tahtoa mielen tukemiseen

ANSVAR FÖR PLACERINGSVERKSAMHETEN

Nyckeltal för Kevas ansvarsfulla investeringar 2021

66,8md EUR
placeringstillgångar 31.12.2021**6,6**procent
placeringsavkastning för 10 år
(realavkastning utan kapitalvägning)**5,5**procent
Placeringsavkastning från fonderingens
början år 1988 (realavkastning utan
kapitalvägning)**9 164**

deltagande i bolagsstämmor

99procents
deltagande i bolagsstämmor**125 125**

givna röster på bolagsstämmor

1 500målriktade påverkansprojekt
i placeringar i aktier och
företagsobligationer**489**

påverkansprojekt inom miljötemat (E)

281

påverkansprojekt inom samhällstemat (S)

754påverkansprojekt kring
förvaltningsned (G)**-51**procent
CO₂-utsläppet av energianvändningen i
direkta fastighetsinvesteringar jämfört
med 2018

Placeringsdirektörens översikt

Skötseln av det generationsöverskridande pensionsansvaret är utgångspunkten för Kevas ansvarsfulla investeringar. Avkastningen av pensionsmedlen är viktig för tryggheten av pensionerna. Som långsiktiga investerare bedömer vi investeringsbeslutens risker och möjligheter också med hjälp av ESG-kriterierna för investeringsobjektens miljö, samhällsansvar och god förvaltningssed.

Ansvarsfulla investeringar har på Keva under de senaste tjugo åren utvecklats från den av styrelsen fastställda inskrivningen av investeringsstrategin till en naturlig del av den dagliga processen för investeringsbeslut och kompetensutvecklingen i hela investeringsverksamheten. Ansvarsfulla investeringar är krävande arbete vars framgång bedöms först efter en lång tid.

Kevas placeringstillgångar sköts utöver av våra egna investeringsexperter också av det globala nätverket av kapitalförvaltare, till vilket något över 70 % av egendomen har lagts ut. Det finns över hundra kapitalförvaltare och de är erfarna experter inom sina geografiska områden och olika branscher. Detta nätverk har vi byggt omsorgsfullt i årtal, och det har visat sig vara en framgångsrik lösning. Kapitalförvaltarens djupa förståelse om investeringsobjekten och deras förutsättningar att verka lönsamt på lång sikt är kärnan i våra ansvarsfulla investeringar. I en regelbunden och aktiv dialog kan vi samtidigt systematiskt säkerställa att Kevas långsiktiga intressen

tillgodoses och hela tiden lära oss inom området ansvarsfulla investeringar.

Vi har redan i tio år systematiskt kartlagt kapitalförvaltarens åsikter om hur ESG-temana utvecklas och genomförs i våra investeringsobjekt. Från år till år har enkäten både utvidgats och fördjupats, vilket å ena sidan har hjälpt oss att fokusera på frågor som är viktiga med tanke på vår egen verksamhet och å andra sidan att förstå de ofta mycket komplexa fenomen som ligger bakom investeringsbesluten.

En aktiv ägare påverkar

Som undertecknare av FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI) har Keva förbundit sig bland annat att integrera ESG-granskningen i investeringsprocessen och verka som aktiv ägare.

Vårt mål är att främja hållbarheten i våra investeringsobjekts verksamhet, och därför påverkar vi dem aktivt på olika sätt.

Regelbundna kontakter och diskussioner med kapitalförvaltare utgör ett övergripande och fungerande sätt att påverka både investeringsobjektet och kapitalförvaltarens eget bolag. Vid fondplaceringar kan påverkan också ske via investeringsstyrelsen, och då kan man påverka utöver målbolaget också kapitalförvaltarens egen verksamhet.

Det mest direkta sättet för en investerare att påverka ett bolag i portföljen är att rösta på bolagsstämmor: det är ett sätt att ta ställning till företagets strategiska val, såsom valet av styrelseledamöter.

Placeringsdirektör Ari Huotari

På Keva genomförs ägarstyrningen både direkt av kapitalförvaltarna och tillsammans med andra investerare. Röstning på bolagsstämmor är ett av de viktigaste sätten för ägarstyrning. År 2021 var valdeltagandet nästan 100 procent, vilket innebär över 125 000 enskilda omröstningar på cirka 9 000 möten globalt.

Röstningen kompletteras av målinriktade påverkansprojekt som riktar sig till investeringsobjekten och som pågår till och med i flera år. I fjol pågick över 1 500 sådana hos Keva. Ungefär en tredjedel av dessa gällde miljöteman, såsom koldioxidutsläpp och andra miljökonsekvenser under produktens hela livscykel samt ansvarsrapportering.

Keva har sökt mer kraft för påverkande genom olika samprojekt där investerargrupperna försöker påverka företagen. De viktigaste av dessa är CDP som uppmantrar till rapportering, Climate Action 100+ som driver utsläppsminskningar och IIGCC som strävar efter att påverka stater.

Klimatförändringen som en utmaning för investeraren

Vid Keva utarbetades under 2021 principer för investeringsverksamheten när det gäller att påverka klimatförändringen. Keva stöder starkt den utveckling som eftersträvas genom Parisavtalet vars syfte är

att hålla den globala medeltemperaturhöjningen helst under 1,5 grader jämfört med förindustriell tid. Målet är att nå koldioxidneutralitet, alltså en balans mellan växthusgasutsläppen och absorbering av koldioxid till kolsänkor före 2050.

En okontrollerad klimatförändring leder enligt vetenskapliga studier till betydande risker för den långsiktiga globala ekonomiska tillväxten. Det är möjligt att klimatförändringen är en risk som placeraren inte kan skydda sig mot ens genom diversifiering eller försäljning av enskilda innehav.

Omfattningen av och takten i klimatförändringen kan på många sätt påverka verksamhetsförutsättningarna för företag och olika branscher. Mera information om t.ex. utsläpp kan få hela branscher att framträda i ny dager, vilket kan framhäva fördelningen i vinnare och förlorare inom branschen.

År 2021 genomförde vi en klimatscenarioanalys av vår placeringsportfölj. Den viktigaste behållningen var förståelsen för hur klimatvetenskapen genom scenarier kan länkas till placeringar på ett sätt som förenhetligar antagandena om klimatförändringen och dess konsekvenser och bekämpningen av den. I klimatscenariomodellen har vi som mål att utvidga den strategiska scenariomodellen på tillgångsklassnivå med klimatdimensionen.

Keva vill hållas uppdaterad med utvecklingen av

analysen av klimateffekterna för att kunna fatta allt bättre motiverade placeringsbeslut med beaktande av klimatriskerna och deras multiplikatoreffekter. Keva förbinder sig att utveckla sina klimatanalyser, verktyg och mått samt sina insikter om klimatförändringens risker och möjligheter för portföljnehaven. Keva anser att inverkan av klimatförändringen på lång sikt ger både möjligheter och risker för placeringar.

Det systematiska arbetet fortsätter

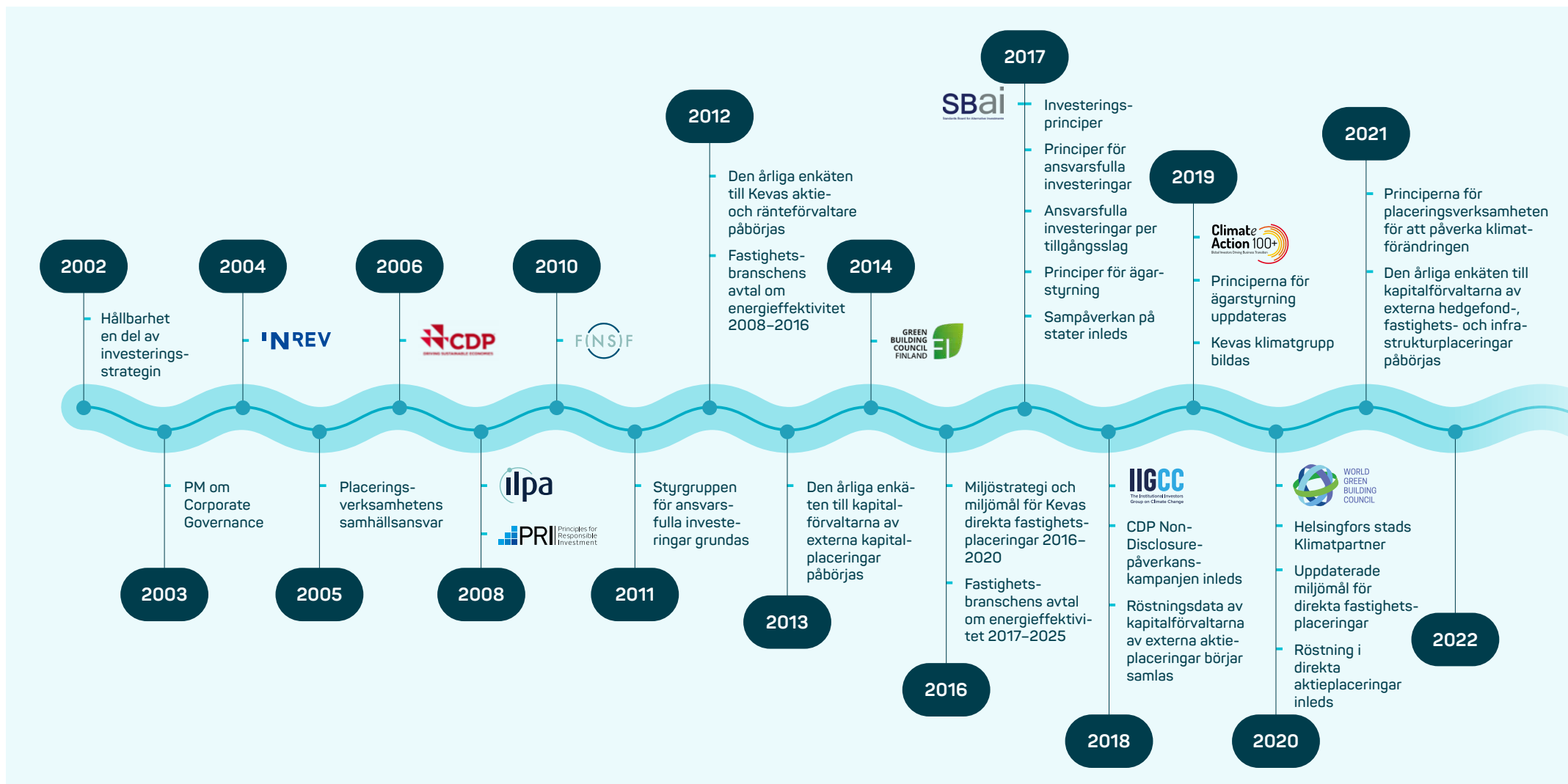
Vi strävar hela tiden efter att bättre förstå fenomenen kring ansvarsfulla investeringar och deras utveckling.

Den årliga enkäten till kapitalförvaltarna har för Keva blivit en central kanal för informationsinhämtning. Utvecklingen av enkäten och utnyttjandet av resultaten är fortgående och möjliggör en djupare förståelse av olika teman.

I utvecklingen av processerna betonas särskilt att göra rapporteringen och informationsgången effektivare och smidigare. Att förbättra kvaliteten på de data som ligger till grund för investeringsbesluten är en gemensam utmaning för branschen.

Regleringen av ansvarsfulla investeringar förändras hela tiden, och dess globala utveckling följer vi tillsammans med kapitalförvaltarna.

Utveckling inom ansvarsfulla investeringar på Keva

Intervju med Kirsi Keskitalo, biträdande direktör för ansvarsfulla investeringar: Den utmaning som identifiering av väsentlig information innebär när det gäller ansvarsfulla investeringar

Investeringsbeslut innebär bl.a. genomgång av en enorm mängd data och fokusering på information som är väsentlig med tanke på de egna målen. Detsamma gäller för utnyttjandet av den ständigt ökande ESG-informationen.

Enligt Kevas biträdande direktör för ansvarsfulla investeringar Kirsi Keskitalo är utmaningen att tillämpa en enorm mängd internationell information från olika branscher som en del av investeringsprocessen. Detta kräver att placeringsexperterna kontinuerligt utvecklar sig och lär sig nytt också i ESG-ärenden. En effektiv intern informations- och arbetsfördelning är en förutsättning för att verksamhetens fokus ska kunna hållas på väsentliga omständigheter.

Styrgruppen för ansvarsfulla investeringar driver den praktiska utvecklingen av ansvarsfulla investeringar. I styrgruppen finns representanter för alla tillgångsslag, och Kirsi Keskitalo är gruppens sammankallare.

– Vi följer aktivt den internationella utvecklingen när det gäller ansvarsfulla investeringar, och utifrån den producerar vi information för våra experter. Gruppen lägger fram utvecklingsförslag för enheterna och placeringdirektören och bereder beslut om ansvarsfull placering för placeringdirektören, säger Keskitalo.

Kirsi Keskitalo leder i Keva forsknings- och

samordningsteamet för ansvarsfulla investeringar. Teamet stöder andra enheter i utvecklingsprojekt och informerar placeringsorganisationen om utvecklingsperspektiven inom branschen. Den genomför också i Keva i samarbete med placeringsteamet en årlig enkät med drygt hundra kapitalförvaltare om genomförandet av ansvarsfulla investeringar.

Teamet ansvarar också för processen med att utesluta ägande. Keva har uteslutit alla bolag, även bland utlagda, som tillverkar så kallade kontroversiella vapen som är förbjudna enligt internationella avtal från sina noterade aktier och investeringar i företagsobligationer. De uteslutna vapnen omfattar kärnvapen, klusterbomber, personminor samt biologiska och kemiska vapen.

– Målet är att säkerställa att placeringsobjekt som ska uteslutas inte köps eller ägs. Processen genomförs två gånger per år och genomförandet följs upp systematiskt. I slutet av 2021 uteslöts 51 aktieplaceringar och 69 placeringar i företagsobligationer från Kevas investeringsobjekt, säger Keskitalo.

Vi följer också hur internationella normer uppfylls i våra placeringsobjekt. I fråga om de bolag som ingår i portföljen har Keva uppdaterad lägesinformation om normöverträdelser via sina system. För direkta investeringar har vi fastställt en process där det primära målet är att påverka bolaget, om det upptäcks normöverträdelser.

Normgranskningen omfattar 50 % av Kevas samtliga placeringstillgångar. I fråga om noterade

Biträdande direktör för ansvarsfulla investeringar Kirsi Keskitalo

aktieplaceringar täcker uppföljningen 97 procent och i fråga om företagsobligationer 54 procent.

Bedömningen av klimateffekterna utvecklas

Förutsättningarna för att bedöma placeringsportföljernas klimatpåverkan utvecklas ständigt. Ändå är det svårt göra en helhetsbedömning av de långsiktiga konsekvenserna av klimatförändringen för Kevas globala portfölj med tusentals innehav.

– I framåtblickande analyser av de ekonomiska konsekvenserna måste ett flertal olika antaganden göras för ett tidsspänn på flera decennier. Exempel på dessa är hur olika klimatscenarier och deras konsekvenser i verkligheten förverkligas, hur bolagen förändras över tid eller hur olika priser utvecklas, säger Keskitalo.

En del företag som erbjuder ny teknologi som lösning till klimatförändringen kan bli framgångsrika, medan andra kan misslyckas eller ersättas snabbare än

önskat. Företag som i nuläget prissätts som förlorare på marknaden kan också bli vinnare på lång sikt. Klimatförändringens konsekvenser och deras samverkan är inte heller självklara; bolag eller branscher kan samtidigt påverkas både positivt och negativt.

– Hos placerare konkretiseras inverkan av klimatförändringen i sista hand i form av värdeförändringar i tillgångarna, säger Keskitalo.

Placerarna har enligt Keskitalo ett viktigt ansvar vid bedömningen av metodernas tillförlitlighet, vare sig det är fråga om omfattningen av data, beräkningsmetodologier eller olika serviceleverantörers färdiga analyser. Mätning av fenomenet kan ge olika resultat beroende på metod. Å andra sidan kan resultaten också med en identisk metod förändras över tid. Man kan inte förlita sig på en enda metod utan det är skäl att basera bedömningen på flera olika beräkningssätt.

Från antaganden till lärande

De klimatscenarioanalyser som tagits fram för bedömningen av framtiden syftar till att informera investeraren om den långsiktiga klimatriskerna i anslutning till investeringsobjekten och om möjligheterna till framgång för investeringsobjekten i framtiden med tanke på portföljhelheten. I scenarierna försöker man beskriva de s.k. socioekonomiska utvecklingstendenserna i olika graderingsscenarier under de följande årtiondena, till och med under hundra år.

– I scenarierna är man tvungen att göra ett flertal antaganden om till exempel utvecklingen av

teknologierna, politiken och regleringen samt konsumenternas reaktioner. Utifrån de utvecklingsförlopp som definierar scenarierna görs det dessutom antaganden om deras konsekvenser alltid på nivån för enskilda företag. Klimatscenerierna är inga prognoser om framtiden, dvs. de innehåller inte i sig sannolikheter för utvecklingsförlopp, påpekar Keskitalo.

Utmaningen för scenariomodellerna är utöver det enorma antalet antaganden även frågor som gäller datatäckning och datakvalitet samt modellering. Olika scenariomodeller har gett t.o.m. motstridiga slutresultat.

– I fjol gjorde vi en klimatscenariomodell över våra investeringar. Vårt mål var att få information om klimatförändringens konsekvenser och en mer exakt uppfattning om hur klimatanalysen kan göras i dag. Analysen omfattade både de fysiska riskerna för klimatförändringen – stigande havsnivå, rikligt med regn och värmeböljor – och överföringsrisker i anslutning till koldioxidsnål ekonomi.

– Samtidigt mötte vi i praktiken utmaningar i anslutning till användbarheten av den information som uppstår, tillägger Kirsi Keskitalo.

Inom Kevas placeringsfunktion fungerar sedan 2019 en klimatgrupp med experter från portföljförvaltning, placeringsstrategi och ansvarsfulla investeringar.

– Klimatgruppen optimerar det interna lärandet inom Keva, stärker förståelsen för hur klimatförändringen påverkar placeringarna och delar bästa praxis i branschen. År 2019 inledde vi ett projekt som syftade till att ta fram en klimatscenarioanalys

av investeringsportföljen. Då hade vi tillgång till rätt täckande data om koldioxidintensiteten och verktyg, men för scenariomodellens del var de alltför mycket tillbakablickande och innehållsmässigt begränsade för att kunna utnyttjas.

År 2022 fokuserar klimatgruppen på att stärka kompetensen hos den teknik som behövs för att bekämpa klimatförändringen. Sådana är till exempel ny teknik som behövs för energiomställningen.

– Vi utnyttjar våra kapitalförvaltares kompetens och kontakter också när vi lär oss klimatfrågor. Utöver den regelbundna diskussionen och den djupare förståelse som de årliga enkäterna för med sig får vi delta till exempel på våra kapitalförvaltares företagsmöten och seminarier. År 2021 deltog Kevas investeringsexperter från olika team också i en utbildning om klimatförändringar som anordnades av en kapitalförvaltare och universitetet Columbia.

När Keskitalo dryftar de största utmaningarna just nu med ansvarsfulla investeringar lyfter hon fram vikten av att placeringsexperterna i arbetet utmanar sina egna tänkesätt. I synnerhet när det gäller ansvarsfulla investeringar är det viktigt att rikta blicken långt in i framtiden.

– Företagen har i alla tider grundats för och anpassat sig till att lösa utmaningar på individ- och samhällsnivå. Så kommer det att vara också i fortsättningen. Därför måste investeraren kunna se lösningar på längre sikt än vad dagens rubriker kanske ger anledning att anta, säger Kirsi Keskitalo.

Placeringar i noterade aktier

Kevas program för börsnoterade aktieplaceringar ger en brett spridd exponering på den globala aktie marknaden. I slutet av 2021 uppgick portföljen till 26,7 miljarder euro och bestod av sammanlagt 49 separata investeringsstrategier och cirka 7 000 aktier. En betydande del av portföljen sköts av externa kapitalförvaltare.

Aktieägarna har ofta de bästa förutsättningarna att inverka på bolagets verksamhet. De viktigaste sätten att genomföra ansvarsfulla investeringar är att rösta på bolagsstämmor, målinriktade diskussioner med företagsledningen samt ESG-analys som integrerats i investeringsprocessen.

Röstning på bolagsstämmor

Keva röstade under 2021 på över 9 000 bolagsstämmor globalt. Detta motsvarar en deltagandegrad på 99 %. På bolagsstämmorna röstade Keva om totalt 125 000 förslag, i 79 procent av fallen för och i 16 procent mot förslagen, och i 2 procent av fallen röstades inte för ett enskilt förslag.

Den årliga enkäten och målinriktade påverkansprojekt

Utöver genom röstning påverkar vi investeringsobjekten med hjälp av diskussioner och annan kontakt. Våra externa kapitalförvaltare spelar här en viktig roll.

Enligt enkäten till kapitalförvaltarna fanns det 2021 cirka 1 300 målinriktade fall av påverkan

och de gällde cirka 800 målföretag. De viktigaste övergripande temana för portföljen var koldioxidutsläppen (rapportering, nettoollmål och åtgärder för att minska utsläppen), bolagets styrelses oberoende och mångfald samt utveckling av ansvarsrapporteringen. Jämfört med tidigare år ökade i synnerhet teman om miljön.

Resultaten baserar sig på Kevas enkät till internt och externt förvaltade strategier som ingick i Kevas portfölj i slutet av 2021. Talen gäller de fall av påverkan för vilka uppgiften har rapporterats.

CASE

Påverkan är inte enbart att ingripa i fel eller ifrågasätta dåliga beslut. En av våra kapitalförvaltare i vår portfölj för hållbar utveckling definierar påverkan på följande sätt: "Inte ens ett utmärkt företag är perfekt. Vi har en viktig roll som aktieägare när vi styr företag att fatta bra beslut på en lång tidshorisont."

Det finns regionala skillnader i påverkansteman. Globalt sett och särskilt på tillväxtmarknader lyftes koldioxidutsläppen fram som det största påverkansmålet, i Japan utvecklingen av den allmänna ansvarsrapporteringen samt i Europa och Förenta staterna styrelsefrågor.

CASE

Vår kapitalförvaltare som investerar i kinesiska aktier föreslog att ett företag som tillverkar mjukpapper för

konsumentmarknaden delvis skulle ersätta cellulosa med återvunnet råmaterial. Detta skulle minska koldioxidutsläppen från produktionen och minska användningen av skogar. En styrelsemedlem i bolaget hade erfarenhet av en motsvarande process och förhöll sig positiv till förslaget.

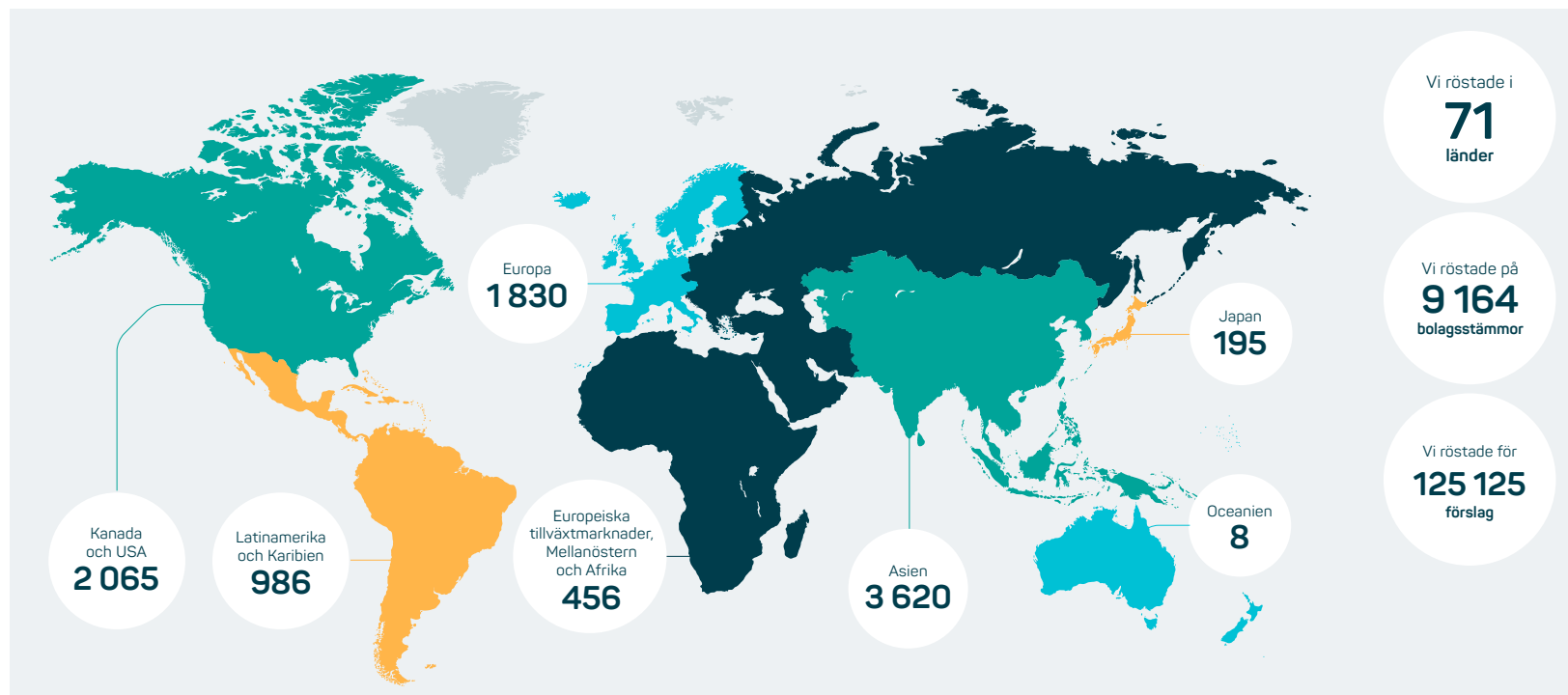
Den kinesiska lagstiftningen tillåter för närvarande inte import av återvunnet papper, vilket innebär att företaget utreder möjligheten att producera råmaterial för mjukpapper utomlands. Endast klippningen och förpackningen skulle utföras i Kina.

Cirka hälften av påverkansprocesserna hade pågått en kortare tid än ett år och en tredjedel från ett till tre år. Ett litet antal fall har dock pågått i mer än fem år. Teman för långa påverkansprocesser är oftast miljöfrågor och rapporteringen om dem samt företagets långsiktiga strategi.

CASE

Ibland tar det mycket lång tid att påverka. En av våra kapitalförvaltare i tillväxtländerna tog med ett familjeägt filippinskt livsmedelsföretag upp till diskussion redan 2007 för första gången mångfalden och antalet oberoende medlemmar i styrelsen. Under årens lopp har kapitalförvaltaren fört ett flertal diskussioner med företaget, kontaktat företaget skriftligen och vid bolagsstämmor röstat mot omval av styrelseledamöter. Flera års arbete belönades äntligen när två oberoende kvinnliga medlemmar valdes in i bolagets styrelse.

Bolagsstämmornas geografiska fördelning

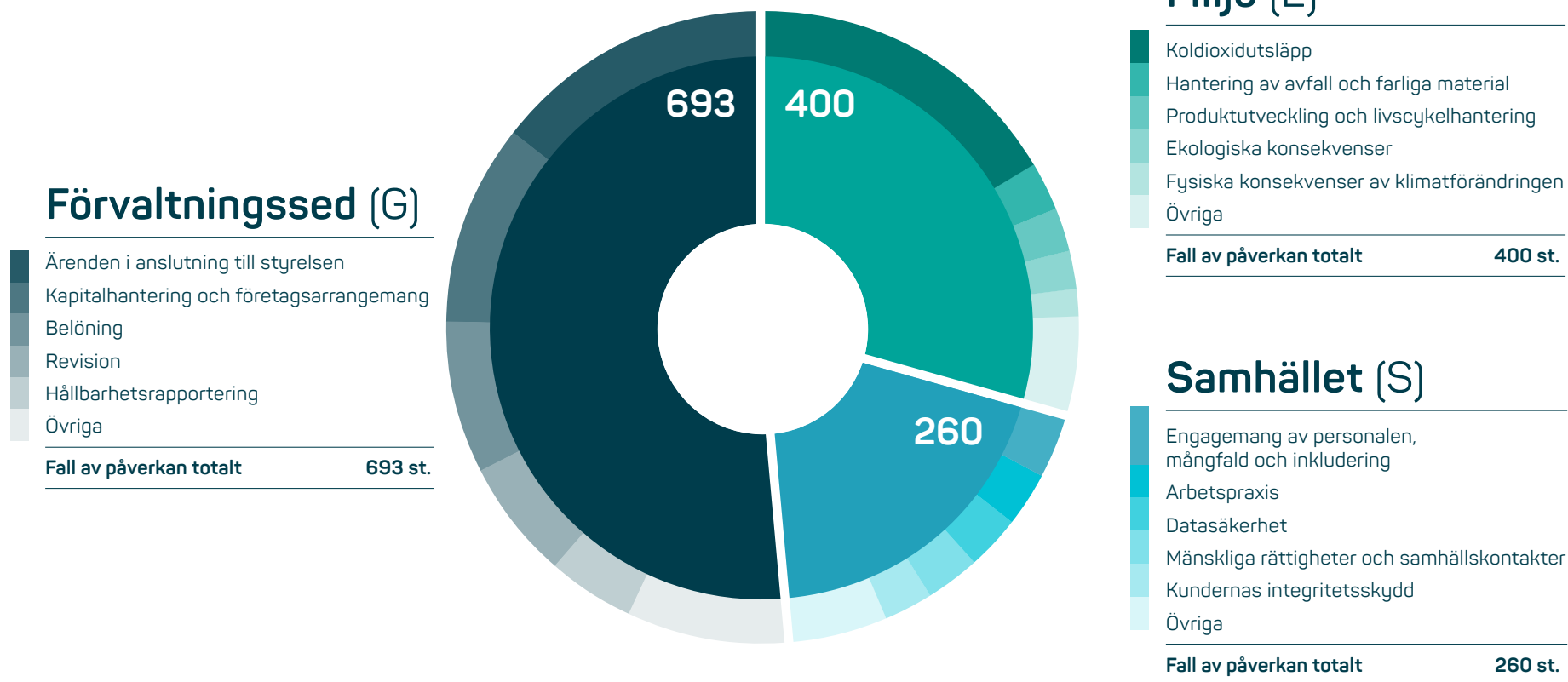

Bolagsstämmor per världsdel och fördelning av givna röster

Världsdel	Antal bolags- stämmor	Antal bolagsstäm- mor, deltagande	Deltagandegrad %	Antal förslag	För %	Mot %	Ingen röstning %	Övriga* %
Asien exkl. Japan	3 637	3 620	100	36 312	81	18	1	0
Afrika	89	88	99	2 582	84	16	0	0
Kanada och USA	2 090	2 065	99	23 722	72	18	1	9
Europa	2 000	1 950	98	45 081	84	14	1	0
Japan	196	195	99	2 262	95	5	0	0
Latinamerika och Karibien	1 009	986	98	11 011	73	20	5	1
Mellanöstern och Nordafrika	252	252	100	4 118	68	10	22	0
Oceanien	8	8	100	37	86	11	0	3
Alla	9 281	9 164	99	125 125	79	16	2	3

*Kategorin omfattar de förslag på bolagsstämmor där rösterna inte tydligt är för eller emot.

Huvudtemana för påverkan i aktieplaceringar 2021

Klimatförändring och koldioxidintensitet

Vi har förbundit oss att utveckla vår egen klimatanalys samt verktyg och mätare för modellering av klimatförändringens konsekvenser.

Av den del av vår årliga enkät som handlar om klimatförändringen framgår det att beaktandet av klimatförändringens konsekvenser har blivit allt vanligare vid investeringsbeslut och portföljernas riskhantering. Redan nästan hälften av Kevas alla aktiestrategier rapporterar i enlighet med TCFD-rekommendationerna (Task Force on Climate-Related Financial Disclosures), har satt upp ett utsläppsmål för sin portfölj eller gjort en riskanalys av klimatförändringens fysiska konsekvenser.

För att beräkna koldioxidutsläppet för aktieportföljen använder vi för närvarande den koldioxidintensitet som viktats med portföljens marknadsvärden (WACI eller Weighted Average Carbon Intensity), vilket också är den mätare som TCFD rekommenderar för investerare. Mätaren strävar efter att beskriva portföljens exponering för koldioxidintensiva placeringsobjekt utifrån uppgifter från föregående bokslutstidpunkt, men den beskriver inte framtida utveckling. Man kan tänka sig att siffran på grov nivå mäter den risk som utsläppshandeln och annan reglering medför för portföljen vid en viss tidpunkt.

Åren 2018–2021 sjönk koldioxidintensiteten för alla våra börsnoterade aktieplaceringar med 30 % och var 18 % lägre än jämförelseindexet vid utgången av 2021. Utvecklingen har under uppföljningsperioden i betydande grad påverkats av strategiförändringen i fråga

om direkta aktieplaceringar, vilket minskade portföljens placeringar i resursintensiva industribranscher. I kalkylerna har man beaktat utsläppen från företagens egen verksamhet och den energi som den köper, dvs. de s.k. Scope 1- och 2-utsläppen.¹

När man granskar hur koldioxidintensiteten i portföljen utvecklas över tiden, är det bra att beakta att förändringar i land- och sektorvikterna, marknadspriserna på aktier och omfattningen av företagens rapportering av utsläpp orsakar variationer mellan mätningstidpunkterna. Utvecklingen av koldioxidintensiteten bör därför följas upp på lång sikt.

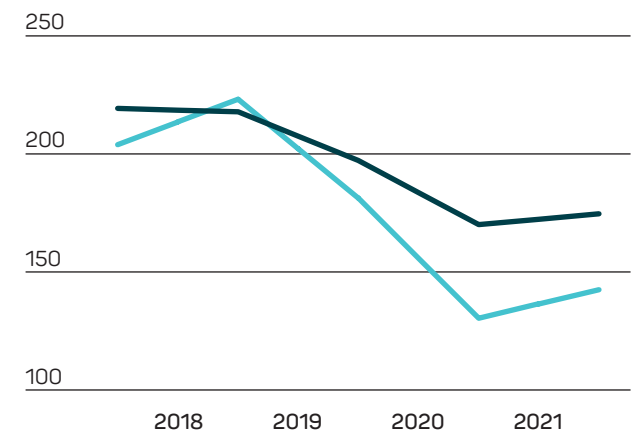
Vi följer utvecklingen av beräknings- och rapporteringsstandarder för mätning av koldioxidavtryck, såsom TCFD och PCAF (Partnership for Carbon Accounting Financials).

Direkta aktieplaceringar

Ansvarsfulla investeringar har integrerats i investeringsprocessen, och vi bedömer bolagens ansvarstagande som en del av de bedömningskriterier som gäller för branschen. Informationskällor är bland annat forskningsrapporter som ESG-tjänsteleverantörer och värdepappersföretag tagit fram samt bolagens egna rapporter och publikationer.

¹ Vid beräkningen av koldioxidmättet för noterade aktieplaceringar utnyttjas MSCI:s data. 70 % av data har rapporterats av företagen själva. Utöver placeringsobjektens direkta utsläpp ska också indirekta utsläpp av underleveranskedjor och produkter, s.k. Scope 3 beaktas. Tills vidare är rapporteringen av dem förknippade med betydande utmaningar. Keva följer upp utvecklingen av Scope 3-data.

Utveckling av koldioxidintensiteten i Kevas noterade aktieplaceringar viktad med portföljvikterna 2018–2021 jämfört med jämförelseindex

■ Kevas noterade aktieplaceringar

■ Jämförelseindex

tCO₂/omsättning MUSD, scope 1+2

Under uppföljningsperioden (2018–2021) minskade den koldioxidintensitet som viktades med portföljvikten för alla våra noterade aktieplaceringar med 30 % och var 18 % lägre än jämförelseindexet vid utgången av 2021.

Jämförelseindex: Jämförelseindexet består av följande index: MSCI Europe IMI, MSCI USA IMI, MSCI Emerging Markets IMI, MSCI Japan IMI och MSCI ACWI IMI.

Beräkningsformeln för viktad koldioxidintensitet:

$$\sum_i \text{portföljvikt för placeringen } i * \frac{\text{Utsläpp för placeringen } i}{\text{Omsättning för placeringen } i}$$

Under 2021 träffade vi alla portfölj företag. Dessutom deltog vi på flera portföljbolags kapitalmarknadsdagar och hörde bolagens ledning i samband med delårsresultaten och vid seminarier.

Vid möten och diskussioner med ledningen tar vi ofta också upp ESG-frågor. Företagen har blivit allt mer medvetna om ESG-frågornas betydelse för placeringarna och dessa ärenden beaktas redan bättre i verksamheten och företagen rapporterar om dem.

Vi inledde röstning år 2020 gradvis enligt principerna för ägarstyrningen. År 2021 röstade vi på 87 procent av bolagsstämmorna. Siffrorna ingår i de totaltal som tidigare rapporterats.

Normbaserad screening tillämpas både på de bolag som ingår i portföljen och på dem som ska införas i den. Vi får automatiskt information om alla de företag i fråga om vilka brott mot FN:s Global Compact-normer har upptäckts. Vid direkta aktieplaceringar upptäcktes inga brott mot Global Compact-normerna under 2021.

Samarbetet med kapitalförvaltare

Samarbetet med våra externa förvaltare baserar sig på långsiktigt partnerskap, förtroende och transparens. Kevas strategier för den externa aktieportföljen representerar olika placeringstilar och investerar på olika marknader, men för strategier som eftersträvar mervärde är företagsanalys som baserar sig på eget forskningsarbete och lång placeringstid gemensamt. Externa förvaltare väljs genom en omsorgsfull

process. Vi anser att det är viktigt att de som förvaltar placeringstrategierna för den externa aktieportföljen har samma placeringprinciper som Keva.

I slutet av 2021 innehöll den externa aktieportföljen 43 aktiva investeringsstrategier och fem passiva indexstrategier. En del av de passiva investeringsstrategierna följer ESG-index i Europa och på tillväxtmarknader.

Vi diskuterar regelbundet med kapitalförvaltarna, 2021 drygt 60 gånger, och ansvarsfrågorna lyfts nästan utan undantag i dessa diskussioner. År 2021 var EU:s taxonomi och förordningen om hållbarhetsrelaterade upplysningar (SFDR) samt en analys om koldioxidneutralitet centrala teman i diskussionerna. Under åren har vi lärt oss att känna många av våra kapitalförvaltare väl, och de är för oss en källa till kunskap och lärande också inom ansvarsfulla investeringar.

I fråga om den externa aktieportföljen följer vi med jämna mellanrum hur internationella normer uppfylls.

Kapitalplaceringar

Kapitalplaceringar är placeringar i onoterade bolag. Avkastningen på kapitalplaceringar utvecklas till stor del som ett resultat av aktivt ägarskap. Kapitalinvesteringen är ofta majoritetsägare i målbolaget. Ägarstyrningen är därigenom stark och utgör grunden för värdeskapande i anslutning till ägande. Företaget kan utvecklas genom effektivare affärsverksamhet, investeringar, rekrytering av nyckelpersoner, företagsförvärv och finansiella metoder. Utvecklandet av

ESG-ärenden är en naturlig del av företagets utveckling och värdeskapande.

Vi gör i första hand investeringsåtaganden i kapitalfonder som förvaltas av kapitalförvaltare och som är s.k. slutna fonder, dvs. investeraren förbinder sig till dem för flera år. Kevas kapitalplaceringssportfölj är diversifierad enligt placeringstrategi, bransch, geografiskt område och årgång. Vid utgången av 2021 uppgick de förvaltade medlen till 8,9 miljarder euro. År 2021 fanns det sammanlagt 52 kapitalförvaltare, och 60 % av portföljens värde hade allokerats till 10 kapitalförvaltare via flera tiotals placeringstrategier. Sammanlagt har portföljen placeringar i drygt 1 000 bolag.

Kapitalfondernas Investeringsstyrelser (Limited Partners Advisory Committee, LPAC) är för investerarna det viktigaste sättet att påverka. Investeringsstyrelserna är i allmänhet sammansatta av de största placeringarna i fonderna och de sammanträder två till fyra gånger per år. Genom investeringsstyrelser kan man påverka utöver målbolaget också kapitalförvaltarens eget bolag och i allmänhet främja ansvarsfulla investeringar.

Keva hade 2021 en plats i en investeringsstyrelse i 86 fonder. Vid de största fondplaceringarna hade Keva nästan utan undantag en plats i investeringsstyrelsen. Vi deltog under året på cirka 100 investeringsstyrelser möten. Vid mötena presenterade kapitalförvaltarna ESG-utvecklingsprojekt och hur ESG har integrerats i investeringsprocessen och processen för värdeskapande. Dessutom rapporterar kapitalförvaltarna

om ESG-projekt som genomförts eller pågår i portföljbolagen och om resultaten av dem.

Andra former av påverkan är regelbundna möten med kapitalförvaltarna. På dessa möten under 2021 diskuterades nästan utan undantag olika ESG-frågor, såsom personalens välbefinnande, mångfald och jämlikhet samt miljöfrågor, och beaktandet av dem i kapitalförvaltarens egen affärsverksamhet och investeringsobjekt. Under 2021 var antalet möten med kapitalförvaltare cirka 70.

Vi skickar regelbundet en enkät till kapitalförvaltarna, med hjälp av vilken vi kartlägger kapitalförvaltarnas ESG-praxis. Utifrån resultaten av enkäten 2021 har till exempel åtagandet att följa FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI) blivit allt vanligare bland våra kapitalförvaltare. Över 80 % av våra kapitalförvaltare har undertecknat PRI. Över hälften utnyttjar också i sin rapportering referensramarna för SASB och TCFD.

Keva är medlem i organisationen Institutional Limited Partners Association (ILPA). ILPA är en internationell takorganisation för kapitalfondplacering (Limited Partners) med inflytande över kapitalplacering. ILPA strävar efter att utveckla och främja processer, god förvaltningssed och transparens.

Företagsobligationer

Direkta investeringar i företagsobligationer

Portföljen med direkta företagsobligationer uppgick

förra året till 3,9 miljarder euro. Investeringarna är spridda på företag och finansinstitut som har emitterat lån till den europeiska marknaden. Kreditbetygen för lånen hör i regel till klassen investment grade med låg risk. I slutet av 2021 fanns det 130 emittenter i portföljen.

ESG-perspektivet har integrerats i varje investeringsbeslut. Vi bedömer bolagens ansvarstagande som en del av bedömningskriterierna som är beroende av branschen. Informationskällor är bland annat forskningsrapporter som ESG-tjänsteleverantörer och värdepappersföretag tagit fram samt bolagens egna rapporter och publikationer.

De evenemang och material som riktar sig till investerare har nuförtiden i huvudsak ett ESG-avsnitt, och utan undantag diskuterar vi på möten ansvarstagande med företagsledningen. Vi möter oftast företag i samband med emissioner av lån. En del av bolagen träffar aktivt investerare också utanför låneemissionerna för att hålla investerarna informerade om bolaget med tanke på eventuella framtida emissioner. Under året träffade vi cirka 50 bolag. Vid alla möten gick vi igenom också ESG-frågor.

Så kallade "green bonds", dvs. gröna obligationer, har under de senaste åren blivit vanligare på marknaden för företagsobligationer. En extern klassificering har definierat att användningsändamålen för finansiering som skaffats med gröna lån är att säkerställa miljövänligheten. Gröna lån är redan en viktig del av marknaden och därför är de

en viktig del av Kevas portfölj med direkta företagsobligationer. Också antalet s.k. "social bonds", dvs. samhällsobligationer, har ökat på marknaden. I fråga om samhällsobligationer riktas finansieringen till objekt som stöder en hållbar utveckling ur samhällets synvinkel. Vi investerar dock inte i gröna obligationer eller samhällsobligationer, om inte bolaget totalt sett agerar ansvarsfullt. Emittenter av gröna obligationer och emittenter av samhällsobligationer genomgår samma screening i fråga om investeringskriterierna som alla andra bolag. I slutet av 2021 fanns det gröna obligationer och samhällsobligationer till ett värde av 900 miljoner euro i fråga om statsobligationer, covered bonds och företagsobligationer.

Normbaserad screening tillämpas både på de bolag som ingår i portföljen och på dem som ska införas i den. Vi får automatiskt information om alla företag där man upptäckt brott mot FN:s Global Compact-normer. I fråga om direkta placeringar i företagsobligationer upptäcktes inga brott mot Global Compact-normer under 2021.

Samarbete med kapitalförvaltare

Samarbetet med våra externa förvaltare baserar sig på långsiktigt partnerskap, förtroende och transparens. Investeringsstrategierna för Kevas externa portfölj med företagsobligationer fokuserar på de lägre kreditbetygen, dvs. så kallade High Yield-företagsobligationer. Externa förvaltare väljs genom en omsorgsfull process. Vi anser att det är viktigt att de

förvaltare som förvaltar placeringsstrategierna för den externa portföljen med företagsobligationer har samma placeringsprinciper som Keva.

Företagsobligationer med lägre kreditbetyg är skuldebrev som emitterats av företag med högre kreditrisk. De ingår i ränteinvesteringar med högre avkastningsförväntningar och är i typiska fall riktade till en stor och professionell grupp investerare. För företag som ansöker om lån är det fråga om riktad lånefinansiering i form av främmande kapital. Påverkan på investeringsobjekten i fråga om företagsobligationer med lägre kreditbetyg sker i synnerhet via mekanismen för beviljande och styrning av finansiering. I synnerhet de största investerarna har inflytande över lånevillkoren.

Vid Keva sköts företagslån med lägre kreditbetyg av 16 externa förvaltare via 18 olika placeringsstrategier. Det sammanlagda beloppet av de tillgångar som förvaltas uppgick vid utgången av 2021 till cirka 5 miljarder euro. Sammanlagt fanns det lån i portföljen till cirka tusen olika företag. Portföljen är väl diversifierad geografiskt, och tyngdpunkten ligger på den europeiska och amerikanska marknaden.

Företagsobligationer med lägre kreditbetyg är en finansieringskanal som vid varje tidpunkt i hög grad återspeglar fenomen och förändringskrafter i real ekonomin. Detta gäller också ansvarsfulla investeringar. Till exempel 2021 var lånefinansieringen, som enligt externa klassificerare kunde definieras som att den var förenlig med hållbar utveckling, till sin volym

större än det sammanlagda belopp som emitterades 2014–2020. Förändringen var särskilt stor i fråga om europeiska företagsobligationer med lägre kreditbetyg.

Vi följer med jämna mellanrum hur de internationella normerna uppfylls i den externa ränteportföljen.

Den årliga enkäten till kapitalförvaltare och målinriktade påverkansprojekt

Under 2021 genomförde Keva tillsammans med sina externa kapitalförvaltare temaenkäter om klimatförändringen och energitransitionen samt en sammanställning av målinriktade påverkansprocesser som riktade sig till portföljföretagen. På grund av skillnaderna i marknadsstrukturer och reglering varierar kapitalförvaltarens åtgärder både geografiskt och på årsnivå. Företagsobligationer med lägre kreditbetyg representerar branscher där investeringarna för att möjliggöra energitransitering kommer att vara betydande i framtiden. Exempelvis i den del av portföljen som fokuserar på Förenta staterna står energi och andra produktionsnyttigheter för en fjärdedel av hela portföljen. Under året utvecklade Kevas externa kapitalförvaltare bland annat egna klassificeringsramar för att bedöma om portföljföretagen kommer att vara ledare, anpassningar eller förlorare i energitransitionen i sina nationella och internationella jämförelsegrupper.

EU:s harmoniserade mål för hållbar utveckling börjar märkas konkret i portföljen. Till exempel tillämpningen av rapportering enligt TCFD, uppställandet av

mål för grön övergång och bedömningen av klimatförändringens fysiska risker var 2021 antingen ett genomförande eller ett mål som var betydligt vanligare för de europeiska kapitalförvaltarna i portföljen än för de amerikanska kapitalförvaltarna.

Det växande utbudet av gröna obligationer är också förknippat med utmaningar. Marknaden önskar fortfarande standarder för vilka aktiviteter som lämpar sig för en definition. Kevas externa kapitalförvaltare skapade under året, utöver de officiella standarderna, dessutom egna utvärderingsramar för gröna obligationer för att man även i fortsättningen ska kunna garantera att analysen är konsistent. Införandet av klimatmätare – liksom mätarna själva – blev mångsidigare bland kapitalförvaltarna, även om koldioxidintensiteten som mätare fortfarande dominerar.

Antalet målinriktade påverkansobjekt uppgick till cirka 200, varav hälften fokuserade på miljötemat och i synnerhet på de ovan nämnda företagen inom branschen energi- och produktionsnyttigheter. Bland de kapitalförvaltare som investerade i amerikanska företag riktade sig påverkan mycket direkt på branschernas koldioxidutsläpp. Bland de kapitalförvaltare som fokuserade på europeiska företag var påverkan inom miljötemat mer mångfasetterad och omfattade bland annat påverkan i anslutning till luftkvalitet och energieffektivitet.

I synnerhet i Förenta staterna betonades i påverkansprojekten också kravet på en mer högkvalitativ och transparent ansvarsrapportering på

företagsnivå. Förenta staterna har ingen motsvarande övergångsplan för hållbar utveckling på direktivnivå som Europa har för att förbättra rapporteringen.

Som tredje tema betonades påverkan som riktar sig till bolagets styrelse. En del av de externa kapitalförvaltarna bidrog till exempel på ett avgörande sätt till sammansättningen av företagens styrelse efter en skuldsanering.

Investeringar i statsobligationer i tillväxtländer

Samarbetet med kapitalförvaltare

Samarbetet med våra externa förvaltare baserar sig på långsiktigt partnerskap, förtroende och transparens. Externa förvaltare väljs genom en omsorgsfull process. Vi anser att det är viktigt att de förvaltare som sköter placeringsstrategier för den externa portföljen med statsobligationer i tillväxtländer har samma placeringsprinciper som Keva.

Investeringar i statsobligationer i tillväxtländer är skuldebrev som emitterats av samhällsekonomier som är låginkomstländer eller medelinkomstländer. De hör till ränteplaceringar med högre avkastningsförväntningar och är i typiska fall riktade till en bred och professionell grupp investerare. För de stater som ansöker om lånefinansiering är det fråga om lånefinansiering med främmande kapital som i allmänhet riktar sig till omfattande ekonomiska, politiska och sociala reformer.

Centrala målmarknader är Latinamerika, Asien, Östeuropa, Afrika och Mellanöstern. Kevas portfölj innehåller investeringar i cirka 60 tillväxtländer. Numerärt sett finns det fler målländer som befinner sig i den lägre änden av utvecklingsstadiet, men placeringsmassan är viktad i den högre änden av utvecklingsstadiet. Kevas investeringar i statsobligationer i tillväxtländer sköts av tre kapitalförvaltare via tre olika placeringsstrategier. De förvaltade tillgångarna uppgick sammanlagt till ca 2 miljarder euro vid utgången av 2021.

Kapitalförvaltarna följer upp hur de internationella normerna uppfylls i deras investeringar.

Den årliga enkäten till kapitalförvaltare och målinriktade påverkansprojekt

Också Kevas förvaltare av statsobligationer i tillväxtländer besvarade temaenkäten om klimatförändringen och frågor om målinriktade påverkansprocesser som riktar sig till portföljstaterna.

Stater i tillväxtmarknader är centrala aktörer när det gäller klimatförändringen och i synnerhet energitransitionen, när ansvaret för att lösa klimatförändringen delas mellan staterna, den offentliga sektorn och den privata sektorn.

År 2021 fanns det cirka 200 målinriktade påverkansprojekt för statsobligationer i tillväxtländer. Det stora antalet i förhållande till antalet stater i portföljen förklaras av att påverkan också riktas mot överstatliga organ, utvecklingsbanker, centralbanker

Exempel på olika aktörers roller när det gäller att påverka klimatförändringen på tillväxtmarknader

Aktör	Hur klimatförändringen påverkas
Överstatliga organ	Reglering
Stater	Direkt: reglering, beskattning, anslag, garantier för lån Indirekt: genom sina statsägda energi- och infrastrukturbolag
Multinationella utvecklingsbanker	Garantier för lån
Centralbanker	Riktade inköpsprogram
Företag	Merparten av innovationerna, investeringarna och risktagandet

och ministerier i länderna. Som påverkansteman framhävdades klimatförändringens olika uttryck och en mer transparent rapportering än för närvarande.

Alla kapitalförvaltare i Kevas statsobligationsportfölj för tillväxtländer har gjort eller håller på att inleda en bedömning av de fysiska riskerna med klimatförändringen i anslutning till portföljen. De klimatomätare som används är mångsidiga, men liksom i fråga om företagsobligationer dominerar de absoluta utsläppen och koldioxidintensiteten som mätare.

Fastighets- och infrastrukturinvesteringar

Direkta fastighetsinvesteringar

Kevas direkta fastighetsinvesteringar består av direkta investeringar i inhemska fastigheter och fastighetsaktier samt investeringar i nordiska saminvesteringar.

Marknadsvärdet av fastighetsinvesteringarna uppgick vid utgången av 2021 till totalt 2,9 miljarder euro. Kevas direkta fastighetsinvesteringar består av cirka 130 objekt vars uthyrbara yta vid utgången av 2021 var cirka 970 000 m². Fastigheterna är främst belägna i huvudstadsregionen och i tillväxtcentra i Finland. Fastighetsinvesteringarna fördelar sig värde- mässigt enligt följande: kontor (33 %), bostäder (27 %), affärs- och köpcentra (24 %), hotell (10 %) samt andra fastigheter (6 %).

I centrum för miljöansvaret ligger minimeringen av de klimatkonsekvenser som orsakas av fastigheters energianvändning. Kevas mål är att halvera koldioxid-

utsläppen av fastigheternas energianvändning före 2025 och nollställa dem före utgången av 2030. Målet om koldioxidneutralitet genomförs i enlighet med innehållet i Green Building Councils (GBC) förbindelse Net Zero Carbon Buildings Commitment som under-tecknades 2020.

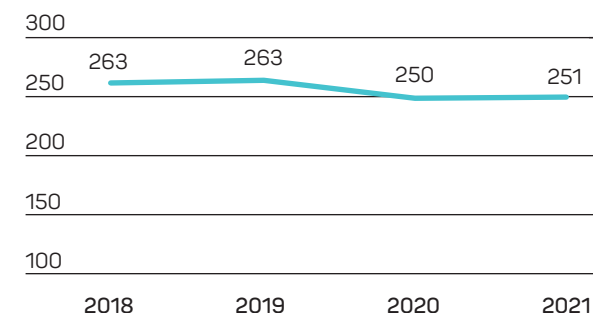
I åtgärdsprogrammet för en koldioxidneutral energi- användning ingår tre spetsområden:

- förbättring av energieffektiviteten i fastigheter med 20 % fram till 2030
- ökning av den egna fastighetsspecifika energiproduktionen till 10 % av fastigheternas totala förbrukning fram till 2030
- aktiva åtgärder när det gäller koldioxidsnål energi som köps utifrån.

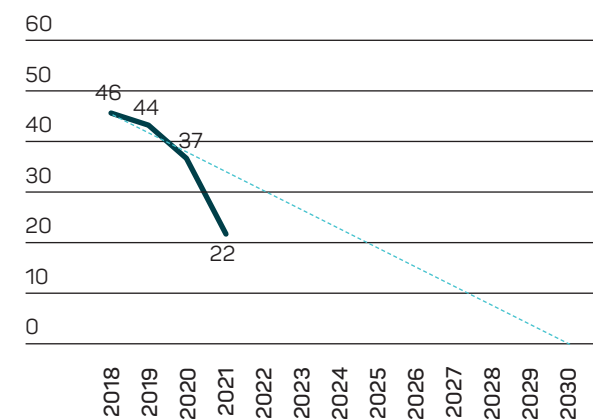
För att förbättra energieffektiviteten krävs ett systematiskt och långsiktigt arbete. Vid Kevas direkta fastighetsinvesteringar används energiledningssystemet ETJ+ som Motiva utarbetat för förhållanden i Finland.

Under 2021 genomfördes över 80 enskilda åtgärder för effektivisering av energianvändningen eller produktion av förnybar energi. Genom åtgärderna uppnåddes kalkylmässiga och med mätningar verifierade energibesparingar på över 1,5 %. Av energibesparingarna 2021 uppnåddes något över hälften genom traditionella hustekniska sparåtgärder och smart uppvärmningsstyrning av bostadsbeståndet. I slutet av 2021 fanns redan i över hälften av vårt hyresbostadsbestånd projekt för smart uppvärmnings-

Utveckling av energianvändningen och CO₂-utsläppen i direkta fastighetsplaceringar 2018–2020. Måtten uppges som specifika tal i proportion till placeringsfastigheternas våningsyta

■ Energiförbrukning per våningsyta, kWh/vånm², år

■ CO₂-utsläpp per våningsyta, kWh/vånm², år

styrning och anskaffning av förnybar värme. Knappt hälften av besparingarna har 2021 uppnåtts genom investeringar i värmepumpar och solpaneler. Sammanlagt genomfördes 13 sådana investeringar.

Fastigheternas energieffektivitet har under åren 2019–2021 förbättrats genom aktiva åtgärder med över 7 200 MWh/år, dvs. med nästan 4 procent. Den egna fastighetsspecifika energiproduktionens andel av slutförbrukningen håller på att stiga till en procent.

År 2021 var exceptionellt i likhet med året innan, och de omfattande rekommendationerna om distansarbete påverkade oundvikligen användningsgraden av lokalfastigheterna, särskilt kontorsfastigheter. Förlängningen av undantagsperioden syntes naturligtvis också i den uppmätta förbrukningen av energi och vatten, så kalenderåren 2020 och 2021 är rätt bra jämförbara med varandra i fråga om användningen av lokaler och energiförbrukningen. Detta syns i synnerhet i det lägre behovet av elenergi jämfört med åren före pandemin.

Totalt sett minskade den väderkorrigerade energiförbrukningen i Kevas fastighetsbestånd med 0,6 % jämfört med ett år tidigare. Eftersom aktiva energisparåtgärder identifierades för över 1,5 procentenheter, har förbrukningen på grund av lokalernas användningsgrad samtidigt ökat något jämfört med året innan.

Vattenförbrukningen i jämförbara objekt sjönk endast något, mindre än 3 %. De uppmätta ändringarna i energi- och vattenförbrukningen 2021 avspeglar således i mycket stor utsträckning de ovan

specificerade aktiva åtgärderna för effektivisering av energianvändningen.

Uppföljningen av koldioxidutsläppen från fastighetsinvesteringarna grundar sig alltid på mätningar, inte den väderjusterade energiförbrukningen, i enlighet med internationella rapporteringsanvisningar. De jämförbara koldioxidutsläppen från energianvändningen i placeringsfastigheter minskade med över 40 % jämfört med ett år tidigare. Koldioxidutsläppen har minskat med över 51 % jämfört med början av vårt miljöprogram, dvs. jämförelseåret 2018. Därmed nådde vi betydligt på förhand, under 2021, det delmål på en minskning av koldioxidutsläppen med 50 % som satts upp för 2025. Bakom den betydande minskningen av koldioxidutsläppen ligger utöver de ovan specificerade energisparåtgärderna och de fastighetsspecifika energiproduktionsåtgärderna i synnerhet upphandling av förnybar elenergi.

CASE

Vi undertecknade ett 10-årigt avtal om inhemsk förnybar energi med en vindkraftspark som ska färdigställas i Norra Österbotten under 2022. Detta avtal är vår största enskilda åtgärd som leder till konkreta utsläppsminskningar, och med vindkraften täcks 70 procent av behovet av elenergi i Kevas fastighetsinvesteringar.

Koldioxidutsläppen har redan nu minskat kraftigt jämfört med jämförelseåret 2018, eftersom vi har börjat köpa elenergi från 100 % förnybara energikällor

redan innan det kommande vindkraftsavtalet börjar. Dessa åtgärder syns som kraftigt minskade utsläpp från energianvändningen jämfört med början av vårt miljöprogram, dvs. jämförelseåret 2018.

Keva har i fråga om direkta fastighetsinvesteringar förbundit sig till fastighetsbranschens energi-effektivitetsavtal för 2017–2025 som arbets- och näringsministeriet och Energimyndigheten samordnat, till klimatförbindelsen Klimatpartner i Helsingfors stads och näringslivets samarbetsnätverk och till Green Building Councils (GBC) förbindelse Net Zero Carbon Buildings Commitment.

Investering i fastighetsfonder

Kevas portfölj med fastighetsfonder är spridd geografiskt, tidsmässigt, enligt placeringsstil och fastighetstyp. Största delen av portföljens placeringsobjekt finns utanför Finland, huvudsakligen i Europa och Förenta staterna. Det sammanlagda beloppet av de medel som förvaltas uppgick i slutet av 2021 till ca 1,2 miljarder euro. Sammanlagt finns det investeringar i cirka 500 enskilda fastigheter i portföljen.

Fastighetsfonderna i Kevas portfölj äger nästan utan undantag hela fastighetsobjektet, varvid kapitalförvaltarnas möjligheter att påverka objekten är enkla. Kevas kapitalförvaltare fokuserar med tanke på hållbarhet i synnerhet på fastigheternas energi- och vattenförbrukning samt säkerhet, byggnadernas och byggnadsprojektens miljöklassificering (såsom

BREEAM och LEED), GRESB-rapportering på fondnivå och koldioxidavtrycket. Beaktandet av ESG-perspektiven har integrerats i investeringsanalysen.

Fastighetsfonder är oftast s.k. slutna fonder, dvs. investeraren förbinder sig i regel till fonden för flera år. Investeringsstyrelserna är för investeraren det viktigaste sättet att påverka under investerings-tiden. Investeringsstyrelserna är i allmänhet sammansatta av de största placerarna i fonderna och de sammanträder 2–4 gånger per år. Genom investeringsstyrelserna kan man påverka utöver fastighetsobjektet dessutom kapitalförvaltarens eget bolag och överlag ansvarstagandet i investeringarna.

I fjol hade Keva en plats i investeringsstyrelser i 37 fonder och vi deltog på cirka 70 investeringsstyrelsernas möten. Utöver i investeringsstyrelser träffar vi kapitalförvaltare regelbundet och vid dessa möten diskuteras också ESG-teman. År 2021 hölls 50 möten.

Kevas fastighetsfondsförvaltare besvarade 2021 en enkät om ansvar, genom vilken man kartlade förvaltarnas ESG-praxis. Enligt enkätresultaten har det till exempel blivit allt vanligare att förvaltarna förbinder sig till FN:s principer för ansvarsfull investering (PRI); över 90 procent av våra förvaltare har undertecknat PRI.

Omkring 70 procent av Kevas fastighetsfonder deltar i GRESB-jämförelsen (Global Real Estate Sustainability Benchmark, The ESG Benchmark for Real Assets). Med hjälp av GRESB-rapporteringen kan man jämföra fastigheternas ESG-aspekter

globalt och hitta objekt. GRESB täcker fastighetens energihantering och miljö- och hållbarhetsledning. I fråga om miljöklassificeringen av byggnader och byggnadsprojekt används flera olika system såsom den inhemska RTS-miljöklassificeringen och de internationella systemen BREEAM och LEED. Med hjälp av miljöklassificeringar kan investerare, myndigheter och användare av lokaler jämföra fastigheternas miljöprestanda enligt gemensamma kriterier som fastställs av en tredje part.

Keva är medlem i INREV (den europeiska föreningen för onoterade fastighetsfonder). INREV fungerar som fondplacerarnas gemensamma forum och strävar efter att utveckla verksamhetssätten och standarderna i branschen på ett mångsidigt sätt, bland annat i fråga om hållbarhet.

Investeringar i infrastruktur

Med infrastruktur avses traditionellt objekt som är viktiga med tanke på samhällets funktion, t.ex. energidistribution och energiproduktion, trafikinfrastruktur, social infrastruktur och digital infrastruktur. Infrastruktur har en central roll i övergången till ett mer kolneutralt samhälle.

Vi investerar i infrastruktur huvudsakligen via fonder, men också genom direkta investeringar i onoterade infrastrukturobjekt. Beaktandet av ESG-perspektiven har integrerats i investeringsanalysen både i fråga om direkta placeringar och i fondernas placeringar. Portföljen byggs som bäst. Avsikten är att

infrastrukturportföljen ska decentraliseras geografiskt, tidsmässigt, enligt placeringsstil och infrastruktursektor.

De medel som placerats i infrastrukturen uppgick sammanlagt till 1,3 miljarder euro vid utgången av 2021. Sammanlagt finns det i portföljen placeringar i cirka 80 företag.

Infrastrukturfonder är alltid s.k. slutna fonder, dvs. investeraren förbinder sig i princip till fonden för flera år. Investeringsstyrelserna är för investeraren det viktigaste sättet att påverka under investerings-tiden. Investeringsstyrelserna är i allmänhet sammansatta av de största placerarna i fonderna och de sammanträder 2–4 gånger per år. Genom investeringsstyrelserna kan man påverka utöver fastighetsobjektet dessutom kapitalförvaltarens och överlag ansvarstagandet i investeringarna.

I fjol hade Keva en plats i investeringsstyrelser i 11 fonder och vi deltog på cirka 20 investeringsstyrelsernas möten. Utöver i investeringsstyrelser träffar vi kapitalförvaltare flera gånger om året och vid dessa diskussioner tog man också upp ansvarssynvinklar.

Enligt den enkät om ansvar som Keva genomförde 2021 har en stor del av infrastrukturfondernas kapitalförvaltare till exempel undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI).

Allt fler infrastrukturfonder ansöker i dag om GRESB:s (Global Real Estate Sustainability Benchmark) poängsättning för sina fonder. Med hjälp av GRESB-rapporteringen kan man jämföra fastig-

heternas ESG-aspekter globalt och hitta utvecklingsobjekt. GRESB täcker fastighetens energihantering och miljö- och hållbarhetsledning. En tredjedel av Kevas kapitalförvaltare använder GRESB-klassificeringen.

CASE

År 2021 köpte Keva tillsammans med ett internationellt investerarkonsortium 50 procent av det svenska bolaget Stockholm Exergi AB som producerar fjärrvärme och fjärrkyla. Stockholms stad äger fortfarande 50 procent av bolaget. Bolaget är Nordens största fjärrvärmebolag och har drygt 10 000 fastighets- och husbolagskunder och cirka 800 000 slutanvändare i Stockholmsområdet.

Stockholm Exergi har lyckats utmärkt i sin verksamhet för ansvarstagande och hållbar utveckling, till exempel när det gäller att utveckla tillvaratagande och lagring av koldioxid. Bolaget har en viktig roll i Stockholms stads strävan att vara koldioxidneutralt 2040. Stockholm Exergis mål är en klimatpositiv verksamhet redan 2025. Bolaget har under de senaste åren lyckats minska sitt koldioxidavtryck betydligt. Från 2010 till 2020 minskade det med 72 procent.

Stockholm Exergis energiproduktion baserar sig nästan helt på förnybar energi och återvinningsenergi, såsom avfallsförbränning. Som ansvarsfull placerare beaktar Keva i sina placeringar perspektivet hållbar utveckling och strävar efter att öka användningen av förnybara energikällor och minska koldioxidutsläppen.

Hedgefondplaceringar

Med hedgefondplaceringar eftersträvas i första hand diversifieringsfördelar och absolut avkastning som är oberoende av marknaden. I fonderna utnyttjas instrument i olika tillgångsklasser samt derivat. Hedgefondernas praktiska möjligheter att påverka målbolagen bestäms enligt tillgångsklassen, till exempel i fråga om noterade aktieplaceringar kan man rösta på bolagsstämmor. Den korta tiden för ägandet av placeringarna kan dock i vissa fonder begränsa möjligheterna att påverka objektet.

Kevas hedgefondportfölj är mycket spridd stilmässigt och geografiskt. År 2021 förvaltade 15 kapitalförvaltare tillgångarna via 30 fonder. Det sammanlagda beloppet av de tillgångar som förvaltas i portföljen uppgick vid utgången av 2021 till 4,3 miljarder euro. Vi utnyttjar den klassificering som ett utomstående opartiskt analysbolag har gett hedgefonderna. Klassificeringen beaktar också ESG-ärenden.

År 2021 besvarade våra kapitalförvaltare en ansvarsenkät med hjälp av vilken vi kartlade kapitalförvaltarnas ESG-praxis. Enligt enkätresultaten har till exempel FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI) blivit allt vanligare; över 70 % av våra kapitalförvaltare har undertecknat PRI.

Vi strävar efter att främja ansvarstagande i hedgefonder. Den viktigaste formen av påverkan är regelbundna möten med kapitalförvaltare samt genom platser i investeringsstyrelser, som ger en effektiv

kanal att påverka kapitalförvaltarens verksamhet, inklusive ansvarsfrågor. I fjol hade Keva 21 platser i investeringsstyrelser, och vi deltog på cirka 30 investeringsstyrelsers möten.

Keva är medlem av Standards Board for Alternative Investments (SBAI). SBAI främjar bland annat god förvaltningssed, transparens och processer. SBAI erbjuder också en plattform för diskussion med andra placerare. Kevas kapitalförvaltare av hedgefonder är ofta medlemmar i SBAI och följer dess regler och rekommendationer.

Sampåverkan

Medlemskap i olika investerarnätverk ger Keva information om ansvarsfulla investeringar. Dessutom effektiviseras ansvarsfrämjande påverkan i bolagen och staterna när det sker i samarbete med andra investerare. Målet har bl.a. varit att öka transparensen, förebygga klimatförändringen och främja ett långsiktigt tänkande bland investerare och företag.

CDP

CDP är en global icke vinstdrivande organisation som fokuserar på rapportering av miljöinformation och som på investerarnas vägnar begär information av bolagen om hur deras affärsverksamhet påverkar klimatförändringen, rent vatten och användningen av skogarna. CDP:s rapporteringsplattform ger investerarna jämförbara miljödata som bolagen själva rapporterar. Miljörapporteringen främjar både företagets egen

insikt om riskerna och möjligheterna med affärsverksamheten samt framför allt investerarnas insikter om företagen. År 2021 rapporterade över 13 000 bolag sin miljöpåverkan till CDP, vilket motsvarar omkring 64 procent av den globala aktiemarknaden.

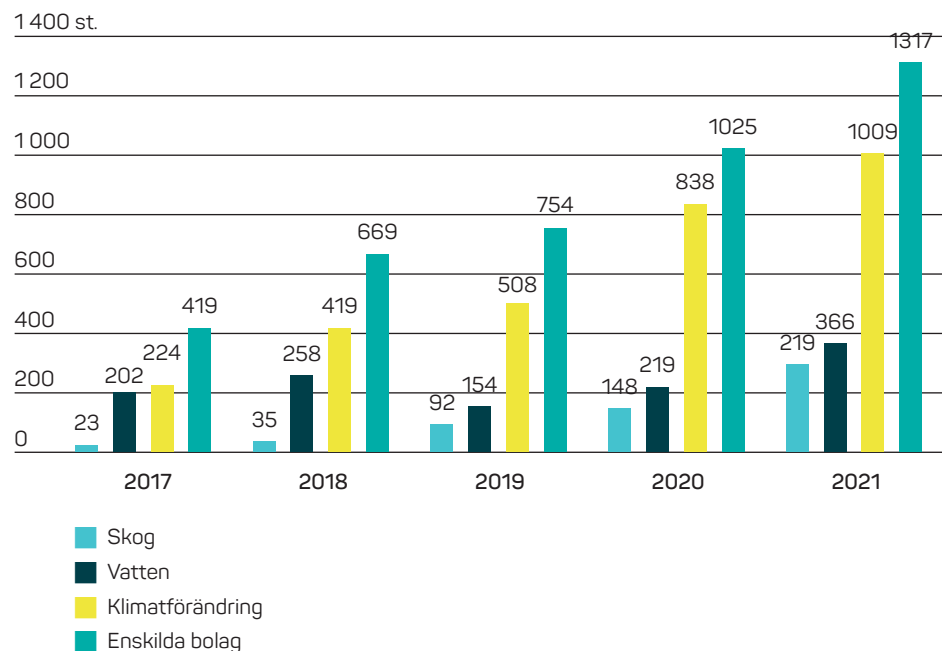
Keva har varit undertecknare av CDP sedan 2006 (klimat 2006, vatten 2011 och skogar 2014) och utnyttjar CDP:s uppgifter vid bedömningen av investeringsobjektens ansvarstagande. Av bolagen i Kevas aktieportfölj rapporterar 62 % och av bolagen i företagsobligationsportföljen 32 % år 2021 till CDP om sina miljökonsekvenser.

CDP Non-Disclosure Campaign 2021

År 2021 deltog Keva i likhet med föregående år i [CDP:s påverkansprojekt Non-Disclosure](#). Målet med projektet är att få allt fler bolag att rapportera om sina miljökonsekvenser till CDP. År 2021 deltog sammanlagt 168 investerare i projektet och värdet av de investeringstillgångar som de representerade uppgick till sammanlagt 17 000 miljarder US-dollar. De företag som ombads rapportera uppgick till sammanlagt 1 317 och deras utsläpp uppgick till nästan 5 miljarder tCO₂e.

År 2021 deltog Keva i sammanlagt 270 begäranden om rapportering (klimat 125, skog 17 och vatten 128) som gällde 238 olika företag. Keva försökte rikta sin begäran om rapportering till dem för vilka dessa miljökonsekvenser bedömdes vara väsentliga med tanke på affärsverksamheten. Företag

Antalet målbolag i CDP Non-Disclosure-kampanjen fortsatte att öka stadigt

Höjdpunkter i kampanjen 2021:

- 56 % fler investerare och 28 % fler målbolag deltog jämfört med 2020.
- Av de 1 317 bolag som fick en begäran om rapportering började 328 rapportera till CDP (249 klimatförändring, 44 skog och 65 vatten).
- Företagen rapporterar 2,3 gånger mer sannolikt till CDP än utan investerarnas begäran om rapportering. För skogarnas del var rapporteringen mer än tre gånger mer sannolik.

både i och utanför Kevas portfölj var involverade. Påverkansarbetet var resultatrikt: rapporteringen inleddes i 65 fall, i 60 olika företag (klimat 33, skog 2 och vatten 30).

Climate Action 100+

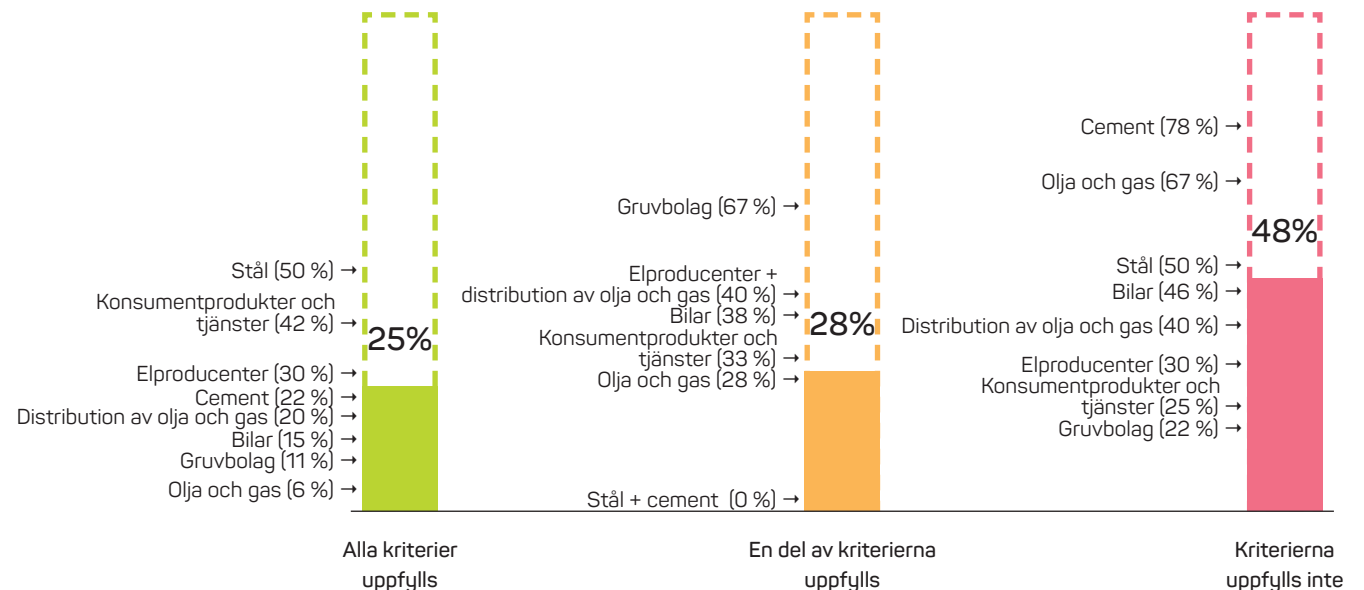
Keva fortsatte som undertecknare av projektet **Climate Action 100+**. År 2021 deltog sammanlagt 615 investerare i projektet och värdet av de investeringstillgångar som de representerade uppgick till sammanlagt 53 000 miljarder US-dollar. Projektet påverkar internationellt 167 företag som är betydande med tanke på Parisavtalet och som står för 80 procent av de globala industriella utsläppen. Vid utgången av 2021 har projektet redan nått de första lovande resultaten: 52 procent av de berörda bolagen har satt upp mål om nollutsläpp för 2050.

Påverkan av stater

Keva fortsatte att påverka staternas klimatåtgärder genom "**Global Investor Statement to Governments on the Climate Crisis**". Investerarnas förväntningar på staterna har under årens lopp skärpts i takt med att klimatåtgärderna blivit allt mer brådskande.

År 2021 deltog över 700 investerare i projektet, som representerade investeringstillgångar på sammanlagt 52 000 miljarder US-dollar. Framställningen bedöms hittills ha varit den starkaste enhetliga uppmaningen till staterna att vidta åtgärder för att bekämpa klimatförändringen (IIGCC). Framställningen

Mål för koldioxidneutralitet i bolagen inom projektet Climate Action 100+ (täcker alla väsentliga utsläpp)

Granskning av målbolagens mål för nollutsläpp i påverkansprojektet Climate Action 100+:

- 52 % av bolagen har satt upp målet nettonollutsläpp (täcker åtminstone utsläppen Scope 1 och 2)
- 25 % av bolagen har satt upp ett mål som täcker alla väsentliga utsläpp (Scope 1+2+3)

Så läser du grafen: Till exempel av elproducenterna har 30 % satt upp ett mål om koldioxidneutralitet som täcker alla väsentliga utsläpp (den gröna balken). Av elproducenterna har 40 % satt upp ett mål om koldioxidneutralitet som täcker en del av de väsentliga utsläppen (den orange balken). Av elproducenterna har 30 % inte satt upp något mål om koldioxidneutralitet (den röda balken).

Källa: The Climate Action 100+ Net-Zero Company Benchmark

riktades till alla stater och publicerades under G7-ländernas stats- och regeringscheferns möte i Storbritannien och med hänvisning till FN:s klimatkonferens (COP26) i Glasgow.

Resultatet av investerarnas krav på klimatkonferensen i Glasgow blev bl.a. staternas åtagande att uppdatera de landspecifika målen redan nästa år och komplettera Parisavtalets reglemente med regler om internationella mekanismer för utsläppshandel. Resultatet var också den första hänvisningen till fossila bränslen i FN:s klimatförsamlings beslut: en "gradvis minskning" av användningen av fossila bränslen.

IIGCC

IIGCC är Europas största investerarnätverk som arbetar för att bekämpa klimatförändringen och som bland annat har som mål att utveckla långsiktig riskhantering, verksamhetsprinciper och investeringspraxis i anslutning till bekämpningen av klimatförändringen. IIGCC har 370 investerare som medlemmar vars totala placeringstillgångar uppgår till drygt 50 000 miljarder euro. Som medlem av IIGCC strävar Keva efter att påverka företag och lagstiftare för att uppnå klimatmålen.

Påverkan i branschen och medlemskap

Principerna för ansvarsfulla investeringar som stöds av FN, PRI

- undertecknare sedan 2008. Keva har sedan 2018 haft en representant i PRI:s RAAC-rapporteringsarbetsgrupp (Reporting & Assessment Advisory Committee).

Föreningen för ansvarsfulla investeringar i Finland, Finsif

- grundande medlem. Kevas representant fungerade som ordförande för Finsifs nomineringsråd åren 2020–2021. Keva deltog 2021 i produktionen av innehåll i Finsifs uppdaterade handbok för ansvarsfulla investeringar.

Green Building Council Finland, GBC

- medlem sedan 2014. Keva har representanter i utskotten och expertgrupperna för koldioxidneutralt byggande och byggnadsanvändning samt i kommunikationsnätverkets expertgrupp.

ILPA (Institutional Limited Partners Association)

- medlem sedan 2008

INREV (European Association for Investors in Non-Listed Real Estate Vehicles)

- medlem sedan 2004.

SBai, (Standards Board for Alternative Investments)

- medlem sedan 2017.

Offentliga åtaganden om ansvarstagande i Kevas investeringsverksamhet

- FN:s principer för ansvarsfulla investeringar, PRI
- Fastighetssektorns energieffektivitetsavtal 2017–2025
- Helsingfors stads och näringslivets klimatåtagande i samarbetsnätverket Klimatpartnerna
- World Green Building Councils (GBC) förbindelse Net Zero Carbon Buildings

Deltagande i forskningsprojekt

År 2021 deltog Keva i följande forskningsprojekt i anslutning till ansvarsfulla investeringar:

- Temmes, Heiskanen, Matschoss & Lovio: Mobilising mainstream finance for a future clean energy transition: The case of Finland. Journal of Cleaner Production.
- Väänänen: Two different paths to sustainability? A comparison of a Finnish and a Swedish public pension reserve fund. European Journal of Social Security.

ANSVAR FÖR PERSONALEN

Förändring i omvärlden

Kevas strategi har länge varit inriktad på att arbetspensionssystemen sammanslås. Detta skulle ha lett till att Keva delas in i två separata organisationer vilket skulle ha varit en betydande förändring med tanke på personalen.

När projektet för sammanslagning av arbetspensionssystemen lades ned hösten 2021 innebar det också en ny situation för personalen. Personalen hölls hela tiden uppdaterad om läget och de fick kännedom om all offentlig information.

Keva tog hand om personalens välbefinnande under undantagsförhållandena

De Kevaanställda jobbade i praktiken hela året på distans. De arbetade något mer på kontoret endast i oktober–november då den nationella rekommendationen om distansarbete inte var i kraft. Personalen hade möjlighet att ta hem sådana verktyg de behöver i arbetet.

Kevas ledningsgrupp sammanträdde varje vecka för att se över situationen och fatta beslut om åtgärder. Alla gällande myndighetsföreskrifter och rekommendationer följdes i anvisningarna. Därtill tillämpades mötesrestriktioner på offentliga evenemang i Kevas interna verksamhet. Anvisningarna ändrades vid behov och kommunicerades till personalen främst på intranätet.

En del av personalen jobbade permanent på

kontoret. Dessa personer hade arbetsuppgifter som gäller själva kontorshuset eller till exempel fysiska dokument. På Keva identifierades också personalens olika möjligheter att arbeta hemma på distans, och alla hade inte likadana omständigheter. Alltid när myndigheternas anvisningar gjorde det möjligt kunde personalen efter eget gottfinnande också arbeta på kontoret om det var svårt att arbeta hemma. Antalet personer som jobbade på kontoret följdes upp för att hantera riskerna för smitta.

Keva förhandlade med Terveystalo om coronatestning och vaccinationer till personalen. Majoriteten av de anställda vaccinerade sig inom den offentliga hälsovården.

Keva-husets personalrestaurang Kefateria hade stängt 1.1.2021–22.8.2021 och 23.12–31.12.2021.

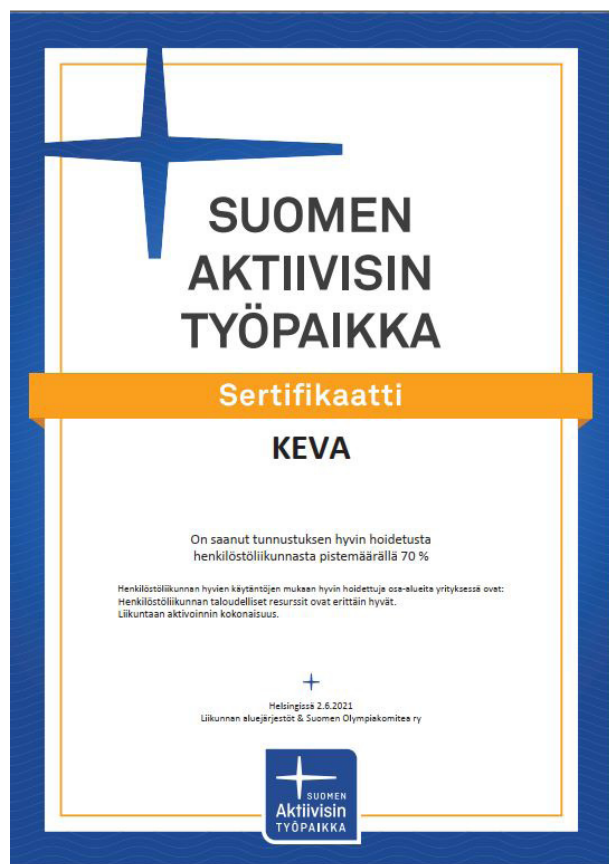
Personalens stämning på jobbet var enligt den veckovisa Kevafillis-mätningen på en bra nivå nästan hela året, även om den utdragna pandemin i någon mån inverkar på stämningen. Det vittnar om att personalens arbete kunde organiseras väl också i undantagssituationen.

Också välbefinnandet i anslutning till

undantagssituationen kartlades med mätningen under hela året.

Keva deltog i de regionala motionsorganisationernas kartläggning Finlands mest aktiva arbetsplats och fick ett certifikat för främjande av personalmotion.

De Kevaanställda erbjuds ett brett utbud evenemang och motionsgrenar från enskilda evenemang som Kilometrikisa till fortlöpande motionsmöjligheter såsom innebandy. Under distansarbetet flyttades gruppmotionen till nätet och antalet deltagare ökade. Enligt kartläggningen Finlands mest aktiva arbetsplats kunde Keva utveckla ytterligare målinriktningen i personalmotionen. Ämnet diskuterades i oktober och de Kevaanställda fick berätta om sina personliga orsaker till att motionera. Resultaten av förfrågan och kartläggningen analyserades av Arbetshälsainstitutets expert.

Kommunikationsenheten och HR-enheten uppdaterade anvisningar och utarbetade nyheter om ärendet i tätt samarbete. Också arbetarskyddskommittén behandlade undantagsförhållandena på samtliga möten.

Kevas mål är allt mer flexibla arbetssätt som främjar personalens välbefinnande och ork i arbetet. Ökad flexibilitet innebär samtidigt ett större ansvar för det egna arbetet för var och en.

Ny vardag och nya försök

På våren 2020 tydde pandemiläget på att det igen på hösten 2021 skulle kunna vara möjligt att i större utsträckning arbeta i Keva-huset. Kevas nya vardag började skapas inom hela organisationen och på arbetet tillämpades metoder inom agil servicedesign och Kevas mål avseende försökskultur och ständig

Grunduppgifter om Kevas personal

Antal anställda 31.12.2021: 497, varav 485 ordinarie och 12 visstidsanställda

Antal årsverken 2021: 472,34

Personalens medelålder 50,4 år, kvinnor 67 % och män 33 %

25 nya arbetstagare anställdes och anställningen för 41 personer upphörde

För personalens utbildning användes 1 655 dagsverken, dvs. 3,3 dagsverken/person

Antalet sjukdagar under året var 6,3 i genomsnitt. Hälsoprocenten var 56 %. Hälsoprocenten anger andelen personal som inte har haft en enda sjukskrivning under året.

utveckling. Målet var att ta fram sådana arbetssätt som genuint stöder målen och utnyttjar de saker och färdigheter som förvärvats under coronatiden. Den nya vardagen skapades i teamen och enheterna: ledningsgruppen tog inte fram några riktlinjer för distans- och närarbete på hela organisationens nivå.

Under våren och sommaren skapades idéer för den nya vardagen och lärdomar av pandemin samlades in i en nätdiskussion. Under hösten diskuterade alla team den nya vardagen i syfte att avtala om de arbetssätt som passar det egna teamet med hänsyn till uppgifterna och målen. Det diskuterades bland annat hurdana arbetssätt som kan säkerställa att samarbetet fungerar såväl inom teamet som med andra parter. Hybridarbete är och kommer att vara en del av Kevas vardag och det utvecklas ytterligare genom fortlöpande försök.

Rättvis lön för personalen

Keva tillämpar en enhetlig bedömning av uppgifternas kravnivå för att främja lika lön. Bedömningen har framför allt använts för att reda ut och förbättra läget med lika lön. På hela organisationens nivå är kvinnornas medel- och medianlöner lägre än männens.

På våren 2021 riktades justeringspotten inom AKTA särskilt för att främja lika lön. Resultatet i den årliga Korn Ferry-löneundersökningen pekar på att åtgärderna har förbättrat läget med lika lön på Keva jämfört med tidigare år.

På våren delades också resultatpremier ut till

personalen. De grundar sig på hela Kevas resultat och den personliga prestationen. Hela Kevas personal omfattas av resultatpremiesystemet. Resultatpremien uppgick i genomsnitt till omkring hälften av personens månadslön.

På Keva belönas särskilt goda prestationer, och engångsbelöning betalades till 147 personer 2021 (58 personer 2020).

Främjande av jämställdhet

Av de Kevaanställda är nästan 70 % kvinnor och antalet kvinnor och män i chefsposition var 29 respektive 29 (år 2020 28 kvinnor och 30 män). I slutet av 2021 ingick två kvinnor och sju män i ledningsgruppen, inklusive personalens representant.

Kevas nuvarande plan för jämställdhet och jämlikhet har upprättats för 2021–2022. I den beaktas personalens likvärdighet också enligt andra kriterier än åldern. Mångfald togs in som ett nytt avsnitt i planen. Ett av målen för perioden var att upprätta organisationens mål för mångfald.

Skillnaden mellan kvinnornas och männens medianlön beror främst på att en tydlig majoritet av personalen i uppgifter med lägre kravnivå är kvinnor medan könsfördelningen är jämnare i uppgifter med högre kravnivå. Enligt en granskning med hänsyn till kravnivå är skillnaden liten.

Relationen mellan kvinnornas och männens avtalslöner

	2019 %	2020 %	2021 %
Kvinnornas genomsnittliga lön av männens medellön	74,4	73,9	77,4
Kvinnornas genomsnittliga medianlön av männens medianlön	75,7	77,4	79,6

Bra arbetstagarupplevelse byggs upp

Bra arbetstagarupplevelse utgår från förståelse för de anställda: vilka styrkor och utvecklingsobjekt anser de Kevaanställda att Keva som arbetsplats är förknippad med samt hur ledarskapet och sätten att arbeta borde utvecklas.

Under 2021 definierades både Kevas arbetsgivarlöfte och hörnstenarna för ett gott ledarskap på Keva. Alla Kevaanställda kunde delta i arbetet. Keva arbetar aktivt för att leva upp till arbetsgivarlöftet och satsar på personalens lärande, kompetensutveckling och främjande av arbetsförmågan. Hörnstenarna för gott ledarskap utgör grunden för en chefsträning 2022. Hörnstenarna för Kevas expertarbete kommer att definieras under 2022.

År 2021 betonades de Kevaanställdas inlärningsförmåga och beredskap att planera sin karriär på Keva samt ansvar för ändringar i arbetet och kompetensutveckling. Kompetensen utvecklades på de med tanke på strategin centrala områdena såsom ledning genom information och dataanalytisk kompetens.

Färdigheter inom växelverkan togs upp som strategisk kompetens under temaåret Vuorovaikutuksen vuosi. "Vad inverkar på kvaliteten av växelverkan och hur kan vi utveckla dessa färdigheter?" var den centrala frågan under året. Hela personalen erbjöds en nätkurs om coachande växelverkan och olika evenemang ordnades som stöd för den. Temaåret inleddes den 17 mars som var årsdagen för distansarbete. På grund av det omfattande distansarbetet

Kevas arbetsgivarlöfte

Keva och de Kevaanställda är pålitliga. De Kevaanställda utför ett viktigt arbete och har hand om pensionskyddet och arbetsförmågan för de personer som tar hand om oss finländare.

Vi följer med vår tid och är öppna för förändringar. Vi lär oss nytt för att vi ska kunna utvecklas och reformera Keva. Gott ledarskap och chefsarbete stöder framgången på jobbet.

På Keva är arbetskamraterna trevliga och vi gör saker tillsammans. Keva har hand om de Kevaanställdas arbetsförmåga och erbjuder goda anställningsförmåner.

var det synnerligen viktigt att tänka på och utveckla växelverkan.

I likhet med föregående år deltog Keva i Oikoties kampanj Vastuullinen työnantaja (ansvarsfull arbetsgivare) också 2021. I den ingick bland annat en undersökning som besvarades av drygt 6 000 finländare i olika organisationer. Av de Kevaanställda svarade 249, alltså omkring hälften på undersökningen. De organisationer som deltar i kampanjen förbinder sig att utveckla sin praxis i enlighet med principerna för ansvarsfulla arbetsgivare. Principerna är följande:

- Icke-diskriminering
- Flexibilitet och balans i arbetslivet
- Satsningar på chefsarbetet
- Arbetets innehåll och betydelse
- Lön enligt arbetets kravnivå
- Bra sökandeupplevelse

Enligt undersökningen Vastuullinen työnantaja upplever de Kevaanställda sitt arbete och arbetets innehåll som meningsfullt, och arbetsgivaren möjliggör utveckling och kontinuerligt lärande för arbetstagaren. De Kevaanställda anser också att bra sökandeupplevelse uppfylls på Keva. Upplevelsen om icke-diskriminering och lön enligt uppgiftens kravnivå var däremot sämre än i andra organisationer som deltog i undersökningen.

Ett verktyg för utveckling av arbetstagarupplevelsen är också den veckovisa Kevafilis-mätningen som har använts redan sedan 2017 för att

mäta de Kevaanställdas feeling på arbetet. I genomsnitt 203 personer svarade på Kevafilis-mätningen 2021 (182 personer 2020). Antalet svarspersoner fortsatte att öka under det andra coronaåret.

Kevafilis-mätningen följer upp feelingen på arbetet samt varierande teman om arbetet, arbetsförmågan och arbetsplatsen som är strategiskt viktiga eller aktuella. Temana följs upp på lång sikt. Mätningen har kompletterats med frågor om pandemin som också bidrog till att få kännedom om personalens situation under undantagsförhållandena.

Trots det andra undantagsåret var personalens feeling fortfarande bra: i snitt 71 % av svarspersonerna uppgav att deras feeling var bra (72 % år 2020).

Kevafilis är ett av de strategiska mått som ledningsgruppen granskar varje kvartal. På grund av coronapandemin följde ledningsgruppen upp utvecklingen av stämningen i alla enheter varje vecka.

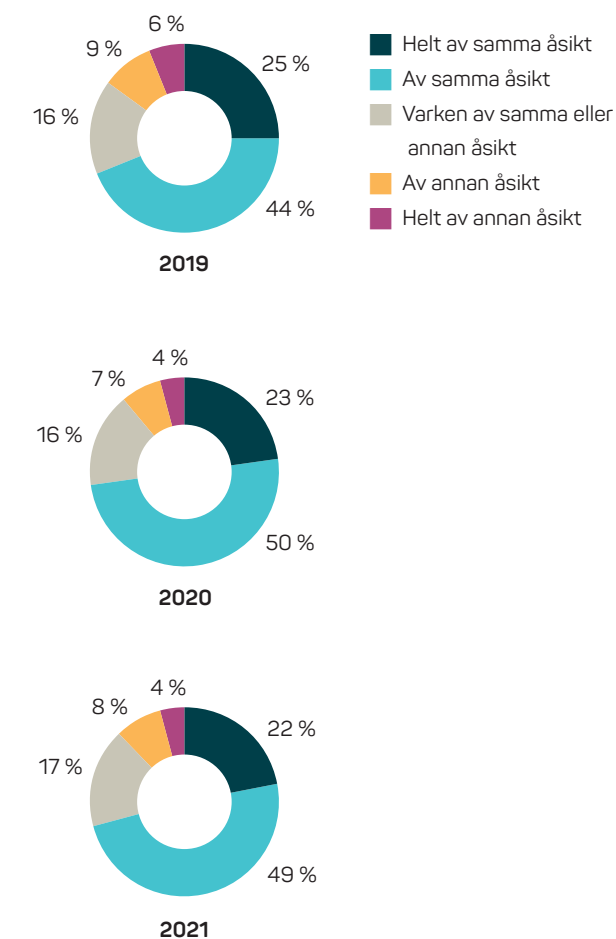
De Kevaanställda värdesätter anställningsförmånerna

Alla heltidsanställda Kevaanställda fick år 2021 ett stöd på 250 euro för motions- och kulturhobbyer. Personalbiljettförmånen var 22 euro per månad.

Utöver den lagstadgade företagshälsovården har de Kevaanställda tillgång till mer omfattande företagshälsovårdstjänster som tillhandahålls av Suomen Terveystalo Oy. Kevas kontorshus inrymmer ett gym som får användas fritt. Där ordnas också gruppträningspass som arbetsgivaren bekostar.

Resultat av Kevafilis-mätningen

”Jag har bra feeling att jobba idag”

Under coronatiden har motionsutbudet helt övergått till nätet och välfärdstjänster som stöder arbetsför- mågan erbjöds mer än tidigare.

Terveystalo genomförde en arbetsplatsutredning i pensions- och ICT-funktionen. I funktionen värdesattes en tryggad utkomst i en fast anställning, meningsfulla arbetsuppgifter, trevliga arbetskamrater och goda anställningsförmåner. De mest belastande faktorerna var avbrott i arbetet, svårigheter att hantera datamängden i arbetet samt upplevelse om orättvis behandling.

Mindre sjukfrånvaro under coronaåret

De Kevaanställdas sjukskrivningar var i genomsnitt 6,3 arbetsdagar långa 2021 (7,0 arbetsdagar 2020).

Sjukdagarna till följd av olycksfall på arbetsplatsen och arbetsresan kan variera betydligt årligen. År 2021 var antalet sjukdagar till följd av olycksfall mycket litet.

År 2021 gick inte en enda person i invalidpension (två personer år 2020) medan två arbetstagare gick i delinvalidpension (år 2020 gick inte en enda person i delinvalidpension).

År 2020 genomfördes en 360-analys av arbetsmiljöledning på Keva. Till följd av resultaten beaktades perspektivet på arbetsförmåga som en del av planeringen av ekonomin och verksamheten i högre grad 2021. Därtill tydliggjordes målen, rollerna och ansvarsfördelningen i strategisk arbetsmiljöledning samt förutsättningarna för ledning genom information.

Sjukfrånvaro

	2019	2020	2021
Antal personer	528	506	497
Sjukdagar räknat i arbetsdagar per person	7,8	7,0	6,3

Olycksfall och invalidpensioner

	2019	2020	2021
Olycksfall på arbetsplatsen	7	2	1
Olycksfall på arbetsresan	15	2	1
Sjukdagar till följd av olycksfall på arbetsplatsen och arbetsresan	28	140	7

VÅR UPPFÖRANDEKOD

Höga etiska krav på förfaranden

I september 2017 godkände Kevas styrelse organisationens verksamhetsprinciper, dvs. Code of Conduct. Revideringen av principerna inleddes hösten 2021.

Idén med Kevas verksamhetsprinciper är att intressegrupperna förväntar sig minst samma av Keva som av andra arbetspensionsförsäkrare och aktörer i den offentliga sektorn. Code of Conduct har som mål att genomföra god förvaltningssed och därtill ansvarsfull kultur och förfaranden med höga etiska krav.

KEVAN TOIMINTAPERIAATTEET
CODE OF CONDUCT

Kostnadseffektivitet som mål

Keva ansvarar för verkställigheten och finansieringen av pensionerna i kommunsektorn tillsammans med kommunerna och samkommunerna. Sedan 2011 har Keva också skött tjänsterna för de privatkunder som omfattas av statens pensionsskydd. Sedan 2012

har Keva ansvarat för verkställigheten av pensionsskyddet för personalen inom den evangelisk-lutherska kyrkan och FPA. Från början av 2013 överfördes också arbetsgivartjänsterna i anslutning till statens pensionsskydd på Kevas ansvar och sedan 2017 har Keva samlat in pensionsavgifterna från den evangelisk-lutherska kyrkan. I början av 2021 övergick verkställigheten av pensionsskyddet för Finlands Banks och Finansinspektionens personal till Keva.

Genom att koncentrera verkställigheten av pensionsskyddet för den offentliga sektorn till Keva eftersträvades både högre kvalitet av tjänsten och lägre kostnader jämfört med en modell enligt vilken kommunerna, staten, kyrkan och FPA sköter verkställigheten av pensionsskyddet var för sig. År 2019 kompletterades Kevas lagstadgade uppgifter med åtgärder för att minska risken för arbetsförmåga.

Keva strävar efter en jämn avgiftsutveckling och att betalningen av pensionerna inte blir en orimlig belastning för kommande generationer.

Sammanläggningen av systemen strandade

Social- och hälsovårdsministeriet och Finansministeriet tillsatte i augusti 2019 en arbetsgrupp för att bereda ett förslag till sammanslagning av det kommunala pensionssystemet och den privata sektorns pensionssystem. Kostnadsneutralitet och riskhantering samt en minimering av totala risker och hantering av de totala kostnaderna var viktiga mål vid beredningen. I september 2021 konstaterade arbetsgruppen

att man inte kunde komma fram till en gemensam lösning.

Kostnadsneutraliteten vid sammanslagningen visade sig vara den svåraste frågan. För att pensionsavgiften i den privata sektorn inte ska stiga i och med sammanslagningen borde enligt arbetsgruppens kalkyler utöver pensionsåtaganden också en post på cirka 15 miljarder euro överföras från det kommunala pensionssystemet till den privata sektorns ArPL-system. Detta beror främst på den högre medellivslängden hos de anställda i kommunsektorn. Arbetsgruppen kunde inte komma fram till en sådan lösning om det sätt på vilket neutraliseringsavgiften ska betalas som alla parter skulle ha godkänt.

Även om projektet om sammanslagning nu strandade är finansieringen fortfarande tryggad för båda pensionssystemen. Läs mer om projektet om sammanslagning av pensionssystemen på sida 3 och 33 i verksamhetsberättelsen.

Kevas kunder i snitt stora

Verksamhetens kostnadseffektivitet kan granskas separat dels för pensionssystemet för Kevas medlemssamfund, dels för Kevas organisation. Kostnadseffektiviteten hos den offentliga sektorns arbetspensionsförsäkrare Keva kan inte direkt jämföras med arbetspensionsbolagen i den privata sektorn men PSC samlar i samarbete med Arbetspensionsförsäkrarna Tela årligen en sammanfattning av nyckeltalen i boksluten. I sammanfattningen ingår bland annat varje

försäkrares totala rörelsekostnader utan kostnaderna för placeringsverksamheten.

Kevas rörelsekostnader minskas av att kommunerna, samkommunerna, staten, den evangelisk-lutherska kyrkan och FPA enligt lag är kunder hos Keva. Utöver dessa har Keva som kunder bolag i kommunsektorn som får välja pensionsanstalt själva.

I motsats till ArPL-bolag har Keva inga marknadsföringskostnader som hänför sig till förvärv av nya kunder eller överföring av försäkringar, inte heller några kostnader för distributionskanaler. Kevas kunder är i genomsnitt större än ArPL-bolagens kunder och pensionsförsäkring är mer kostnadseffektiv i organisationer med ett stort antal anställda än i små organisationer. Avgiften för Kevas kunder omfattar ingen omkostnadsdel, vilket innebär att Keva inte betalar någon så kallad kundgottgörelse för verksamhetens effektivitet och placeringsintäkterna till sina kunder.

Avståndstagande från bestickning och korruption

I Kevas Code of Conduct konstateras bland annat att förtroendet för Kevas verksamhet och bevarandet av anseendet förutsätter att gåvor och gästfrihet är i linje med Kevas verksamhetsprinciper och värderingar.

Kevas styrelse har godkänt principer för mottagande av gåvor och andra förmåner 2014 och en representationsanvisning 2021.

År 2021 observerade compliance inga problem

vid efterlevnaden av Code of Conduct, anvisningarna eller principerna på Keva och därför behövdes inga särskilda åtgärder för att motarbeta bestickning och korruption.

Kevas personal har tillgång till en visselblåsarkanal (etisk kanal) via vilken två anmälningar kom in. Den etiska gruppen behandlade dem och gav rekommendationer för att utveckla tillvägagångssätten.

Politiskt inflytande

Se kapitel Intressentmöten och samhällspåverkan på sida 51.

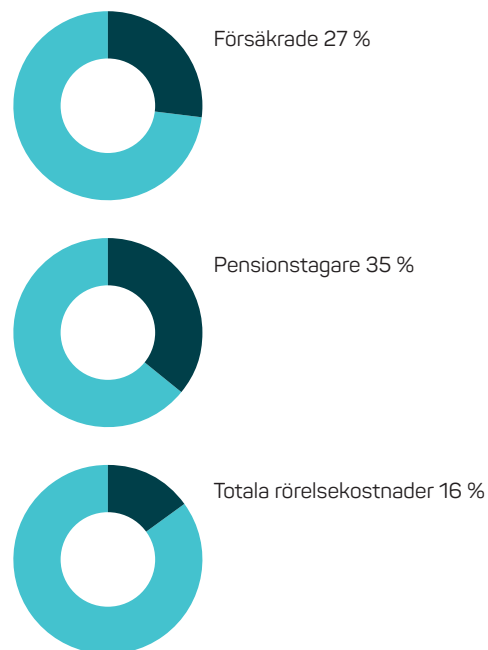
Hållbar upphandling

Kevas enheter gör sina upphandlingar självständigt och ansvarar alltså för upphandlingarna och deras hållbarhet. Kevas enhet för juridiska ärenden bistår vid behov i juridiska frågor som gäller konkurrensutövning av produkter och tjänster. På Keva arbetar därtill en upphandlingsamordnare som vid behov bistår vid upprättandet av konkurrensutövningens dokument och övriga praktiska frågor.

Keva offentliggör på sin webbplats årligen alla Kevas inköp och upphandlingar med undantag för löner och motsvarande personalposter samt uppgifter om organiseringen av företagshälsovården och sekretessbelagda uppgifter.

Uppgifter om Kevas inköp

Keva är kostnadseffektiv

Keva ansvarar för 27 % av alla arbetspensionsförsäkrade och 35 % av alla arbetspensionstagare, men dess andel av arbetspensionsanstaltens kostnader (utan kostnader för placeringsverksamheten) var endast 16 % år 2020. En del av kostnadseffektiviteten beror på skillnaderna i verksamheten och omvärlden, bland annat på det lägre antalet arbetsgivarkunder.

Källa: Arbetspensionsanstaltens bokslutsuppgifter 2020, tidskriften Työeläke 2/2021

Riskhantering och beredskapsplanering

Riskhantering är del av Kevas av dagliga ledarskap och chefsarbete. Målet med riskhanteringen är att utveckla verksamheten och processerna och att stödja uppnåendet av Kevas mål för att trygga de försäkrades och pensionstagarnas rättigheter under alla omständigheter.

Kevas nya organisation började 1.6.2020. Samtidigt grundades i anslutning till möjliggörande funktioner den nya oberoende enheten för riskhantering och compliance CRH vars verksamhet blev etablerad under 2021. I enheten ingår experter på oberoende riskhantering samt compliance officer som lyder under förvaltningsdirektören.

Hanteringen av och ledningen i anslutning till coronapandemin var under 2021 en av riskhanterings viktigaste uppgifter. Keva har under pandemin kunnat sköta sitt uppdrag på ett hållbart och effektivt sätt. Kevas ledningsgrupp följde upp läget på veckovisa sammanträden och fattade behövliga beslut. Kevas verksamhet under pandemin var i linje med myndighetsföreskrifter. Keva har också en modell för verksamheten efter pandemin som ledningsgruppen har godkänt.

Under de tidigare åren har en eventuell sammanslagning av pensionssystemen bedömts vara Kevas mest betydande strategiska risk, men den undanröjdes när projektet strandade på hösten 2021. I höstas bedömdes den största strategiska risken utgöras av tillräckligheten av finansieringen på lång sikt i enlighet med principen för tillräcklighet

av finansiering över generationer. Med beaktande av den realiserade utvecklingen av lönesumman i pensionssystemet för Kevas medlemssamfund och pensionsansvarsfonden är läget för finansieringen av pensionerna stabilt på kort sikt. På längre sikt ökar osäkerheten med tanke på både lönesummans och pensionsansvarsfondens utveckling.

Det är viktigt för Keva att följa lagar och föreskrifter och därför betonas öppet samarbete med tillsynsmyndigheterna i fråga om de strategiska riskerna. Med tanke på utvecklingen av Kevas verksamhet är också personalens kompetens självfallet viktig och tillräcklig kompetens ska säkerställas. Därför lyftes personalens kompetens upp som den tredje viktigaste strategiska risken.

De centrala funktionerna har gjort upp beredskapsplaner

Kevas övergripande riskhantering omfattar beredskapsplanering med hjälp av vilken kontinuiteten i verksamheten säkerställs i olika störningar och undantagsförhållanden. Syftet med beredskapsplaneringen är att i alla lägen trygga oavbruten funktion i de tjänster som är viktigast för Kevas kunder, framför allt utbetalningen av pensioner.

Aktiv compliance

Compliance övervakar Kevas verksamhet och främjar efterlevnaden av bestämmelser och övriga föreskrifter. Compliance är en del av CRH-enheten.

Inom den fungerar compliance officer och sakkunniga på oberoende riskhantering som lyder under förvaltningsdirektören. Compliance officer rapporterar till förvaltningsdirektören, verkställande direktören, revisions- och riskhanteringsutskottet och styrelsen. Syftet är att genom rådgivning och anvisningar stärka förtroendet för Kevas verksamhet samt att främja ansvarsfull verksamhetskultur.

Fullmäktigesammanträdet valde 9.9.2021 Kevas styrelse för perioden 2021–2023. I valprocessen fästes särskild uppmärksamhet vid att kompetenskraven enligt lagen om Keva uppfylldes. Vid valet av styrelsen undersöktes kompetensen i valutskottet.

Enligt 25 a § i lagen om Keva ska Kevas styrelse och ledning som en del av sitt strategiska beslutsfattande och sin riskhantering genomföra en riskbedömning där en bedömning görs av 1) hur de väsentliga riskerna inverkar på Kevas verksamhet, 2) vilka åtgärder som är motiverade för hanteringen av de risker som framkommit vid bedömningen. Riskbedömningen ska uppdateras regelbundet och utan dröjsmål, om riskerna har förändrats väsentligt. Kevas första riskbedömning genomfördes 2021. Styrelsen godkände riskbedömningen 8.9.2021 och den delgavs Kevas båda övervakare, Finansministeriet och Finansinspektionen.

Revideringen av verksamhetsprinciperna inleddes hösten 2021. Kevas nuvarande verksamhetsprinciper godkändes i styrelsen hösten 2018. Verksamhetsprinciperna, Code of Conduct, styr Kevas och de

Kevaanställdas verksamhet. Code of Conduct stärker Kevas ansvarsfulla verksamhetsätt.

Kevas etiska kanal öppnades på hösten 2020. År 2021 kom två anonyma anmälningar in via den. Båda anmälningarna gällde frågor i anslutning till personalförvaltningen. Den etiska gruppen behandlade båda anmälningarna och sammanträdde totalt sex gånger under året. Den etiska gruppen svarade på anmälningarna via visselblåsarkanalerna. I visselblåsarkanalerna garanteras anmälarens anonymitet också när saken behandlas och anmälan besvaras. Den etiska gruppen rekommenderade Kevas kommunikationsenhet att se över anvisningarna för sociala medier. Implementeringen av visselblåsardirektivet har fördröjts och kommer att ske 2022.

Compliance-bedömningen är en del av Kevas nuvarande complianceprogram. År 2021 genomfördes en bedömning av representation på Keva och samtidigt uppdaterades Kevas representationsanvisning.

Intressenterna förväntar sig att dataskyddet och informationssäkerheten ska utvecklas

Enligt Kevas intressent- och anseendeundersökning 2020 förväntar sig svarspersonerna (arbetsgivar-kunder, beslutsfattare, arbetspensionsaktörer, media, medborgarorganisationer, arbetslivsutvecklare och personalen) att Keva i sin verksamhet ska beakta informationssäkerheten och erbjuda tjänster som respekterar integriteten. Detta motsvarade mycket

väl eller relativt väl åsikten för hela 92 % av svarspersonerna och det var den viktigaste förväntningen som intressenterna hade på Keva.

Keva publicerade sitt databokslut för 2020 i oktober 2021. I det konstateras att dataskyddet i allmänhet är väl skött på Keva och det tas på allvar. Keva har insett värdet av information och data samt de risker som är behäftade med rörligheten för och behandlingen av uppgifter. Som utvecklingsobjekt i rapporten nämns inledande av samarbete och koordination i ett tidigare skede vid beredningen av upphandlingsprocesser och avtal samt vid införande av nya tjänster.

Kännedomen om dataskydd utvecklades på Keva 2021 i och med att hela personalen förut-sattes avlägga nätkursen Dataskyddets ABC 2020 för personalen inom den offentliga förvaltningen. Utbildning erbjöds också i konsekvensbedömning av dataskyddet. Vid konsekvensbedömningen av dataskyddet infördes verktyg som har utvecklats i samarbete med en samarbetspartner. Anvisningar och tolkning gjordes till exempel i frågor som gäller uppgifter som lämnas till arbetsgivarna, identifiering av kunden samt fullmakter och uträttande av ärenden för någon annan.

Utvecklingen av förfarandet med kakor i Kevas nättjänster fortsatte under året i och med nya myndighetsanvisningar. Arbetet fortsätter ännu 2022.

Dataskyddsvarningar och personuppgiftsincidenter statistikförs

Personuppgiftsbrotten delas in i dataskyddsvarningar (en händelse med risk för personuppgiftsincident) och personuppgiftsincidenter (en personuppgifts-incident har inträffat, alltså en avvikelser från bestämmelserna för behandlingen av personuppgifter har skett). År 2021 inträffade 11 dataskyddsvarningar och 9 personuppgiftsincidenter. Keva följer upp och utvecklar processerna för att minska personuppgiftsincidenter. Personalen får bland annat utbildning i att identifiera personuppgiftsincidenter och snabbt anmäla dem, vilket är en viktig del av detta arbete.

Kontroll och handläggning av personuppgifter en del av vardagen

Registrerade privatkunder har rätt att granska sina uppgifter i Kevas register. År 2021 fick Keva ett tiotal begäranden. I en del av fallen gav kunderna emellertid inte de identifieringsuppgifter som behövs för begäran vilket ledde till att den inte kunde besvaras. Begäranden om information enligt dataskyddsförordningen och offentlighetslagen kan på Keva göras med en blankett som infördes 2021. Med hjälp av blanketten kommer begäran direkt i rätt form och med behövliga uppgifter till Keva.

[Blankett för begäran om granskning av uppgifter](#)

Kevas dataskyddsansvariga övervakar handläggningen av personuppgifter i pensionssystemet och övervakningen utvecklades under året. Stickprov kan genomföras av handläggningen av ärendet av vilken kund som helst. Särskild övervakning riktas till behandlingen av personuppgifter i sådana fall som till exempel gäller kända personer eller andra kundgrupper vars uppgifter löper större risk för att bli föremål för otillåten behandling. Det främsta syftet med övervakningen är att förebygga missbruk och säkerställa att bestämmelserna om behandlingen av personuppgifter iakttas.

Miljöpåverkan av Kevas kontorshus

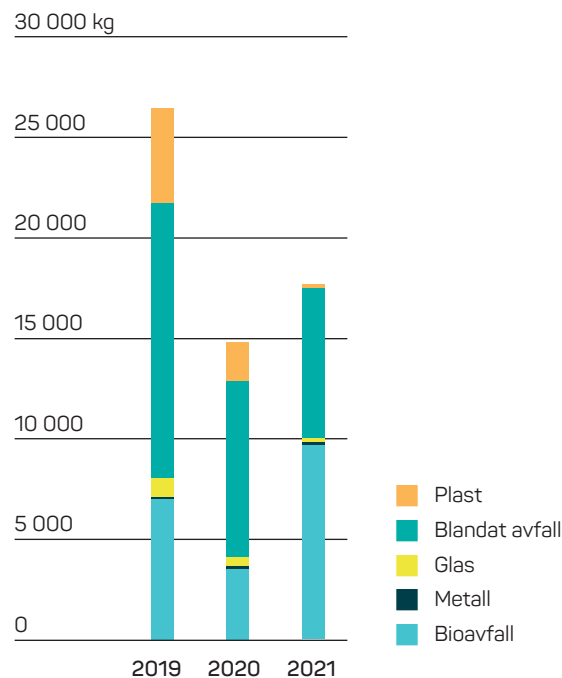
Miljöpåverkan av Kevas egen verksamhet är relativt liten. Påverkan mäts i Keva-huset på adressen Unionsgatan 43, Helsingfors.

På grund av coronapandemin inleddes omfattande distansarbete på Keva i mars 2020 och rekommendationen om distansarbete var i kraft nästan hela år 2021. Keva följde upp pandemins utveckling under hela året och instruerade de anställda att agera enligt de vid varje tidpunkt gällande myndighetsanvisningarna. Under pandemin har Keva som arbetsgivare satsat på säkerheten bland de personer som arbetar i Keva-huset och säkerställt att man håller avstånd och använder munskydd i gemensamma utrymmen.

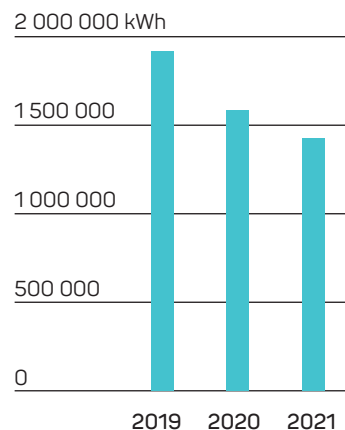
Green Office skapar miljögärningar i vardagen

Keva-huset anslöt sig till WWF:s Green Office-

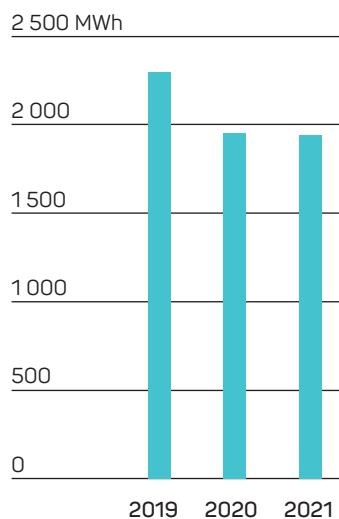
Avfall i Keva-huset 2019–2021

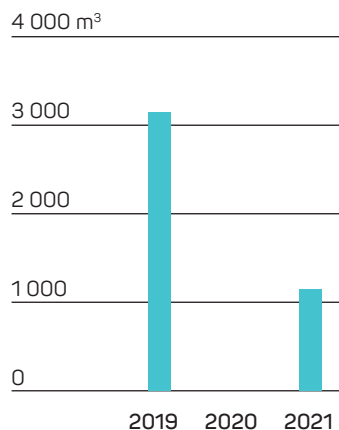
Elförbrukning i Keva-huset 2019–2021

Värmeförbrukning i Keva-huset 2019–2021

Vattenförbrukning i Keva-huset 2019–2021

Resultatet av vattenförbrukningen för 2020 saknas.

nätverk 2017. Sedan dess har man i kontorshuset fäst uppmärksamhet vid bland annat avfallssortering och volymerna av avfall, pendling samt förbrukning av energi och papper. WWF kontrollerade Keva-huset och förnyade Keva-husets Green Office-märke och Green Office-diplom vid utgången av 2020.

Green Office har främjat miljödiskussionen inom Keva och sporrat till miljögärningar i vardagen. Att påverka arbetsmiljön är för många Kevaanställda ett konkret sätt att tänka på och främja hållbarheten på arbetsplatsen.

Green Office-mål och resultat som avtalats med WWF för 2021

På grund av coronan var målen för 2021 desamma som 2020.

Minskning av pappersförbrukningen

Mål: Minskning av pappersförbrukningen från 1 667 till 1 000 ark per person.

Resultat: Pappersförbrukningen minskade och uppgick till 385 ark per person 2021.

Minskning av vattenförbrukningen

Mål: Antalet diskar i våningskökens diskmaskiner minskar avsevärt om arbetstagarna inte tar en ny kaffekopp många gånger om dagen.

Resultat: Diskmaskinerna har varit ur bruk hela år 2021.

Energibesparing

Mål: Kampanj: Alla Kevaanställda bidrar till att spara energi

- Släck skärmen genom strömknappen i slutet av dagen
- Släck ljuset på toaletten och andra rum som saknar rörelsesensor
- Möjligheten att ta i bruk solpaneler i Keva-huset utreds
- Information om fördelarna med och metoderna för energibesparing i allmänhet.

Resultat: På grund av det omfattande distansarbetet

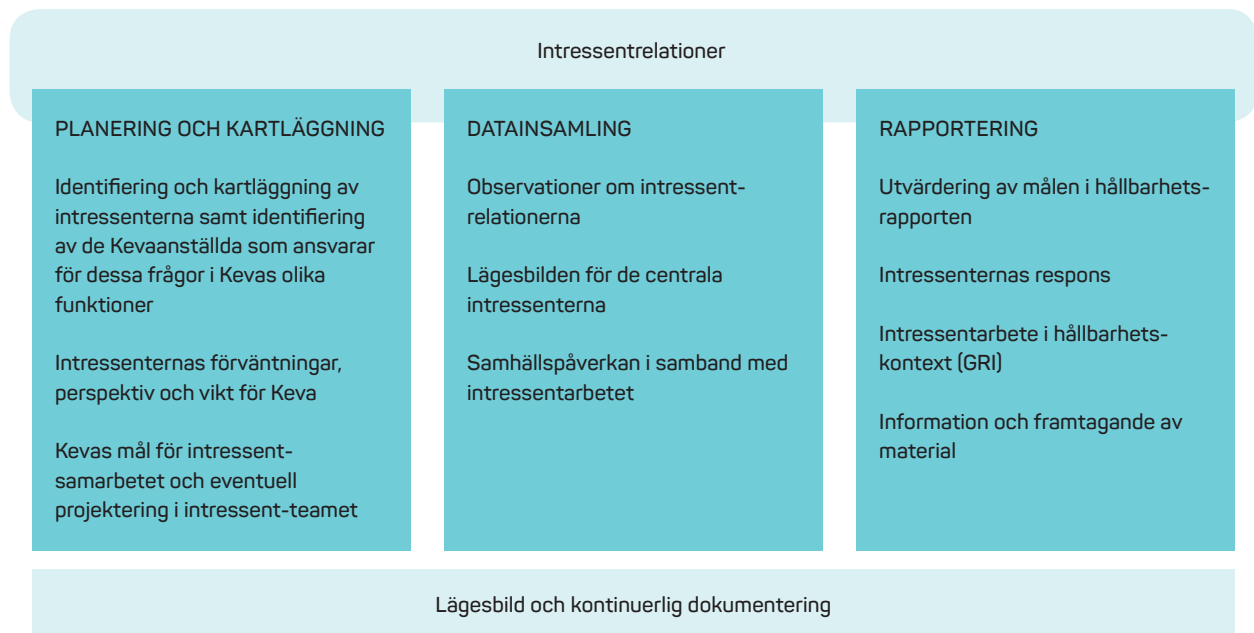
har inga kampanjer genomförts. Elförbrukningen minskade med 10,4 % jämfört med året innan (år 2020 1 585 657 kWh, år 2021 1 421 457 kWh).

Dialog med intressenterna stärker förtroendet

Kevas mål är att intressenterna ska förstå Kevas verksamhet, betydelse och uppgift i samhället samt Kevas mål och grunderna för dem. Med hjälp av dialogen med intressenterna utforskar och granskar Keva samhället och sin omvärld.

Kevas intressentarbete styrs av ett intressent-

Processen för Kevas intressentarbete

program i vilket Kevas verksamhet granskas utifrån varje intressents önskemål och förväntningar. Intressentprogrammet uppdateras fortlöpande enligt en egen process och samtidigt kontrolleras att uppgifterna om respektive intressent är uppdaterade.

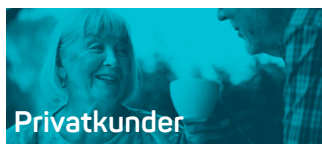
Kevas centrala intressenter och intressenternas förväntningar på Kevas verksamhet

Keva har kartlagt och identifierat olika intressenter som inverkar på Kevas verksamhet. Utöver kartläggningen av intressenterna har Keva regelbundet undersökt intressenternas uppfattningar och förväntningar på Kevas verksamhet. Keva har gått igenom intressenternas förväntningar och önskemål och funderat hur dessa bäst kunde beaktas i samarbetet med intressenterna.

Intressegrupper som identifierats i Kevas kartläggning av intressenter

Kevas viktigaste intressenter

Privatkunder

För Keva är det viktigt att betjäna rehabiliteringsklienterna, pensionsökandena och pensionstagarna så väl, snabbt och flexibelt som möjligt. Privatkunderna är en viktig intressentgrupp för Keva.

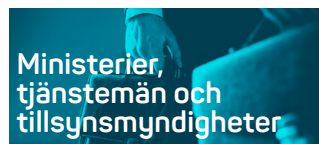
Arbetsgivarkunder

Arbetsgivarkunderna hör till Kevas viktigaste intressenter. Tillförlitliga, högklassiga och genomslagskraftiga tjänster inom pensionsförsäkring är i fokus med tanke på Kevas primära uppgift och verksamhet.

Kommunerna

Keva är kommunsektorns pensionsförsäkrare, och olika intresseorganisationer och aktörer i kommunerna är viktiga samarbetspartner.

Ministerier, tjänstemän och tillsynsmyndigheter

Keva värdesätter goda och spontana kontakter till den finländska tjänstemannakåren i fråga om konfidentiell skötsel av ärenden.

Arbetsmarknadscentralorganisationer och löntagarorganisationer i den offentliga sektorn

Arbetsmarknadsorganisationerna har en central roll i beredningen av beslut som gäller lagstiftningen om arbetslivet, pensioner och social trygghet. För Keva är det naturligt med tätt samarbete med alla arbetspensionsaktörer och att göra sin sakkunskap tillgänglig för dem.

Pensionssektorn

Aktörerna i pensionssektorn bildar ett centralt samarbetsnätverk i vilket pensionsprocesserna och regleringen av pensionerna utvecklas. Samarbetet med alla centrala aktörer i pensionssektorn faller sig naturligt för Keva.

INTRESSETERNAS FÖRVÄNTNINGAR

- Ökad personlig betjäning och kommunikation och utveckling av besluten och handläggningstiderna.
- Keva ska gärna stå i kontakt i frågor kring pensionering, yrkesinriktad rehabilitering, beslut och utbetalningsdagar.
- Snabb och flexibel skötsel av ärenden och möjlighet till smidig självbetjäning.

KEVAS ÅTGÄRDER

- Smidig service och proaktiva pensionsförslag.
- Öppen och flexibel information om pensionsutbetalningsdagar.
- Snabb och flexibel skötsel av ärenden och möjlighet till smidig självbetjäning.

INTRESSETERNAS FÖRVÄNTNINGAR

- Aktiva kontakter och samarbete.
- Högklassig och regelbunden kommunikation och rapportering samt utbildningar.
- Tillgängliga och proaktiva tjänster.

KEVAS ÅTGÄRDER

- Keva producerar kundorienterade genomslagskraftiga servicehelheter som utvecklas fortlöpande i tätt samarbete med kunderna.
- Enkel och smidig skötsel av ärenden med Keva.
- Ekonomisk nytta av Kevas tjänster.

INTRESSETERNAS FÖRVÄNTNINGAR

- Omsorgsfull och rationell förvaltning av arbetspensionsmedlen.
- Samarbete kring personalärenden och arbetsförmågan.
- Erbjuder tillförlitlig sakkunskap, utökade tjänster för arbetsgivarkunder.
- Aktiv samhällsdebattör.

KEVAS ÅTGÄRDER

- Keva bistår med expertbedömning av det kommunala pensionsskyddet och placeringen av pensionsmedlen och deltar aktivt i diskussionen i olika samarbetsforum.
- Keva deltar och samarbetar med kommunerna i utvecklingsarbetet avseende arbetshälsan med beaktande av utmaningarna med coronapandemin.

INTRESSETERNAS FÖRVÄNTNINGAR

- Att samarbetet fortsätter såsom tidigare.
- Sakkunnigtjänster, aktiv roll i utvecklingsarbetet, frågorna kring arbetshälsan och arbetsmiljöledning viktiga.

KEVAS ÅTGÄRDER

- Sakkunnigstöd erbjuds i fråga om kommunsektorns utsikter, pensionsskyddet i den offentliga sektorn, placeringskompetens, välbefinnande i arbetet, kompetens och arbetsmiljöledning.
- Deltagare bjuds in till Kevas evenemang och Keva deltar aktivt i ministeriernas och ämbetsverkens evenemang.

INTRESSETERNAS FÖRVÄNTNINGAR

- Keva erbjuder aktiva kontakter och rådgivning, satsar på arbetshälsan och rehabilitering samt producerar högklassig forskning.
- Skötseln av den primära uppgiften inklusive ansvarsfull och långsiktig placeringsverksamhet.
- Betoning av kommunernas verksamhetsförutsättningar.

KEVAS ÅTGÄRDER

- Keva erbjuder forsknings och undersökningsdata, information om förvaltningen av pensionsmedlen och placeringsverksamheten, samarbetar i frågor kring arbetslivsutveckling, rehabilitering, arbetsmiljöledning och förebyggande av arbetsoförmåga.
- Keva deltar i och skickar aktivt inbjudningar till evenemang och ordnar utbildning om pensioner för fackföreningsaktiva.

INTRESSETERNAS FÖRVÄNTNINGAR

- Att ta upp frågor kring arbetshälsan, rehabilitering och pensionsärenden i den offentliga sektorn anses positivt.

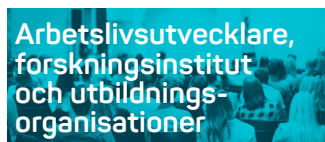
KEVAS ÅTGÄRDER

- Keva fortsätter det starka samarbetet och växelverkan med aktörerna i pensionssektorn och för fram i synnerhet särdragen hos pensionsskyddet i den offentliga sektorn, expertbedömningar av arbetsförmågan och rehabilitering samt principerna för fondering och placeringsverksamheten.
- Kostnadseffektivt data-systemssamarbete.

Politiska beslutsfattare

Kevas verksamhet styrs av lagen om Keva, och innehållet i lagen bestäms av politiska beslutsfattare. Keva vill att beslutsfattarna ska ha en aktuell och noggrann bild av Kevas ärenden för att möjliggöra god beslutsförmåga.

Arbetslivsutvecklare, forskningsinstitut och utbildningsorganisationer

Partnerna vid utvecklingen av arbetslivet är viktiga samarbetspartner vid utvecklingen av innehållet i tjänster för arbetslivet och arbetshälsan samt vid produktionen av vissa av Kevas tjänster.

Medborgarorganisationer och medborgare

Keva ansvarar för pensionsskyddet för 1,3 miljoner medborgare. Det är viktigt att förtroendet för pensionsystemet och Kevas verksamhet är bra. Medborgarorganisationer, såsom pensionärsorganisationer och miljöorganisationer ger Keva respons på de frågor som organisationerna är specialiserade på.

Media

Keva vill erbjuda information om pensionsskyddet och särdragen hos pensionsförsäkring i den offentliga sektorn till alla finländare och andra intresserade. Samarbetet med massmedia är därför av största vikt.

Personal

Personalen är en av Kevas viktigaste intressegrupper. Personalen är en resurs som bidrar till att de lagstadgade primära uppgifterna kan utföras. Personalens välbefinnande och utvecklingsmöjligheter är för Keva som organisation viktiga frågor som vi är beredda att satsa på.

Egen förvaltning

Kevas förvaltning fattar beslut om Kevas tjänster och innehållet i verksamheten inom ramen för lagstiftningen.

INTRESSETERNAS FÖRVÄNTNINGAR

- Omsorgsfull och rationell förvaltning av arbetspensionsmedlen.
- Tillförlitlig sakkunskap, utökande av tjänster för arbetsgivarkunder, specialistsamarbete i anslutning till personalärenden och arbetsförmågan.
- Aktivt deltagande i samhällsdebatten.

KEVAS ÅTGÄRDER

- Keva erbjuder information, utredningar och undersökningar till förfogande för politiska beslutsfattare. Keva håller regelbundet kontakt med centrala beslutsfattare.
- Keva är en aktiv samhälllig debattör.

INTRESSETERNAS FÖRVÄNTNINGAR

- Samarbete, forskningspartnerskap och forskningsdata.
- Utveckling av arbetshälsoverksamhet, samhällspåverkan.
- Proaktivitet i forskning.

KEVAS ÅTGÄRDER

- Keva fortsätter samarbetspartnerskapet och forskningsarbetet och erbjuder sina partner både information och forum för att ta upp frågor.
- Kevas roll tydliggörs i utvecklingen av arbetslivet, stöd och samarbetsprojekt tillhandahålls och utbudet av tjänster för arbetshälsan utvecklas.

INTRESSETERNAS FÖRVÄNTNINGAR

- Genomgående samhällelig och ansvarsfull verksamhet som upprätthåller stabiliteten.
- Mer fokus på frågor kring ansvarsfulla investeringar och koldioxidpolicy.

KEVAS ÅTGÄRDER

- Keva sköter pensionstillgångarna och rapporterar om dem med beaktande av hållbarhetsaspekterna.
- Keva vill höra medborgarorganisationernas syn och för en dialog om bl.a. hållbarhet, pensionärens ställning, ork i arbetet och sysselsättning av partiellt arbetsföra personer.

INTRESSETERNAS FÖRVÄNTNINGAR

- Aktiv kommunikation och deltagande i samhällsdebatten.
- Mötena och evenemangen är nyttiga.

KEVAS ÅTGÄRDER

- Keva ordnar möten med bakgrundsinformation och tillhandahåller information och tips på artiklar samt står till tjänst med sakkunniga som kan intervjuas av media.
- Keva deltar i samhällsdebatten inkl. sociala medier, och ledningen och experterna uppmuntras att vara aktiva. Målet är att Keva ska framstå som den främsta experten på utvalda teman som kontaktas aktivt.

INTRESSETERNAS FÖRVÄNTNINGAR

- Värdesätter personalen, pålitlig arbetsgivare.
- Nya tjänster och kundorientering vid utvecklingen av tjänsterna önskas.
- Effektivitet och lyckad ledning.

KEVAS ÅTGÄRDER

- En kultur som bygger på förtroende och öppenhet råder på Keva, löne- och personalpolicy är jämlik och rättvis och belöningsystemet är uppmuntrande.
- Kevas sakkunnigarbete lyfts fram. Keva upprätthåller och utvecklar förutsättningarna för kundorienterad utveckling.
- Keva erbjuder stöd och information till chefsarbetet och utvecklingen av det.

INTRESSETERNAS FÖRVÄNTNINGAR

- Sakkunnig personal, analyserade data och ett aktivt grepp om utveckling.
- Förmåga att samarbeta, omställningsförmåga och främjande av arbetsförmågan.

KEVAS ÅTGÄRDER

- Förvaltningen erbjuder omfattande analyserade data och expertöversikter samt rapporter om hur genomförandet av Kevas strategi framskrider.
- Kommunikationen till förvaltningen sker smidigt, proaktivt och i rätt tid och den möjliggör bra beslut.

Keva följer upp intressenternas uppfattningar, förväntningar och önskemål genom undersökningar

Keva genomför enkäter om samarbetet med intressenter både själv och tillsammans med olika forskningsinstitut. Syftet med dem är att hjälpa Keva att bedöma de viktiga intressegruppernas förväntningar och svara mot dem. I enkäterna begärs också respons på intressentsamarbetet och undersöks om åtgärderna har gett resultat.

Keva följer noggrant upp vad intressenterna anser om verksamheten, och kundnöjdheten mäts årligen bland Kevas kunder, alltså arbetsgivarna och privatkunderna samt Kevas hyresgäster. Keva har låtit genomföra en omfattande analys av Kevas publicitet i media. Kevas personalupplevelse mäts veckovis med en enkät och årligen med en personalundersökning.

Keva har med några års mellanrum genomfört en separat intressent- och anseendeundersökning. I den undersöks vilka önskemål och förväntningar Kevas centrala intressenter har samt deras uppfattning om Kevas anseende, kommunikation och ansvarsfullhet. År 2021 genomförde Keva en separat undersökning om Kevas hållbarhet och ansvarsfullhet där målgruppen var den egna förvaltningen och personalen. I slutet av året skickades en enkät om Kevas strategi och ansvarsfullhet till alla intressenter.

Som en ny intressentundersökning lanserade Keva 2020 en enkät till kommunala beslutsfattare. Syftet med den är att ta reda på kommunala

Kevas intressentundersökningar 2021

Undersökning/ genomförd av	Intressenter i undersökningen	Undersökningstid	Centrala mål	Intervall
Kevas anseende i medborgarnas ögon	Medborgare, den s.k. stora allmänheten	Våren–sommaren 2021	I undersökningen granskas hur känd Keva är samt olika delasppekter i anseendet i finländarnas ögon.	Med två års mellanrum
Personalenkät	Kevas personal	Ingår i strategi- och hållbarhetsenkäten 2021, och separat hållbarhetsundersökning	Undersökning av de Kevaanställdas uppfattningar och förväntningar på Kevas utmaningar med omvärlden, hur strategin lyckats och framtida riktlinjer och hållbarhetsarbetet.	Årligen
Kundundersökning, arbetsgivarkunder	Kevas arbetsgivarkunder	Hösten 2021 Den högsta ledningen med i strategi- och hållbarhetsenkäten	Undersökning av Kevas arbetsgivarkunders uppfattningar och nöjdhet med Kevas tjänster och deras förväntningar på Kevas verksamhet.	Årligen
Enkät till privatkunder	Kevas privatkunder	Ingår i strategi- och hållbarhetsenkäten 2021	Undersökning av Kevas privatkunders förväntningar och uppfattningar om Kevas tjänster.	Fortlöpande respons, analys varje kvartal
Intressent- och hållbarhetsenkät	Pensionssektorn Media Aktörer i kommunsektorn Politiska beslutsfattare Arbetsmarknadsorganisationer Arbetslivsforskare och utvecklingspartner Medborgarorganisationer Statsförvaltningens experter och tillsynsmyndigheterna Kevas förvaltning	Strategi- och hållbarhetsenkäten 2021 (åsikter och förväntningar)	Undersökning av intressenternas uppfattningar och förväntningar på Kevas utmaningar med omvärlden, hur strategin lyckats och framtida riktlinjer och hållbarhetsarbetet.	Vartannat år
Kevas enkät till kommunala beslutsfattare	Kommunernas fullmäktigeledamöter	Hösten 2021	Undersökning av de kommunala beslutsfattarnas åsikter bl.a. om arbetshälsan i kommunerna och tillgången till arbetskraft.	En gång per år
Nöjdhet hos hyresgäster i Kevas bostäder	Hyresgäster i Kevas hyresbostäder	Julen 2021	Undersökning av Kevas hyresgästers uppfattningar om Kevas tjänster för hyrestagare samt deras förväntningar på Keva.	Årligen
Undersökningar om aktuella frågor	Medborgarnas kunskaper om pensioner	Hösten 2021	Undersökning av medborgarnas kännedom om pensioner samt av pensionstagarnas arbete, regional rapport.	Sporadisk, beslutas separat

beslutsfattares förväntningar på och uppfattning om Kevas verksamhet, pensionsförsäkringsärenden och enskilda frågor om kommunernas omvärld. Enkäten till kommunala beslutsfattare genomfördes igen på hösten 2021 med de nya beslutsfattare som valdes i kommunalvalet som målgrupp.

Intressentmöten och samhällspåverkan

Keva har ett team som samordnar och effektiviserar intressentarbetet och samhällspåverkan. Det består av Kevas högsta ledning och sammanträder en gång per månad för att behandla påverkan av intressenter och samhällsrelationer. Teamet har också till uppgift att fastställa målen för Kevas intressentprogram och utvärdera hur de har nåtts.

Kevas samhällspåverkan omfattade flera olika typer av frågor 2021. Ett centralt tema var den eventuella sammanslagningen av pensionssystemen i kommunsektorn och den privata sektorn som dock gick i stöpet på hösten när enighet om modellen för sammanslagningen inte kunde nås. Andra betydande frågor inom samhällspåverkan med betydelse för Kevas verksamhet var bland annat vårdreformen, revideringen av lagen om Keva samt familjepensionsreformen.

Kevas samhällspåverkan

Ärende	Bakgrund	Kevas ståndpunkt	Vad har gjorts?
Samman-slagningen av pensions-systemen	Beredning av en sammanslagning av pensionssystemen bokfördes i regeringsprogrammet och den inleddes 2019. Beredning av sammanslagningen lades ned när en enhällig lösning på ärendet inte kunde hittas.	Enligt Keva är en sammanslagning möjlig och den går att genomföra. Huruvida det är ändamålsenligt avgörs när de slutliga kostnadskalkylerna är klara senast i remissbehandlingen.	Keva deltog aktivt i beredningen av sammanslagningen och producerade bakgrundsmaterial till förfogande för arbetsgruppen som beredde sammanslagningen. Ärendet har diskuterats med såväl företrädare för intressenter som med beslutsfattare.
Finansierings-modeller för stora trafikprojekt, institutionella placerares deltagande	I Finland planeras omfattande investeringar till miljardbelopp i spårtrafiken i östra, västra och norra delar av landet. I projektet har olika finansieringsalternativ för byggnad övervägts.	Keva har anmält sitt intresse att delta som investerare i finansieringen av de omfattande spårinvesteringarna och i planeringen av eventuella finansiella instrument i projektet.	Keva har erbjudit sin sakkunskap för att reda ut finansieringsmodellerna och föreslagit olika finansieringsmodeller för både tjänstemännen och politiska beslutsfattare. Kevas representanter har hörts i ärendet i Finans-/Kommunikationsministeriets arbetsgrupp.
Överföring av pensionsrätt mellan arbets-pensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensions-system	Det är fråga om ett lagförslag där EU-anställdas möjligheter att överföra pensionsrätten till pensionssystemet i Finland ska ändras.	Keva stöder ändringen och har i sitt utlåtande lämnat preciserande observationer om tekniska detaljer i lagen. Kevas utlåtande i sin helhet finns i utlåtandetjänsten.	Keva har lämnat utlåtande om saken 21.5.2021. Överföringen av pensionsrätten godkändes i riksdagen 6/2021.

Ytterligare information om Kevas samhällspåverkan på sidorna 61–64.

Keva främjar nätverkande

I januari ordnades det etablerade seminariet för kommunikationsledningen i de 21 största städerna tillsammans med Kommunförbundet och KT Kommunarbetsgivarna.

Temat för Keva-dagen var "Välfärd genom arbete". På grund av coronapandemin ordnades evenemanget online. Antalet personer som deltog i evenemanget i mars var 1 089. Evenemanget omfattade experters anföranden om arbetshälsa och arbetsmiljöledning.

Keva har också regelbundna möten med företrädare för löntagarorganisationerna i den offentliga sektorn. Löntagarnätverket sammanträder omkring 8 gånger per år och behandlar aktuella ärenden om Keva och om pensionsskyddet i den offentliga sektorn.

Synligheten i media 2021 starkt grundad på Kevas meddelanden

	Antal omnämnananden	Tonen i publiciteten (andel pos/neutr.) %	Antal nyheter utifrån pressmeddelanden*
2021	1 859	99	1 115
2020	787	92	196
2019	899	98	-

*Genomslag av pressmeddelandena har mätts sedan 2020

Källa: Retriever

Keva var framme i offentligheten och anseendet blev bättre

Keva deltog i en anseendeundersökning som genomfördes av T-Media sommaren 2021. Enligt den har Kevas anseende och välkändhet förbättrats jämfört med föregående gång. Keva bedömdes i undersökningen dessutom vara arbetspensionsbranschens mest tillförlitliga aktör.

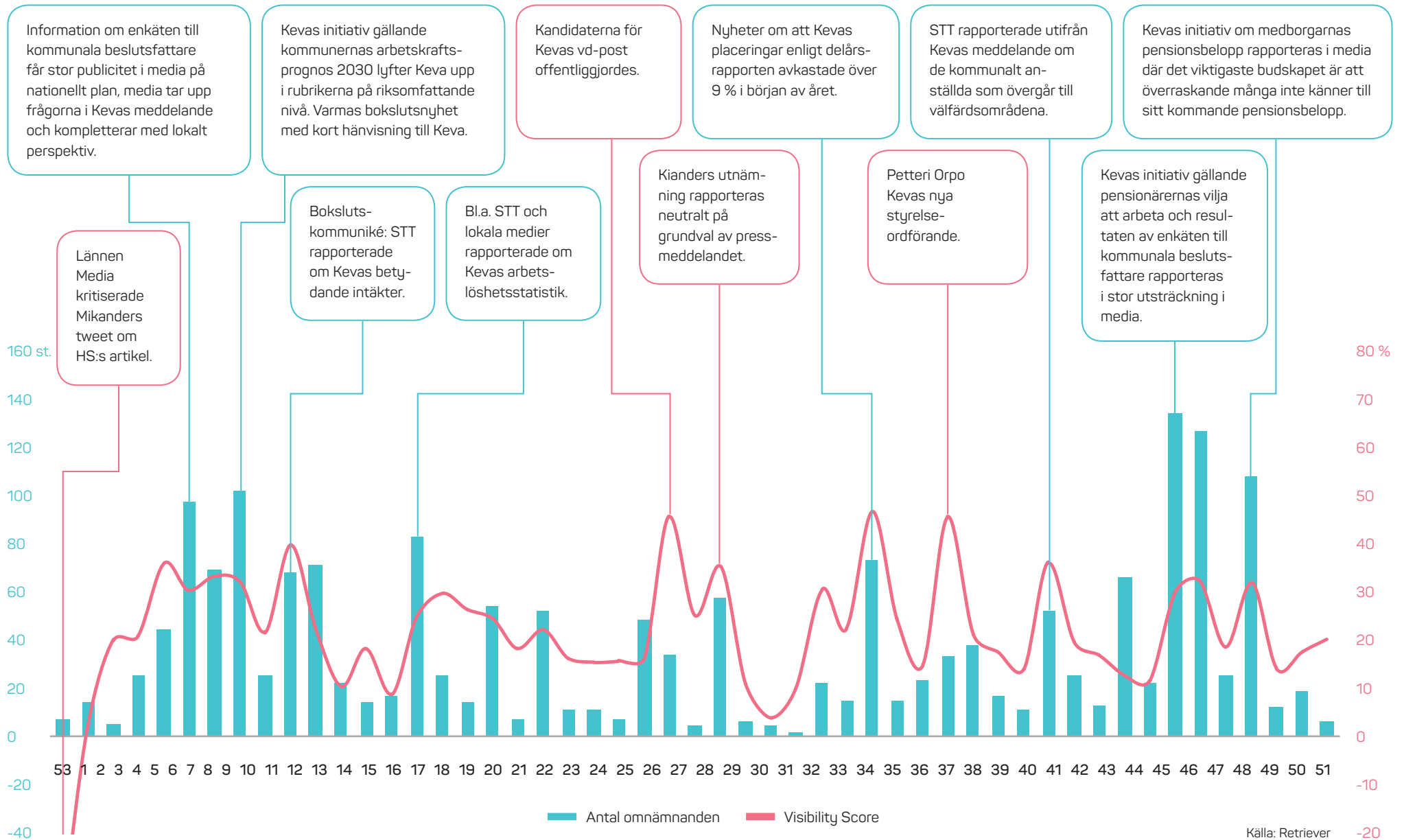
T-Medias anseendeundersökning är en av de mest ansedda i Finland och den kartlägger den så kallade stora allmänhetens uppfattningar.

År 2021 förbättrades Kevas synlighet i media avsevärt. Keva profilerade sig i synnerhet som en expertorganisation i fråga om arbetslivet och arbetskraftens tillräcklighet vars initiativ fick omfattande synlighet på hela landets nivå. Media citerade flitigt utlåtanden av Kevas representanter och Kevas statistik och uttalanden uppgavs som källa i nyheter.

Kevas publicitet ökade betydligt och medierapporteringen ökade med 136 % från året innan och var dubbelt så stor som genomsnittet för fem år. Särskilt den av Keva eftersträfvade publiciteten ökade, och ökningen var exceptionellt stor i fråga om de arbetslivsteman som Keva tog upp.

Samtidigt var tonen i Kevas publicitet den mest positiva på fem år och Kevas genomsnittliga synlighet i artiklarna var ovanligt stor. Av Kevas publicitet grundade sig 60 % på Kevas egna initiativ och i genomsnitt i varannan nyhet ingick minst ett citat av Kevas representant.

Kevas proaktiva kommunikation ledde till synlighetstoppar i offentligheten

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS, VICE VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRERNAS OCH KOMMUNIKATIONS DIREKTÖRENS MEST BETYDANDE INTRESSENTMÖTEN 2021

Riksdagsgrupper 0 st.

Ministrar och statssekreterare 6 st.

Journalister inom media 12 st.

KEVAS UTLÅTANDEN OCH SVAR PÅ BEGÄRANEN OM INFORMATION 2021

Till riksdagen och riksdagsutskott 5 st.

(Utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Jobbkanalen Ab och till lagar som har samband med den; Kevas utlåtande och framställan om regeringens proposition till riksdagen om statsbudgeten för 2022; utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem; utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om inrättande av välfärdsområden och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet; utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om inrättande av välfärdsområden och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet)

Till Finansministeriet 9 st.

(Utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om statens pensionsfond; utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om statens pensionsfond; utlåtande, bedömningspromemoria om behovet av utveckling av den allmänna lagstiftningen om informationssystem inom den offentliga förvaltningen; utlåtande om förslag till API-principer för den offentliga förvaltningen; utlåtande om förslaget till kvalitetskriterier för informationsmaterial inom den offentliga förvaltningen; utlåtande om reform som gäller

källskatt på viss vinstutdelning och beskattning av vinster från fastighetsinvesteringar; utlåtande om bedömningspromemorian för att utveckla den digitala identiteten; utlåtande om de strategiska målen för att utnyttja och öppna information; utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata)

Justitieministeriet 1 st.

(Utlåtande om utkastet till bestämmelser om användningsområdet för och öppenheten i det automatiserade beslutsfattandet inom förvaltningen)

Till Social- och hälsovårdsministeriet 1 st.

(Utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem)

Till Undervisnings- och kulturministeriet 1 st.

(Utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning och till lagar som har samband med den)

Media 6 st.

(Begäran om information om Kevas löneuppgifter, Helsingin Sanomat; begäran om information om mottagare av anpassningsbidrag, april 2021, Seiska; begäran om information om mottagare av anpassningsbidrag, augusti 2021, Ilta-Sanomat; begäran om information om mottagare av anpassningsbidrag, september 2021, Ilta-Sanomat; begäran om information om mottagare av anpassningsbidrag, oktober 2021, Ilta-Sanomat; begäran om information om Kevas förkortning, I-Mediat Oy)

Privatpersoner 1 st.

(Begäran om information om logguppgifter)

Övriga 7 st.

(Begäran om information om Kevas placeringsverksamhet, PitchBook Data; begäran om information för beräkning av

EAPSP:s medlemsavgift för 2021, European Association of Public Sector Pension Institutions (EAPSP); begäran om information om manuellt köpta informationstjänster, The Upright Project; begäran om information för Inframation-publikation, Acuris; begäran om information i anslutning till konkurrenssituationen, Europeiska kommissionen; utredning av och utlåtande om klagomål till riksdagens justitieombudsman; utredning av och utlåtande om förtida utbetalning av pensioner till riksdagens justitieombudsmans kansli)

KEVAS MEDLEMSKAP 2021

EAPSP – European Association of Public Sector Pension Institutions

EGN Suomi Oy

Finnish Business & Society ry

FINSIF-Finland's Sustainable Invest

Focus Localis ry

GBC Suomi ry

Helsingforsregionens handelskammare

Henkilöstöjohdon ryhmä-HENRY ry

IIGCC – The Institutional Investors Group on Climate Change

INREV European Association for Investors

Institutional Limited Partners Association

International Social Security

INTL Coach Federation

Skogsvårdsföreningen Södra Skogsreviret

Nooan Arkki OY AB

PRI Association

Rakli ry

Standards Board for Alternative Investments

Finlands Aktuarieförening rf

TIEKE Utvecklingscentralen för Informationssamhälle rf

Arbetspensionsförsäkrarna Tela rf

Skattebetalarnas Centralförbund rf

Öppenhet är mer än kraven enligt offentlighetslagen

Keva är en del av den offentliga förvaltningen och iakttar offentlighetslagen och offentlighetsprincipen. Informationshanteringslagen som trädde i kraft i början av 2020 betonar ytterligare att information ska vara lättillgänglig hos myndigheter.

Öppenhet ökar intressegruppernas förtroende för Keva och dess verksamhet. Keva kommunicerar sina ärenden på eget initiativ och aktivt och publicerar bland annat alla årets inköpsfakturer samt styrelsens och fullmäktiges protokoll på sin webbplats.

Inom Keva tilltar informationsutbytet och effektiviserar arbetet till följd av öppenheten. Reformerna på Keva och förändringen av verksamhetskulturen förutsätter ett öppnare verksamhets sätt som överskrider organisationsgränserna.

Svarspersonerna i intressent- och anseendeundersökningen fick svara på ett antal påståenden 2020. Av svarspersonerna ansåg 95 procent att påståendet "Keva iakttar offentlighetslagen" beskriver Keva mycket väl eller relativt väl. Iakttagandet av offentlighetslagen toppade listan över påståenden. På motsvarande sätt var "utveckling av kommunikationen, öppenhet, transparens" den helhet som tredje oftast nämndes bland intressenternas förväntningar på Keva.

Skatteavtryck

Kevas skatteavtryck i Finland utgörs av förskotts-innehållning på utbetalda pensioner samt av skatter och socialkostnader i anslutning till den egna verksamheten. Därtill betalas skatt på fastighetsplaceringar. Pensionsförsäkringsavgifterna är avdragsgilla i arbetsgivarnas, löntagarnas och företagarnas inkomstbeskattning. När pensioner och förmåner i sinom tid betalas ut är de skattepliktiga inkomst för mottagaren.

År 2021 betalade Keva ut pensioner och rehabiliteringsstöd på 11,2 miljarder euro till privatkunder inom kommunsektorn, staten, den evangelisk-lutherska kyrkan, Finlands Bank och FPA. Förskotts-innehållningen var 2,6 miljarder euro. Skatterna och socialkostnaderna för Kevas egen verksamhet uppgick till totalt cirka 39 miljoner euro (38 miljoner euro 2020).

Skatt på placeringsavkastning enligt lagar och avtal

Arbetspensionerna finansieras genom pensionsavgifter och placeringsavkastning. Kevas och andra arbetspensionsförsäkrars placeringsverksamhet syftar till att trygga finansieringen av pensionerna på lång sikt. Enligt lagstiftningen ska arbetspensionsmedlen placeras på ett inkomstbringande och trygghetssätt. Arbetspensionsförsäkrarna betalar

ingen skatt på placeringsavkastningen i Finland. Om skatt betalades på placeringsavkastningen i Finland redan i fonderingsskedet skulle man vara tvungen att kompensera för underskottet bland annat genom att höja pensionsavgifterna eller minska pensionerna.

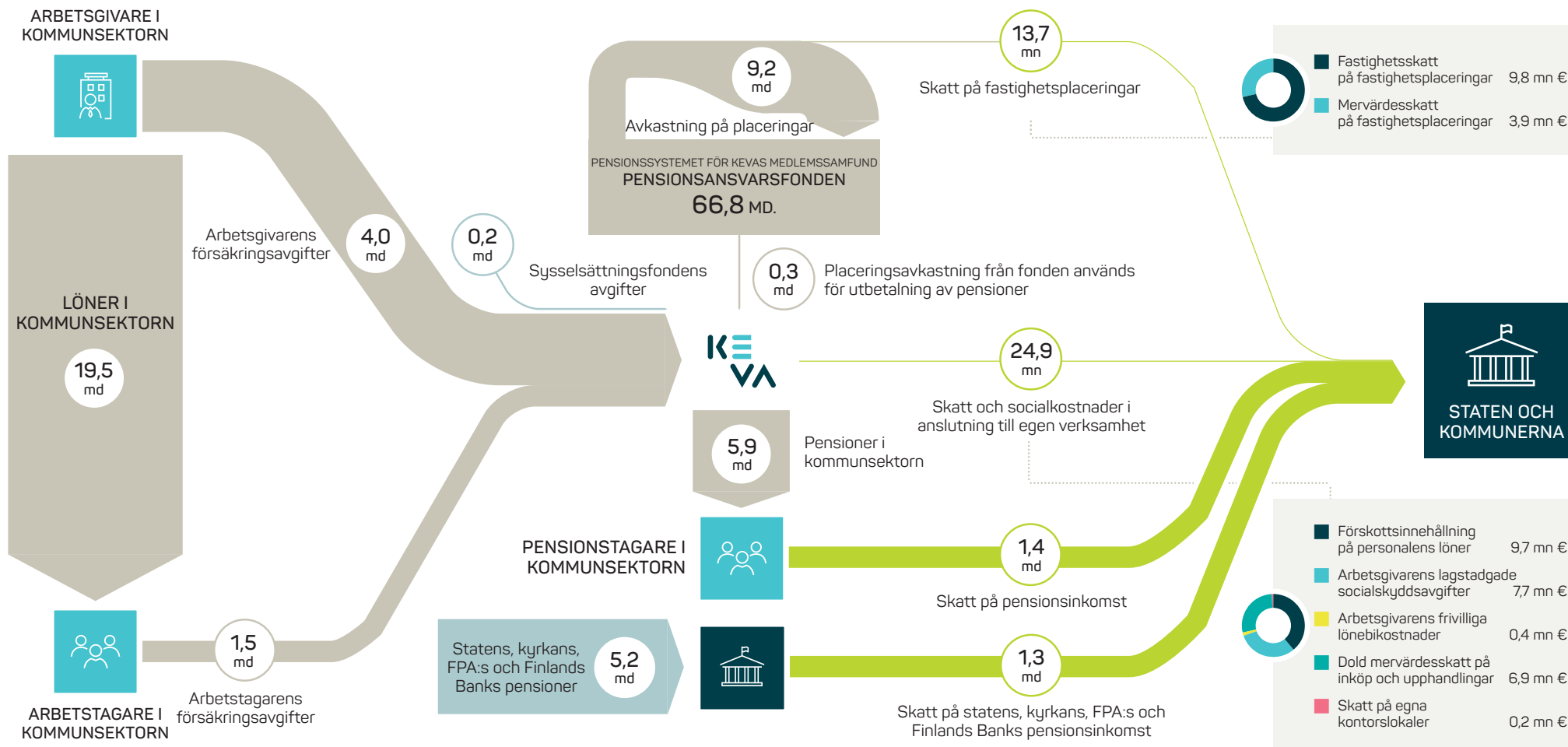
Arbetspensionsförsäkrarnas placeringsverksamhet ordnas så att den är samtidigt trygghetssätt och genererar avkastning. Det förutsätter en global spridning av placeringarna mellan olika objekt och hantering av effektiviteten av avkastningen på placeringarna. Det inkluderar förmåga att beakta beskattningens inverkan på avkastningen på placeringarna.

Arbetspensionsförsäkrarna placerar en betydande del av placeringstillgångarna utomlands, i Kevas fall ca 88 procent. De utländska placeringarna planeras enligt internationella lagar och skattemässigt så rationellt som möjligt för att förmånstagarna inom det kommunala pensionssystemet ska få så bra avkastning som möjligt.

Utgångspunkten för placeringsverksamheten är att inga onödiga, dubbla eller för stora skatter ska betalas på placeringarna i utlandet.

Keva säkerställer att beskattningen av placeringarna är förenlig med internationella skattelagar och skatteavtal mellan Finland och ursprungsländerna och att Kevas ställning som en finländsk arbetspensionsanstalt och betalare av pensionerna i kommunsektorn i Finland beaktas i beskattningen.

Skatteavtryck

Kevas samhällspåverkan

Fortsättning från sida 55.

Ärende	Bakgrund	Kevas ståndpunkt	Vad har gjorts?
Klientupp-giftslagen	Klientupp-giftslagen revideras.	Keva vill att den kommande klientupp-giftslagen ska göra det möjligt att flexibelt utnyttja Kanta-databasen vid pensionsbesluten.	Keva har deltagit i upprättandet av PSC:s utlåtande och förslag till paragrafer. Keva har påmint SHM:s ministrars staber om PSC:s utlåtande och dess betydelse för möjliggörande av snabb handläggning av pensionsbeslut. Klientupp-giftslagen godkändes 5/2021 och Kevas förslag har beaktats i den.
Riksom-fattande projekt om arbetshälsa i anslutning till coronakrisen	Coronan har belastat personalen i främsta linjen i kommunerna, inom staten och kyrkan. Detta ökar de berörda personernas risk för arbetsförmågan. Keva har föreslagit för staten ett coronarelaterat projekt för arbetsförmågan.	Keva är beredd att finansiera hälften av de resurser som projektet kräver. Det vore viktigt att få ett beslut om att inleda projektet. Projektet kan utgöra en del av projekten inom EU:s fond för hållbar tillväxt som grundats på grund av coronan.	Keva har gjort upp en plan och diskuterat saken med tjänstemän samt statssekreterare, specialmedarbetare och ministrar. Löntagarorganisationerna har informerats om projektet. Projektet har nämnts i Finlands program för hållbar tillväxt. Riksdagen beslöt i budgeten för 2022 om ett anslag på 1,5 mn euro för projektet.
Ändringar i lagen om Keva	Vårdreformen leder till att välfärdsområden inrättas i Finland. De blir Kevas medlems-samfund. Därför ska bestämmelserna om Kevas förvaltning ändras.	Keva har efterlyst en förändring i förvaltningsstrukturen samt välfärds-områdenas representation i Kevas förvaltning.	Keva har preliminärt diskuterat saken med tjänstemän på Finansministeriet och deltagit i FM:s hörande. Lagförslaget är under beredning och lagen ska utfärdas under riksdagens vårsession 2022.

Ärende	Bakgrund	Kevas ståndpunkt	Vad har gjorts?
Vårdreformen	I den omfattande vårdreformen som föreslås i Finland ska ansvaret för att ordna social- och hälsovården överföras från kommunerna på välfärdsområden som samtidigt ska bli Kevas medlemssamfund.	Keva har stött lagförslagen om pensions-skyddet i anslutning till vårdreformen och önskat att också strukturen av Kevas pensionsavgifter ska kunna förändras på samma gång.	Keva har växelverkat med lagberedarna om ändringarna och tillkännagett sin åsikt om dem. Keva har också framfört sin oro för Kommunfinans Abp:s och Kommunernas garanticentrals ställning i vårdreformen. Lagen godkändes i riksdagen i juni 2021.
Revidering av offentlighets-lagen	En förstudie om revideringen av offentlighetslagen har gjorts vid Justitieministeriet.	Keva förordar revideringen av offentlighetslagen. Det vore naturligt för alla aktörer inom arbetspensions-skyddet att omfattas av offentlighetslagen utan särskilda begränsningar, såsom för närvarande har bestämts om Keva. Keva har lämnat ett utlåtande om saken.	Keva har diskuterat saken med justitieministerns medarbetarstab och lämnat material om offentlighetslagens tillämpning på Keva till förfogande för ministern. Saken har också diskuterats i Telas förvaltning samt med arbetsmarknadsorganisationer och PSC:s representant i Justitieministeriets arbetsgrupp som dryftar ärendet.
Källskatt för institutionella investerare	Finansministeriet har tillsatt en arbetsgrupp att dryfta källskatten av placeringsintäkterna för institutionella placerare.	Keva anser att dess skattemässiga ställning inte ska ändras. Keva har lämnat ett utlåtande om saken 29.7.2021.	Keva har både i intressentsam- arbetet och i diskussioner med beslutsfattare tagit upp olika synpunkter på vad förändringar av Kevas skattemässiga ställning kan medföra.

Ärende	Bakgrund	Kevas ståndpunkt	Vad har gjorts?
Linjär beräkning av invalidpension	Just nu pågår författningsberedning av en ny s.k. linjär beräkningsmodell av invalidpension som kan möjliggöra en mer realtida samordning av arbete och inkomster under pensionen.	Keva har framhållit att tiden mellan eventuella ändringar och genomförandet ska vara tillräckligt lång. Keva har gjort kalkyler av reformens inverkan på utkomsten hos de personer som omfattas av det pensionsskydd som Keva sköter. Av de 11 500 mottagare av partiell pension som ska omfattas av den linjära modellen kommer pensionen för 7 500 att minskas med ca 150 euro.	Keva har deltagit i diskussionen om författningarna och bidragit med sakkunskap i beredningen. Keva har informerat arbetsmarknadsparterna i arbetsgruppen om kalkylerna och uttryckt sin oro för att den linjära modellen är komplicerad och svårbegriplig.

S.k. automatiserat beslutsfattande	Justitieombudsmannen har fäst uppmärksamhet vid skattemyndighetens automatiserade beslutsfattande. En granskning av författningarna har inletts i ärendet.	Keva följer diskussionen om saken och har bedömt sin egen praxis mot denna bakgrund.	Ärendet har följts upp och man har deltagit i utvecklingen av regleringen genom att kommentera utkastversioner via intressentarbetet inom pensionsbranschen.
---	--	--	--

Ärende	Bakgrund	Kevas ståndpunkt	Vad har gjorts?
Arbetshälsa och pensionsavgång bland arbetstagare i den offentliga sektorn och säkerställande av tillgången till arbetskraft	Keva har i offentlig-heten aktivt diskuterat samhälleliga teman kring finansieringen av pensionsskyddet samt undersökningar, utredningar och Kevas statistiker i anslutning till dem.	Keva har föreslagit att praxisen för arbetskraftsinvandring och personalens arbetshälsa ska utvecklas och talrika lösningar på bristen på arbetskraft.	Keva har gjort upp och offentliggjort en pensioneringsprognos för den offentliga sektorn, en kartläggning av behovet av arbetskraft, statistik över arbetsförmåga, utredningar om rehabilitering samt undersökt kommunala beslutsfattarens uppfattningar om den regionala bristen på arbetskraft. Keva har lämnat bakgrundsmaterial till partierna för att användas av kandidaterna i kommunalvalet och välfärdsområdesvalet. Keva hördes i riksdagen med anledning av bristen på arbetskraft.

Reformer inom rehabilitering	Ett program har tagits fram utifrån rehabiliteringskommitténs förslag. Därtill har genomslagskraften och revideringen av arbetspensionsrehabilitering dryftats i både Tela och PSC.	Keva har dryftat olika förbättringsförslag till arbetspensionsrehabiliteringen och rehabiliteringskommitténs arbete. Keva har ansett att det är viktigt att förändringar kan beredas och genomföras snabbt.	Keva har kommit med egna förslag på rehabiliteringskommitténs fortsatta åtgärder och deltagit i Telas reflektioner om förbättring av både genomslagskraften i arbetspensionsrehabiliteringen och rehabiliteringskommitténs genomförandeplan. Keva har informerat pensionsaktörer och politiska beslutsfattare om sina synpunkter.
-------------------------------------	---	---	---

Främjande av inhemskt ägande	Arbets- och näringsministeriet har utsett utredare Juha Sipilä att dryfta främjande av inhemskt ägande.	Keva följer med intresse beredningen av ärendet och har tagit fram egna förslag för att främja inhemskt ägande.	Keva har lämnat in sina förslag till utredaren och arbetsgruppens sekreterare och även informerat Finansministeriets ledning och centrala beslutsfattare om saken.
-------------------------------------	---	---	--

Ärende	Bakgrund	Kevas ståndpunkt	Vad har gjorts?
Sysselsättning av partiellt arbetsföra och grundande av Jobbkanalen Ab	I Finland grundas ett nytt statsägt bolag med specialuppgifter, Jobbkanalen Ab. Det har till uppgift att anställa partiellt arbetsföra personer.	Keva stöder särskilda åtgärder för att anställa personer som har det allra svårast att få sysselsättning. Keva har talat om att partiellt arbetsföra i arbetslivet ska beaktas i ministeriernas åtgärder.	Keva har lämnat kommentarer och ett utlåtande om lagförslaget om Jobbkanalen Ab. Keva har bland annat framhållit att bestämmelserna ska vara entydiga och i linje med tanke på partiellt arbetsföra som arbetar samt rehabilitering.
Reform av kontinuerligt lärande	Både Sitra och Undervisningsministeriet har utrett en reform av kontinuerligt lärande. Ett förslag till utvecklingsbehov färdigställdes i december 2020.	Keva har ansett att möjliggörande av kontinuerligt lärande för arbetstagare i arbetslivet är synnerligen viktigt bland annat med tanke på minskning av risken för arbetsoförmåga.	Keva har deltagit i både Sitras och arbete för att ta fram utvecklingsförslag för kontinuerligt lärande. Keva Undervisningsministeriet har lämnat utlåtanden om ärendet.
Grundande av servicecenter för kontinuerligt lärande och sysselsättning	Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning ska främja kompetensutvecklingen hos den arbetsföra befolkningen och förbättra tillgången till kvalificerad arbetskraft. Ett lagförslag om saken har beretts.	Keva har ansett det vara positivt att man kan avlägga delar av examina och på så sätt mer flexibelt byta arbetsuppgifter eller få mångsidigare uppgifter. Kevas utlåtande om saken i sin helhet finns i utlåtandetjänsten.	Keva har deltagit i Sitras och Undervisnings- och kulturministeriets arbete om reformen av kontinuerligt lärande och lämnat ett utlåtande om saken. Saken har också varit framme vid ett möte med undervisningsministern som gällde tillgång till arbetskraft.
Projektet för att förnya personbeteckningen och utveckling av digital identitet	Ändringarna i lagstiftningen har som mål att det i större utsträckning ska bli möjligt att byta personbeteckning i de fall personbeteckningen har hamnat i utomstående händer.	Keva stöder utvecklingen av digital identitet i synnerhet med tanke på elektronisk identifiering.	Keva har undersökt reformens inverkan på sin egen verksamhet och diskuterat behoven av utveckling av lagen med representanter för intresseorganisationer inom pensionsbranschen. Keva kommer att lämna ett utlåtande när saken sänds på remiss.

Ärende	Bakgrund	Kevas ståndpunkt	Vad har gjorts?
EU:s taxonomi- och ESG-bestämmelser samt den s.k. upplysningsförordningen	EU har berett förordningar om taxonomi och ESG som hänförs till företagens hållbarhetsrapportering. I Finland har de första författningarna redan införts genom upplysningsförordningen.	Beredningen av författningarna har följts upp på KeVa. Än så länge omfattar författningarna i Finland inte arbetspensionsbolagen eller KeVa. Keva har ändå följt upp och uppskattat hur författningarna kunde påverka verksamheten.	Beredningen av ärendet har följts upp och hållits framme av Tela.
EU:s AI-förordning	EU föreskriver som bäst en AI-förordning. Med tanke på försäkringsbranschen är det bland annat intressant hur olika data kan analyseras på basis av maskinläring.	Keva har följt upp saken och bedömt konsekvenserna av EU-regelverket på bland annat lagstiftningen gällande automatiskt beslutsfattande. Den nationella regleringen gällande automatiskt beslutsfattande lär i detta skede inte vara beroende av EU:s AI-förordning.	Keva har följt med beredningen av ärendet och tagit del av tillgängligt författningsmaterial och den offentliga debatten om saken.
Kommittén för social trygghet	I Finland pågår en beredning av förenkling av den sociala tryggheten som omspannar flera valperioder.	Keva har sett det som positivt att den sociala tryggheten förenklas och förtydligas.	I arbetet inom kommittén för social trygghet har KeVa särskilt satt sig in i utvecklingen av rehabilitering, närståendevård och familjevård och kommenterat materialet om dessa frågor inom pensionsbranschen.
Lagändring gällande statens pensionsfond	Bestämmelserna om statens pensionsfond och intäktsföringen av fonden till statens budget ändras.	Keva stöder reformen och önskar att begreppen och beräkningsgrunderna för pensionsansvar i lagen ska preciseras.	Keva har i sitt utlåtande bl.a. fäst uppmärksamhet vid av begreppet för pensionsansvar och beräkningens grunderna i lagförslaget. Lagen har lämnats för riksdagsbehandling i början av februari.

Ärende	Bakgrund	Kevas ståndpunkt	Vad har gjorts?
Ändringar i sjukförsäkringslagen	Det föreslås ändringar i de tidsfrister enligt sjukförsäkringslagen som tillämpas på bedömning av arbetsförmågan och behovet av rehabilitering i fråga om utdragna sjukfrånvaroperioder för att förlänga sjukskrivningen.	Keva har stött ändringarna och ansett det som positivt att arbetsförmågan och behovet av rehabilitering enligt lag bedöms i utdragna sjukskrivningar oftare än förr.	Keva har kommenterat materialet i lagförslaget inom pensionsbranschen.
Öppenhetsregister	Det föreslås att ett öppenhetsregister ska inrättas i Finland för att förbättra transparensen vid lobbning.	Keva har ansett att ökad transparens är en positiv sak och följt med beredningen av saken.	Keva har lämnat ett utlåtande om ärendet 2022. Keva stöder registret i sitt utlåtande.
Familjepensionsreformen	I familjepensionen föreslås en ändring genom vilken efterlevande sambors ställning förbättrades och giltighetstiden för efterlevandepension begränsades till 10 år.	Keva har stött den planerade reformen.	Keva har varit med i PSC:s arbetsgrupp och berett författningsändringarna. Lagen har trätt i kraft 1.1.2022.
EU-kommissionens förslag till ändring av momsbehandlingen av försäkrings- och finanstjänster	Kommissionen kommer att förenkla momsstiftningen i försäkrings- och finansbranschen. Detta arbete är behäftat med risk för att även pensionsbranschen kommer att omfattas av regelverket.	Keva anser inte att det är förnuftigt att momsbestämmelserna utvidgas att omfatta pensionsförsäkring.	Keva har tagit del av och diskuterat saken med Tela, och EAPSI har lämnat utlåtanden till kommissionen.

Ärende	Bakgrund	Kevas ståndpunkt	Vad har gjorts?
Genomförande av arbetsvillkorsdirektivet	Vid genomförandet av arbetsvillkorsdirektivet är ett av ändamålen att ändra de bestämmelser som gäller arbetsgivarens skyldighet att informera arbetstagarna om pensionsförsäkraren.	Keva har ansett att det är bättre om bestämmelserna tas in i arbetsavtalslagen om lagen om kommunala tjänsteinnehavare i stället för pensionslagarna.	Genomförandet av arbetsvillkorsdirektivet har diskuterats med ministerier.
Reformen av arbets- och närings-tjänsterna 2024	Avsikten är att arbets- och närings-tjänsterna överförs från staten till kommunerna under 2024.	Keva följer upp beredningen och är beredd att bistå vid överföringen av pensionsskyddet. Uppskattningsvis kommer pensionsförsäkringen för flera tusen personer att överföras från staten till kommunernas pensionssystem.	Keva har följt med beredningen av ärendet och deltagit i de evenemang ministerierna ordnat för kommunerna.
Lagen om försäkringsläkare (RP 213/2020)	I lagen föreslås preciseringar om det sätt på vilket försäkringsanstaltens sakkunnigläkare förutsätts ta ställning till de medicinska utredningar som lämnats till anstalterna för behandling.	Keva har stött den planerade reformen.	Keva har kommenterat lagförslaget i pensionsbranschens nätverk.

GRI-INNEHÅLL

GRI-kod	Innehåll	Sida	Ytterligare information
102 ALLMÄNT INNEHÅLL			
102-1	Den rapporterade organisationens namn		Keva
102-2	Sektorer, varumärken, produkter och tjänster	Vår ansvarsfulla primära uppgift s. 7 Verksamhetsberättelsen 2021 s. 11–15	
102-3	Huvudkontorets lokalisering		Unionsgatan 43, Helsingfors
102-5	Organisationens ägarstruktur och bolagsform		Keva är en offentligrättslig pensionsanstalt som förvaltas av sina medlemsamfund
102-6	Marknader och sektorer där organisationen är verksam		Keva är pensionsförsäkrare för de personer som arbetat i den offentliga sektorn i Finland
102-7	Den rapporterade organisationens storlek	Vår ansvarsfulla primära uppgift s. 7	
102-8	Information om löntagare och andra arbetstagare	Grunduppgifter om Kevas personal s. 40	Keva samlar inte in data om sin personal i den omfattning som GRI-koden förutsätter
102-10	Betydande ändringar i organisationen och leverantörskedjan	Verksamhetsberättelsen 2021 s. 5	
102-11	Tillämpning av försiktighetsprincipen	Placeringsdirektörens översikt s. 19 Riskhantering och beredskapsplanering s. 46–47	
102-12	Externa principer och initiativ som organisationen omfattas av eller stödjer	Offentliga engagemang i hållbarheten i Kevas placeringsverksamhet, Påverkan i branschen och medlemskap s. 38	CDP Non-disclosure campaign s. 36–37 Climate Action 100+ s. 37 Global Investor Statement to Governments on the Climate Crisis s. 37 WWF Green Office s. 50

GRI-kod	Innehåll	Sida	Ytterligare information
102-13	Medlemskap i organisationer och intresseorganisationer	Påverkan i branschen och medlemskap s. 38 Kevas medlemskap 2021 s. 58	
102-14	Verkställande direktörens översikt	Verkställande direktörens översikt: Hållbarhet genomsyrar all vår verksamhet s. 3–6	
102-15	Centrala konsekvenser, risker och möjligheter	Vår ansvarsfulla primära uppgift s. 7 Verksamhetsberättelsen 2021 s. 30–32	
102-16	Värderingar och affärsverksamhetsprinciper	Höga etiska krav på förfaranden s. 45 Kevas verksamhetsprinciper – Code of Conduct	
102-17	Anmälningar av misstänkta oegentligheter	Aktiv compliance s. 47	
102-18	Förvaltningsstruktur och bolagsstyrning	Vår ansvarsfulla primära uppgift s. 8–9 Verksamhetsberättelsen 2021 s. 24–26	
102-21	Intressentdialog	Intressentdialogen stärker förtroendet, processen för Kevas intressentarbete s. 50–51	
102-23	Styrelseordförande	Verksamhetsberättelsen 2021 s. 44–47	
102-24-A	Val av styrelse	Verksamhetsberättelsen 2021 s. 24–25	
102-33	Anmälningar av oegentligheter	Aktiv compliance s. 47	
102-35-A	Belöning av styrelsen och högsta ledningen	Verksamhetsberättelsen 2021 s. 24–25 Bokslutet 2021 s. 16	

GRI-kod	Innehåll	Sida	Ytterligare information
102-40	Förteckning över organisationens intressenter	Dialog med intressenterna stärker förtroendet s. 51–54	
102-41	Personal som omfattas av kollektivavtal		Kevas personal omfattas av Kevas kollektivavtal och AKTA
102-43	Principer för intressentarbetet	Dialog med intressenterna stärker förtroendet s. 54–55	
102-45	Enheter som ingår i koncernbokslutet		Hållbarhetsrapporten samt verksamhetsberättelsen och bokslutet täcker Kevas hela verksamhet
102-47	Identifierade väsentliga frågor	Måtten för Kevas hållbarhetsprogram s. 11 keva.fi/sv/detta-ar-keva/hallbarhet/	
102-50	Rapporteringsperiod		1.1.–31.12.2021
102-52	Redovisningscykel		Årligen
102-53	Kontaktuppgifter för ytterligare information om rapporten		info@keva.fi
102-54	Redovisning i enlighet med GRI-standarder		Rapporten har upprättats enligt GRI-standard (referencenivå)
102-55	GRI-innehållsindex	GRI-innehåll s. 65–67	
102-56	Extern granskning		Hållbarhetsrapporten har inte granskats
103-1	Beräkningsgränser för väsentliga frågor	keva.fi/sv/detta-ar-keva/hallbarhet/	
103-2	Styrning och dess delar	Ansvar för utkomsten för hundratusentals finländare s. 8–9	

GRI-kod	Innehåll	Sida	Ytterligare information
200 EKONOMISK PÅVERKAN			
201-1	Generering och fördelning av direkt ekonomiskt mervärde	Vår ansvarsfulla primära uppgift s. 7 Skatteavtryck s. 60 Bokslutet 2021 s. 16–17	
203-2	Betydande indirekta ekonomiska konsekvenser och omfattningen av dem	Vår ansvarsfulla primära uppgift s. 7–8 Ansvar för kunderna s. 12–17	
207-1	Skatter	Skatteavtryck s. 59–60	
KEVAS EGNA MÅTT			
	Total handläggningstid för ansökningar	Verksamhetsberättelsen 2021 s. 34	
	Andel avslag på invalidpensionsansökningar i den offentliga och privata sektorn	Verksamhetsberättelsen 2021 s. 34	
	Kevas servicenivå	Servicenivån 2019–2021 s. 13	Handläggningstiderna avgör servicenivån
	Besvär om Kevas beslut	Verksamhetsberättelsen 2021 s. 34	
	Rehabiliteringens effektivitet	Påverkan på invalidpensionering s. 13–14	
	Stöd för arbetsmiljöledning	Tjänster och samarbete som stöd för strategisk arbetsmiljöledning s. 15–16	
	Digitalisering av tjänster	Ansvar för kunderna s. 12–13	
	Arbetsgivarkundernas nöjdhet och beredskap att rekommendera Keva	Privat- och arbetsgivarkunders kundupplevelse och rekommendationsvilja s. 16–17	
	Kevas placeringsavkastning	Verksamhetsberättelsen 2021 s. 19–21 Bokslutet 2021	

GRI-kod	Innehåll	Sida	Ytterligare information
	Fokusområden och processen för ansvarsfulla investeringar	Ansvar för placeringsverksamheten s. 18–38	
	Kostnadseffektivitet	Kostnadseffektivitet som mål s. 45–46	
	Skatteavtrycket för Kevas verksamhet	Skatteavtryck s. 59–60	
300 MILJÖPÅVERKAN			
302-1-c-e	Organisationens energiförbrukning	Miljöpåverkan av Kevas kontorshus s. 49	
302-4	Minskning av energiförbrukningen	Direkta fastighetsinvesteringar s. 32–33	
303-5	Vattenförbrukning	Miljöpåverkan av Kevas kontorshus s. 49	Ingen av Kevas funktioner är belägen i ett område som lider av brist på vatten

GRI-kod	Innehåll	Sida	Ytterligare information
400 SOCIAL PÅVERKAN			
401-1	Antal nya anställda och personalomsättning	Grunduppgifter om Kevas personal s. 41	
403-3	Företagshälsovårdstjänster	Bra arbetstagarupplevelse byggs upp, Mindre sjukfrånvaro under coronaåret s. 43–44 Verksamhetsberättelsen 2021 s. 28	
403-9	Olycksfall i arbete	Olycksfall och invalidpensioner s. 44	
404-1	Genomsnittligt antal utbildningstimmar per år och per person	Grunduppgifter om Kevas personal s. 39	Keva samlar inte in data om utbildningstimmar enligt kön eller arbetstagargrupp
404-3	Personer som omfattas av regelbundna prestationsutvärderingar och utvecklingssamtal		Kevas hela personal
405-2	Relationen mellan kvinnornas och männens grundlöner	Relationen mellan kvinnornas och männens avtalslöner s. 41	
415-1	Politiska bidrag	Keva gav inga politiska bidrag 2021	
418-1	Konstaterade fall av brott mot kundsekretessen eller förlust av kundinformation	Intressenterna förväntar sig att dataskyddet och informationssäkerheten ska utvecklas s. 48	

www.keva.fi

00087 KEVA
Telefon 020 614 21